

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

Hartaanselänrannan yleissuunnitelma ja asemakaavan muutos 564-2462

19.11.2021

Oulun kaupunki, kaavoitus

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	4
2.	OAS 4.2.2020 viralliset mielipiteet ja vastineet.....	6
1.	Palaute, Arkeologinen kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi.....	6
2.	Palaute, Rakennettu kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi	6
3.	Palaute, Suomen Luonnonsuojeluyhdistys Oulun yhdistys.....	7
4.	Palaute, Oulun Polkupyöräilijät ry.....	8
5.	Palaute, Hietasaari-Toppilansaari asukasyhdistys.....	8
6.	Palaute, Taloyhtiö Koskitie 5 hallitus.....	9
7.	Palaute, Taloyhtiö Koskitie 3	10
8.	Palaute, Yksityinen henkilö Koskitie 3:sta	10
9.	Palaute, Fingrid.....	11
3.	Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute keväällä 2020	12
3.1	Asukkaiden lähityöpaja.....	12
3.2	Etätyöpaja teemalla luonto ja virkistys	23
3.3	Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen teemaseminaari	27
4.	Valmisteluaineiston 12.8.2020 viralliset mielipiteet ja vastineet	31
	Palaute 1, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, arkeologinen kulttuuriperintö	31
	Palaute 2, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, rakennettu kulttuuriympäristö	32
	Palaute 3, Ote Suomen Luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistyksen palautteesta.....	33
	Palaute 4, Ote Oulun Polkupyöräilijät ry:n palautteesta.....	34
	Palaute 5, Ote Oulun Melontaseura K&C ry:n palautteesta	36
	Palaute 6, Ote yksityishenkilön palautteesta	37
	Palaute 7, Ote Telia Towers Finland Oy:n palautteesta	37
	Palaute 8, Ote Tuiran asukasyhdistyksen palautteesta.....	38
	Palaute 9, Ote Oulu Beach Volley Oy:n ja PK Games Oy:n palautteesta.....	38
	Palaute 10, Ote yksityishenkilön palautteesta	39
	Palaute 11, Ote yksityishenkilön palautteesta	39
	Palaute 12, Ote yksityishenkilön palautteesta	41
5.	Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute syksyllä 2020	42
5.1	Työpaja kaupungin päättäjille	42
5.2	Työpaja Ympäristö ja yhdyskuntapalvelujen asiantuntijoille	43
5.3	Yleisötilaisuus alueen asukkaille ja kuntalaisille.....	43
5.4	Työpaja rakennusliikkeille ja matkailuyrityksille teemalla kestävä kaupunkikehittäminen.....	43
5.5	Tilaisuus luonto ja virkistys -teemalla.....	44

5.6 Asukastilaisuudet Kotikatu 365:n asukkaille	44
6. Karttapohjainen kysely kuntalaisille	44
7. Kaavaluonnoksen 19.4.2021 viralliset mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen	45
Palaute 1., Ote ELY:n lausunnosta 27.5.2021	45
Palaute 2., Ote ELY:n maaperän pilaantuneisuus lausunnosta	49
Palaute 3, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, rakennettu kulttuuriperintö	50
Palaute 4, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, arkeologinen kulttuuriperintö	51
Palaute 5, Ote Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry.....	52
Palaute 6, Ote Oulun polkupyöräilijät ry	53
Palaute 7, Ote Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry.....	56
Palaute 8, Ote Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry.n palautteesta.....	57
Palaute 9, Ote As Oy Tervaporvarin palautteesta	58
Palaute 10, Ote yksityisen henkilön palautteesta	60
Palaute 11, Ote yksityisen henkilön palautteesta	60
Palaute 12, Ote yksityisen henkilön palautteesta	61
Palaute 13, Ote yksityisen henkilön palaute	62
Palaute 14, Ote yksityisen henkilön palautteesta	63
8. Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute vuonna 2021	64
Avoin esittely- ja keskustelutilaisuus.....	64
Osallistamistilaisuus alueen lapsille ja nuorille	64
Rakennushistoriaselvitysten esittelytilaisuus: Hartaanselänrannan vanhojen talojen tarinoita.....	65
Vanhojen rakennusten luovutukseen ja jatkokäyttöön liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus.....	65
Tilaisuus	65
Hartaanselänrannan esittely- ja työpajatilaisuus YYP:n asiantuntijoille	65
Hartaanselänrannan älyratkaisuihin ja digitaalisiin palveluihin liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus.....	69
9. Kelluvien asuntojen kysely (2021), Oulun kaupunki.....	69

1. Johdanto

Oulun kaupunginhallitus päätti asuntomessujen hakemisesta 23.4.2018 (§ 112). Hakemus jätettiin Suomen asuntomessuille, ja myöntävä päätös saatiin 10.10.2018. Oulun kaupungissa Hartaanselänrannalle 2025 toteutettavien asuntomessujen toteuttamisesta vastaa yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut (YYP).

Osallistaminen ja vuorovaikutus on tärkeässä roolissa Hartaanselänrannan alueen kehittämisessä ja suunnittelussa. Ennen asuntomessujen hakemista ideointivaiheessa 2017 ja 2018 järjestettiin ideointityöpajoja ja asumiskyselyjä useissa tilaisuuksissa. Ideointityöpajoissa tarkasteltiin osallistujien näkemyksiä hyvästä elämästä, asumisesta ja asuinympäristöstä sekä Oulun vetovoimatekijöistä asuntomessualueena. Kuntalaisten asumistoiveista kerättiin tietoa myös mm. kaupunkistrategian 2026 ja Suistovision laadintaan yhteydessä järjestetyistä osallistamistilaisuuksista sekä aihepiiriä sivuavista kyselyistä (mm. YYS:n asumisen yksikön asumiskysely eri ikäryhmille, kysely Asu, rakenna ja remontoimessuilla, Nuorten vaikuttajapäivillä ja kaupunkisuunnitteluseminaarissa). Lisäksi ideointivaiheen materiaalia kerättiin myös muista YYS:n järjestämistä työpajoista ja muista kehittämistilaisuuksista (mm. Asuminen ja Eläminen -työpaja YYS: n työntekijöille ja lapsille/nuorille).

Hartaanselänrannan ideakilpailu arkkitehtitoimistoille järjestettiin 1.3. – 25.10.2019 ja voittajasuunnitelma julkaistiin 18.12.2019. Ideakilpailun voittajasuunnitelman pohjalta aloitettiin alueen yleissuunnitelman laatiminen keväällä 2020. Kaavoituspäätös ja [osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#) oli nähtävillä 27.3. – 27.4.2020 (yhdyskuntalautakunta 24.3.2020 § 141) ja yleissuunnitelman valmisteluaineisto puolestaan 4.9 – 21.9.2020 (yhdyskuntalautakunta 1.9.2020). Nähtävilläolomateriaalit ovat saatavilla [Hartaanselänrannan 564-2462 projektikortilla](#). Tähän raporttiin on koottu tiivistelmät OAS:n ja valmisteluaineiston palautteet ja vastineet.

Yleissuunnitelman lähtökohtia työstettiin suunnittelukilpailun voittajasuunnitelmien pohjalta osallisten kanssa järjestettävissä keskustelutilaisuuksissa ja työpajoissa keväällä 2020, jolloin järjestettiin kolme osallistamistilaisuutta alueen asukkaille, luonto ja virkistys – teemalla sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen teemaseminaari. Palautteen perusteella muokattiin syksyllä 2020 nähtävillä tulevaa yleissuunnitelmaluonnosta, ja syys- ja marraskuussa järjestettiin lisää osallistamistilaisuuksia ja -työpajoja alueen keskeisille sidosryhmille: työpajat kaupungin päättäjille, ympäristö ja yhdyskuntapalvelujen asiantuntijoille ja rakennusliikkeille ja matkailuyrityksille teemalla kestävä kaupunkikehittäminen sekä yleisötilaisuudet alueen asukkaille ja kuntalaisille, luonto ja virkistys -teemalla ja kaksi tilaisuutta Kotikatu 365:n asukkaille. [Osallistamistilaisuuksia jatkettiin asemakaavan luonnosvaiheessa keväällä 2021, jolloin järjestettiin kolme julkista keskustelu- ja tiedotustilaisuutta sekä lasten ja nuorten osallistamistilaisuus. Syksyllä 2021 ennen asemakaavaehdotuksen nähtävillä oloa järjestettiin kaavan jatkokehittelyyn keskittävä työpaja YYS:n asiantuntijoille sekä tiedotus- ja keskustelutilaisuus yrityksille digitaalisuuden näkökulmasta.](#)

Yleissuunnittelun ja asemakaavoituksen osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelmat saattavat huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Kaupungin viranhaltijoiden, liikelaitosten ja päätöksenteko-organisaation ohella viranomaisista ja yhteisöistä hankkeen osallisiksi on tunnistettu seuraavat tahot:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos
- Oulun kaupungin vammaisneuvosto
- Oulun kaupungin vanhusneuvosto

- Oulun nuorten edustajisto
- Oulun evankelisuterilainen seurakuntayhtymä
- Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys
- Tuiran Asukasyhdistys Ry
- Suomen Luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri Ry
- Pohjois-Pohjanmaan Lintutieteellinen Yhdistys Ry
- Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto Ry
- Oulun Merenkävijät Ry
- Oulun Purjehdusseura Ry
- Oulun Työväen Pursiseura Ry
- Oulu-seura Ry
- Oulun Matkailu Ry
- K&C Ry
- DNA Oyj
- Telia Finland Oyj
- Telia Towers Finland Oy
- Elisa Oyj
- Fingrid Oyj
- Yhdyskuntasuunnittelun Seura Ry
- Pohjois-Suomen Arkkitehdit SAFA
- Suomen Luonnonsuojeluliiton Oulun Yhdistys RY
- Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA Ry, Oulun RIA
- Oulun Polkupyöräilijät Ry
- Telia Towers Finland Oy
- Digita Oy

Tässä raportissa kerrotaan ja tiivistetään koko prosessin osallistamisen tulokset: OAS:n ja valmisteluaineiston palautteiden ja vastineiden lisäksi kerrotaan järjestetyistä osallistamistilaisuuksista sekä kyselyiden tuloksista ja kootaan yhteen niissä esitetyt palautteet ja kehittämisideat.

2. OAS 4.2.2020 viralliset mielipiteet ja vastineet

[Osallistumis- ja arviointisuunnitelma \(OAS\)](#) oli nähtävillä 27.3. – 27.4.2020 (yhdltk 24.3.2020 § 141) ja määräaikaan mennessä vastaanotettiin 9 palautetta seuraavilta tahoilta:

1. Arkeologinen kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi
2. Rakennettu kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi
3. Suomen Luonnonsuojeluyhdistys Oulun yhdistys
4. Oulun Polkupyöräilijät ry
5. Hietasaari-Toppilansaari asukasyhdistys
6. Taloyhtiö Koskitie 5 hallitus
7. Taloyhtiö Koskitie 3 hallitus
8. yksityinen hlö Koskitie 3:sta
9. Fingrid

Seuraavassa kuvataan palautteiden sisältöä ja niihin laaditut vastineet:

1. Palaute, Arkeologinen kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi.

Ote Luupin palautteesta (Arkeologinen kulttuuriympäristö):

Suunnittelualueella on sijainnut toisen maailmansodan aikana Ouluun sijoitetun saksalaisen pataljoonan esikunta-, toimisto ja majoitustarkoitusta varten 1942 rakennettu alue, joka tunnetaan Vaakunakylän nimellä (muu kulttuuriperintökohde, muinaisjäännösrekisterin mukainen kohdetunnus 1000038447). Maankäytössä tämäntapaiset muut kulttuuriperintökohteet tulevat huomioon otettaviksi maankäyttö- ja rakennuslain kautta (MRL 4§). Sota-aikaisina pidettyihin muihin kulttuuriperintökohteisiin liittyviä selvityksiä on Oulussa tehty maankäyttöhankeisiin liittyen tehty kesällä 2019 ja sellainen on tekeillä myös kesällä 2020.

Kuten Hartaan- ja Vaakunanrannan luonto- ja maisemaselvityksessä todetaan (s. 5), jatkui asuminen sodan jälkeen Vaakunakylässä aina 1980-luvulle. Tämän jälkeen alue kuitenkin on välttynyt myöhemmältä rakentamiselta. Niinpä alue on arvioitavissa tutkimuspotentiaaliltaan ja säilyneisyydeltään yhdeksi merkittävimmistä, ellei merkittävimmäksi, toisen maailmansodan aikaisista arkeologisoituneista saksalaiskohteista Oulussa. Vaikka Vaakunakylä onkin ollut asuttuna pitkään, on siinä piilevä sotahistoriallinen potentiaali syytä selvittää. Kun kyseessä on selvityksessä arkeologisten menetelmien ohella käyttää myös kirjallisia lähteitä ja kartta-aineistoa. Suunnittelualueen vesialue sijoittuu alueelle, joka kaupungin merellisen kulttuuriperinnön kannalta on keskeistä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella hankkeella ei kuitenkaan vaikuttaisi olevan vaikutusta vesialueisiin.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Arkeologinen kulttuuriympäristö):

Palaute on huomioitu. Vaakunakylän alueelta laaditaan historiaselvitys ja tutkimus historiallisen ajan muinaisjäännöksistä arkeologisia menetelmiä käyttäen.

2. Palaute, Rakennettu kulttuuriympäristö, museo- ja tiedekeskus, Luuppi

Ote Luupin palautteesta (Rakennettu kulttuuriympäristö):

Suunnittelualueella on maakunnallisesti arvokkaita kohteita Castrénin huvila (Villa Lipporanta), Nurron huvila (Hietasaarentie 7), joka puuttui OAS:n tekstistä maakuntakaavan osalta. Lisäksi paikallisesti arvokas on Martti Heikuran suunnittelema kaupungin varikon kokonaisuus ja etenkin vanhimmat v.1960 punatiiliset rakennukset. OAS:ssa on lueteltu selvitykset, jotka ovat entuudestaan valmiina ja puuttuvat, laadittavat selvitykset. Arvokkaiden rakennetun kulttuuriympäristön rakennushistoriaselvityksistä puuttuu mm. Hietasaaren puolella oleva Nurron huvila. Muiden olevien rakennusten, joista puuttuu asiaan kuuluvat selvitykset, tarve tarkentuu myöhemmin. Näitä ovat Castrénin huvilan lähellä olevat puutalot, Talo Store ja entinen ruokalarakennus (nyk. päiväkot).

Asemakaavan työstössä tulee ottaa huomioon arvokas kerroksellinen rakennuskanta osana alueen rakentumista. Täydennysrakentaminen, alueen eheyttäminen tulee sovittaa hienovaraisesti ja raikkaasti valtakunnallisesti arvokkaaseen Oulunjoen suistoalueen kulttuurimaisemaan (rky-2009 aluekokonaisuus). Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Hartaanselän yleissuunnitelmasta ja asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Rakennettu kulttuuriympäristö)

Palaute on huomioitu. Nurron huvila (Hietasaarentie 7) lisättiin OAS:n tekstiin maakunnallisesti arvokkaaksi rakennukseksi ja siitä on laadittu rakennushistoriaselvitys. Myös muut OAS:sta puuttuneet selvitykset lisättiin OAS selvityslistaukseen. Lisäksi Oulun kaupungin omistamasta Uiton talosta (Koskitie 4) ollaan laatimassa rakennushistoriallinen selvitys loppuvuonna 2020. Laaditut selvitykset kootaan [Hartaanselänrannan projektikortille](#). Rakennettu kulttuuriympäristö ja sen ominaislaatu huomioidaan jatkosuunnittelussa.

3. Palaute, Suomen Luonnonsuojeluyhdistys Oulun yhdistys

Ote Suomen luonnonsuojeluyhdistyksen palautteesta

Kyseessä on oululaisille tärkeä virkistysalue ja hyvin näkyvällä paikalla sijaitseva kohde, jossa on myös arvokasta luontoa. Siksi on tavoiteltava aikaa kestävää, viihtyisää ja alueen luonto- ja muut arvot huomioivaa lopputulosta. Suunnittelukilpailussa pärjänneiden töissä rakentaminen vaikuttaa varsin tehokkaalta varsinkin kaupunginvarikon puolella. Kärsiikö silloin asumisviihtyvyyden turhan tiiviin rakentamisen tuloksena? Toisaalta, onko silloin mahdollisuus säästää hiukan alkuperäistä metsäluontoa asukkaiden lähivirkistysalueeksi?

Ihmisille mieluista, riittävän kuivaa virkistysmetsää jää melko vähän jäljelle. Suuret käyttöpaineet kohdistuvat jatkossa erityisesti Hietasaaren rantoja kiertäville kevyenliikenteen reiteille. Asuntomessujen suunnittelukilpailun voittaneessa Hoijakka-ehdotuksessa jää metsäalueita hyvin vähän suunnittelurajauksen Hietasaaren puolelle. Mielestämme Pietarin kalansaalessä ehdotus on luontoarvojen säilymisen kannalta huomattavasti parempi. Siinä suunnittelualueen eteläosaan entisen tanssilavan eteläpuolelle jäisi riittävän iso, virkistykseenkin sopiva metsäalue. Siellä on luontoselvityksenkin perusteella jäljellä vielä tuoreen lehdon kasvillisuutta. Luontoselvityksen kuvio 7 on kuusettunut lehto, mutta mielestämme sinällään säilyttämisen arvoinen. Kuuset antavat näkösuojaa, suojaavat tuulilta ja tuovat metsän tuntua myös talviaikaan. Kuvioille 6-9 saisi jätettyä alueen asukkaita varten sopivan kokoisen noin 3 hehtaarin laajuisen virkistysmetsän. Sen tulisi antaa kehittyä luontaisesti. Virkistyskäyttöä varten voisi tiettyihin metsän osiin rakentaa kapeita kivituhkapintaisia tai puukatteisia polkuja.

Ravanderin huvilan pihapiirin arvokas puusto ja miljöö tulee säilyttää ja löytää talolle sopiva julkinen tai yhteisöllinen käyttö. Taloon sopisi esimerkiksi näyttely- tai kahvilatila.

Parasniemen puiston vanhan niityn (merimerkin takana) voisi kunnostaa kukkaniityksi hoitamalla sitä niittämällä. Nyt niityn on vallannut korkea mesiangervo-, vuohenputki- ja heinäkasvillisuus, mutta säännöllisen, aluksi ehkä 2 kertaa kesässä tapahtuvan niiton ja niittoaineksen poiskorjuun myötä kasvillisuus muuttuisi monipuolisemmaksi. Mahdollisesti niityn reunaan voisi tehdä taukopaikan penkkeineen.

Tukkisaari tulee säilyttää kaikille avoimena virkistyspaikkana. Etenkin saaren länsipää on hyvä säilyttää aina avoimena kohteena tulipaikkoineen. Melontatoimintoja voisi olla saaren itäpäässä, mutta veneiden säilytykseen saarella ei ole oikein tilaa. Myös autoliikennettä saareen on syytä rajoittaa.

Kaavoituksen vastine Suomen luonnonsuojeluyhdistyksen palautteeseen

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Parasniemenpuiston hoitoluokan muuttamisesta keskustellaan suunnittelun edetessä.

4. Palaute, Oulun Polkupyöräilijät ry

Ote Oulun Polkupyöräilijät ry:n palautteesta

Tuiran rantaa myötäilevä Tervaporvarintie on yksi vilkkaimmista pyöräilyn pääreiteistä ja sen liikenne tulee huomattavasti kasvamaan Rajabaanan sekä pohjoisen rantareitin toteuttamisen jälkeen. Tulevassa asemakaavassa on tärkeää turvata Tervaporvarintien toimivuus ja välityskyky. Asemakaavassa tulee pitäytyä yleiskaavan maankäyttöön siten, että Tervaporvarintien rannan puolelle ei sijoiteta poikittaista liikkumista synnyttävää maankäyttöä. Asemakaavan yhteydessä tulisi myös tutkia, voitaisiinko jalankulku erottaa pyöräilystä erilliselle puistopolulle.

Pyöräilyn näkökulmasta Oulussa olisi useitakin huomattavasti tarpeellisempia siltapaikkoja. Yksinomaan baanaverkon toteuttaminen edellyttää useita uusia siltoja, joiden rahoitus on ensisijaista. Mikäli asuntomessut tarvitsevat siltaa Hartaanselän poikki, on se toteutettava tilapäisenä. Pysyvälle sillalle emme näe sellaista liikenteellistä tarvetta, joka puoltaisi investointia.

Suunnittelualue on hyvin tärkeä kaupunkimme pyöräiliikenteen toimivuuden kannalta, joten esitämme, että Oulun polkupyöräilijät Ry lisätään osallisten joukkoon.

Kaavoituksen vastine Oulun Polkupyöräilijät ry:n palautteeseen

Jatkosuunnittelussa on huomioitu baanareitistöt. Yleissuunnitelmaluonnoksessa on esitetty Rajabaanan siirtämistä Koskitielle ja Lipporannantielle, jossa kulku on sujuvampaa ja turvallisempaa. Myös Hevosbaana esitetään Hietasaarentien varteen.

Hartaanselän silta on esitetty yleissuunnitelmaluonnoksessa. Hartaanselän ylittävästä kevyen liikenteen sillan rakentamisesta ei ole tehty päätöksiä, mutta sen perustamisedellytyksiä tutkitaan osana alueen liikenne- ja katu- ja kunnallisteknistä suunnittelua syksyllä 2020.

Oulun polkupyöräilijät Ry lisätään OAS:n tiedotettavien ja asuntomessuhankkeen osallisten joukkoon.

5. Palaute, Hietasaari-Toppilansaari asukasyhdistys

Ote Hietasaari-Toppila asukasyhdistyksen palautteesta

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman osassa nimeltään ”Miten suunnitelmista saa tietoa ja miten niistä voi kertoa mielipiteensä?” kerrotaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta näin: ”Työn käynnistymisestä sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olosta tiedotetaan kirjeitse lähialueen asukkaille ja kiinteistönomistajille.” Tässä yhteydessä ei mainita, mikä taho lähettää asukkaille kirjeet. Asukkaat ovat ihmetelleet sitä, etteivät ole saaneet postia. Puhelinkeskustelussa projektipäällikkö Ritva Kuusiston kanssa kävi ilmi, että isännöitsijöiden olisi pitänyt lähettää ne. Olisko peräti mahdollista, etteivät isännöitsijät ole tienneet, että näin olisi pitänyt tehdä, vai liekö vain unohtunut? Isännöitsijöitä – ja siten myös asukkaita – tiedotetaan yleissuunnitelman vuorovaikutus- ja hyväksymisvaiheissa. Ehdottaisin, että heille ilmoitettaisiin myös sekä yleissuunnitelman esillä olosta, että asemakaavaehdotuksen nähtävillä olosta, varsinkin kun asukkailla on mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa. Jos näin ei tehdä, asukkaiden tiedottaminen suunnitelman esillä olosta jää asukasyhdistykselle. Kaikki asukkaat ovat Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistyksen jäseniä, joten yhteystietoja ei ole ja ilmoitukset joudutaan monistamaan itse ja jakamaan talkoilla. Monisteet myös maksavat ja siihen pitäisi hakea kaupungilta avustusta. Ja, miksi kierrättää tehtävää yhdistyksen kautta? Ihmiset eivät seuraa kaupungin virallisia tiedotteita, useat eivät edes tiedä, että kaavoitusasioista ja heidän omista vaikutusmahdollisuuksistaan tiedotetaan siellä.

Kaavoituksen vastine Hietasaari-Toppila asukasyhdistyksen palautteeseen

Palaute ei aiheuta muutoksia suunnitelmiin. Tiedottamisen vaiheet on esitelty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, jonka mukaisesti tiedottaminen on tapahtunut. Osallisilla on projektin verkkosivuilla <https://www.ouka.fi/hartaanselanranta> myös mahdollisuus ilmoittautua Hartaanselänrannan sähköpostilistalle. Sähköpostilistalla oleville tiedotetaan projektin ajankohtaisista asioista osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisen tiedottamisen lisäksi.

6. Palaute, Taloyhtiö Koskitie 5 hallitus

Ote taloyhtiö Koskitie 5 hallituksen palautteesta

Asemakaavan muutoksen suunnittelussa on huomioitava paitsi asukkaiden, myös alueen palveluasumisen, koulu- ja päiväkotitoiminnan, sekä ympäröivien kaupunginosien asukkaiden tarpeet. Uuden rakentamisen tulee nivoutua alueella ennestään olevaan asutukseen ja kulttuuriin. Taloyhtiö Koskitie 5:n asukkaat esittävät, että alueen suunnittelussa tulee siksi huomioida seuraavat aiheet:

- Puistoalueet tiheästi rakennetun kaupunginosan henkireikinä
- Arvokkaat lähiluontokokemukset
- Lenkkeilymahdollisuus Hartaanselän ympäri
- Koskitien alkupään männyt pitää säästää
- Rakennusten korkeus Tukksaaren kohdalla
- Koskitien alkupään liikennejärjestelyistä

Kaavoituksen vastine taloyhtiö Koskitie 5 hallituksen palautteeseen

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Koskitien männyistä on tehty puustokartoitus suunnittelua pohjätiedoksi. Puistoalueita on säilytetty osana viher- ja virkistysverkostoa. Uiton talon korttelia täydentävien rakennuksien korkeus on maltillinen 2-3krs ja niiden välistä sekä yli avautuu näkymiä Hartaanselälle.

7. Palaute, Taloyhtiö Koskitie 3

Yhteenveto taloyhtiö koskitie 3 palautteesta

Pidämme Hartaanselänrannan pitkäaikaisena asukasyhteisönä tärkeänä Tervaporvarinpuiston viheralueen säilyttämistä ja laajentamista Koskitie 3:n rakennuksen ja Oulujoen rannan väliselle alueelle, asemakaavassa P- ja L-merkityille alueille - jatkossa nimellä VK-alue. Tämä alue tarjoaa luonto- ja rakennuskulttuurien luontevan vaihettumisyhteyden asuntomessualueen uuden rakennuskannan ja Länsi-Tuiran olemassa olevan rakennuskannan välillä

- Hartaanselänrannan erityisarvot säilytetään
- Kulttuuriluonto ja alueen historia, joen Oulu ja tukinuiton teemapuisto
- Jokinäkymä Koskitie 3:n asukkaille
- Koskitien varren vanhat männyt ovat osa Koskitien kulttuurimaisemaa ja ne tulee säilyttää
- Suomen parhaaksi arvioitu kaupunkikalastuspaikka, Hartaanselkä, aukeaa Tervaporvarinpuiston rannoilta. Tervaporvarinpuisto ja sen laajennus on oululaisten yhteistä virkistysaluetta.
- Maaperätutkimuksissa on puutteita
- Onko Koskivirta-kodin suojelu unohdettu?
- Kannattaako rakentaminen tälle alueelle?
- Hartaanselänrannan yhteisöllisyyden muodostaminen. Vanhan ja uuden rakennuskannan sekä asukkaiden tarpeiden ja näkemysten yhteensovittaminen.
- Autoliikenne tulee minimoida
- Alueelle toivotaan teemapuistoa ja liikuteltavia monitoimirakennuksia (Puistossa esitellään Tukkisaaren ja Hartaanselän entiset merkittävimmät elinkeinot sekä Oulujoki).

Kaavoituksen vastine taloyhtiö Koskitie 3 palautteeseen

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Kulttuuriympäristö ja alueen arvot ovat osa yleissuunnitelmaa. Uiton talon korttelia täydentävien rakennuksien korkeus on maltillinen 2-3krs ja niiden välistä sekä yli avautuu näkymiä Hartaanselälle. Suunnittelualueelle on tehty puustokartoitus, jossa merkittävät puut on mitattu suunnittelua varten. Puistoalueita on säilytetty osana viher- ja virkistysverkostoa. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista on laadittu selvitykset, joiden pohjalta määriteltävistä suojelumerkinnöistä päätetään asemakaavassa. Myös Uiton talosta (palautteessa mainittu nimellä Koskivirta-koti) ollaan laatimassa rakennushistoriallinen syksyn 2020 aikana. Maaperän pilaantuneisuudesta on laadittu lisäselvityksiä, jotka huomioidaan suunnittelussa ja alueen rakentamisessa. Yleissuunnitelmaluonnoksessa esitetty asuinrakentaminen on Uuden yleiskaavan ja kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista.

8. Palaute, Yksityinen henkilö Koskitie 3:sta

Yhteenveto yksityisen henkilön palautteeseen Koskitie 3:sta

Arvoisat Oulun kaupungin asemakaavasuunnittelijat, alla palautteeni Hartaanselänrannan suunnittelusta:

- tämä rakastettu lähipuisto ja vapaa vihreä tila jätetään, ei vain messualueen asukkaiden paikaksi, vaan vapaaksi tilaksi kaikille.
- Suiston ainutlaatuisuus tulee huomioida
- Kevyelle liikenteelle on taattava esteetön kulku rantojen pitkin (El baanalle, joka sijaitsee tien puolella)
- Koskitie 3:n eteen ei rakenneta liian korkeita taloja

- Jotta pääsy olisi mahdollista kaikille Oululaisille, olisi alueelle hyvä tarjota erilaisia palveluja suistoreitin varrelle (mm. bussilinja, vessa, kahvila)

Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön Koskitie 3 palautteeseen

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Uiton talon korttelia täydentävien rakennuksien korkeus on maltillinen 2-3krs ja niiden välistä sekä yli avautuu näkymiä Hartaanselälle. Puistoalueita on säilytetty osana viher- ja virkistysverkostoa. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoa on kehitetty monipuolisemmaksi ja turvalliseksi.

9. Palaute, Fingrid

Fingrid ilmoittaa, ettei sillä ole huomautettavaa, koska alueella ei ole johtoja.

Kaavoituksen vastine Fingrid palautteeseen

Palaute ei aiheuta muutoksia suunnitelmiin.

3. Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute keväällä 2020

Yleissuunnitelmaluonnoksen lähtökohtia työstettiin ideakilpailun voittajaehdotuksen ja laadittujen selvitysten pohjalta kolmessa tilaisuudessa: lähityöpaja asukkaille 11.3.2020, etätyöpaja teemalla luonto ja virkistys 22.4.2020 ja yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen (YYP) teemaseminaari. Työpajojen tuloksista laadittiin tiivistelmät, jotka laitettiin julkisesti saataville Hartaanselänrannan nettisivulle: [osallistamistyöpajojen tuloksia](#). Tässä raportissa esitetään tiivistelmät järjestetyistä työpajoista ja niiden tuloksista. Työpajojen tulokset ovat olleet lähtötietona ja suunnittelua ohjaavana tietona yleissuunnitelmaa laadittaessa.

3.1 Asukkaiden lähityöpaja

Hartaanselänrannan ja lähialueen asukkaille (asukasyhdistykset, osallisuusryhmät, kiinteistörekisteristä naapurit) suunnattu lähityöpaja järjestettiin 11.3.2020 klo 17-20. Työpajassa esiteltiin ideakilpailun voittajasuunnitelma Hoijakka ja kunniainninnan saanut Pietarin kalansaalis ja kerättiin niistä osallistujien näkemyksiä ryhmätyöskentelyn ja kyselyn avulla. Työpajassa osallistujat saivat esittää näkemyksiään suunnitelmista pienryhmätyöskentelynä. Asukkaiden palaute esitettiin koottuna suunnittelutiimille ja siinä tuotuja näkökulmia on käytet

Taulukossa 1 on koottu osallistujien suunnitelmariippumattomia näkemyksiä hyvistä puolista sekä huonoista puolista (h) ja kehittämiskohteista (k) suunnittelualueella (suunnittelun hyviä puolia Vaakunanrannan puolelle tuotiin esiin ainoastaan suunnittelualueittain). Osallistujien näkemykset on jäsennetty seuraaviin suunnittelukategorioiden: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, palvelut ja työpaikat, virkistys ja muut kommentit. Taulukossa 1 ilmenee, että Hartaanrannan rakentaminen sai kiitosta rantaa kohti alenevasta rakennuskorkeudesta, Tukksisaaren hyödyntämisestä ja innovatiivisuudesta. Kriitikkiä ja kehitysideoita esitettiin erityisesti rakentamisen tiiviyteen, korkeuteen ja monimuotoisuuteen liittyen. Liikenteen osalta pidettiin kevyen liikenteen ratkaisusta, toivottiin lisää kevyen ja julkisen liikenteen huomioimista ja oltiin huolissaan autoliikenteen lisääntymisestä Koskitiellä. Suunnitelmiin toivottiin lisää vihreyttä rakentamisen lomaan ja ranta-alueille sekä esitettiin konkreettisia ideoita alueen palveluista, toimistotiloista, virkistys- ja yhteistoiminnasta. Erityisesti virkistys suhteen toivottiin eri ikäryhmien huomioimista sekä Tervaporvarin puiston ja rantareitin säilyttämistä.

Taulukko 1 Yleinen palaute suunnittelualueelle

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet Hartaanrannalla	Huonot puolet (h) ja kehittämiskehittämiskohteet (k) Vaakunanrannalla ja Hartaanrannalla
Rakentaminen ja asuminen	<ul style="list-style-type: none"> Rantaan laskeva rakennuskorkeus ja massa Tukksisaari hyvin suunniteltu Tulevaisuuden asumiseen ja ympäristöön liittyvät innovatiiviset ratkaisut 	VAAKUNARANTA <ul style="list-style-type: none"> Vaakunanrannan ranta-alue on liian ahdas (h) Liikaa rakentamista > liikaa asukkaita, kun ottaa huomioon nykyisen rantareitin suosion (h) Kerroskorkeus liian korkea. (h) Rakennukset liian lähellä rantaa (h) Korkeampaa ja urbaanimpaa varikonalueelle. Matalampaa ja pienimuotoisempaa Hartaanrantaan. (k) Kerrosten lukumäärää tulisi laskea kahdella kauttaaltaan. Teemaksi tulisi silloin luonnonläheisyys ja ilmavuus. (k) Senioriasuntoja, vuokra- ja omistusasuntoja (k) Rivitaloja mieluummin, kuin kerrostaloja (k)

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet Hartaanrannalla	Huonot puolet (h) ja kehittämisasiideat (k) Vaakunarannalla ja Hartaanrannalla
		<ul style="list-style-type: none"> Perheille riittävän kokoisia asuntoja. (k) Ranta-alueen ilme kaupunginrannasta katsottuna tulee olla valoisa ja rakennettu > luo yhtenäisyyden keskustailmeelle. (k) Elämänkaaren mukaan joustavia asuntoja myös kerrostaloihin. Asunto kasvaa perheeseen mukaan ja supistuu perheeseen pienentyessä - Miten ratkaistaan? (k)
Liikenne	<ul style="list-style-type: none"> Yhteys Valtatieltä suoraan sillalle ja edelleen Vaakunarantaa n hyvä! Silta on hyvä idea, vaikka vain kesäisin Hyvää, että Koskitielle jää/tule läpiajo mahdollisuutta. 	VAAKUNANRANTA: <ul style="list-style-type: none"> Vesibussi Torirannasta asuntomessuille ja Nallikariin (k) city -pyörät ja bussiyhteydet otettava huomioon (k) Valtatieltä "suora" pyörätie aina Holstinsalmentielle ja Nallikariin (k) HARTAANRANTA: <ul style="list-style-type: none"> Ei lisää autoliikennettä Koskitielle! Valitusriski! (h) Jalankulku ja pyöräily erillisille väylille. "Baana" liian leveä väylä kävellä. (h) Parkkihalli - mihin ihmiset menevät, kun puistoa on vähän. (h) Bussipysäkeille kaupunkipyörät. (k)
Luonto	<ul style="list-style-type: none"> Vihreys uusiksi; ympäristö, luonto; luonnonläheisyys; puistot, vihreys 	VAAKUNANRANTA <ul style="list-style-type: none"> Lisää vihreyttä (puita) myös talojen väliin > lisää viihtyvyyttä (k) HARTAANRANTA <ul style="list-style-type: none"> Enemmän vihreyttä, puita, myös pihapiireihin > lisää viihtyisyyttä (k) Rannoille viheralueita selkeästi enemmän, kuin Merialinrannan kohdalla nyt on. (k)
Palvelut ja työpaikat	<ul style="list-style-type: none"> Rantakioski ja muut palvelut ja yhteistoiminta lähipalveluja normikoon aikuisen mattolaituri 	VAAKUNARANTA <ul style="list-style-type: none"> Asumisen lisäksi enemmän palveluita ja toimistotiloja (h) Varikolle harrastus- ja työtiloja (k) Palvelutalo, päiväkotit, senioritalo (k) HARTAANRANTA <ul style="list-style-type: none"> Palveluita eli esimerkiksi kauppa. Harraste mahdollisuuksia ei kuntosali tai liikuntahalli. (k) Puistokahvila jäätelöbaari tms. (k) Palvelut ja työpaikat puuttuu molemmista. (k) Tukkisaareen kahvila (k)
Virkistys	<ul style="list-style-type: none"> Rannat tulee säilyttää virkistykselle 	VAAKUNARANTA <ul style="list-style-type: none"> Lapsille leikkipaikkoja, ts. eri ikäryhmät on huomioitava (k) HARTAANRANTA <ul style="list-style-type: none"> Leveämpi puisto rantaan, "olohuone" pitää olla; Tervaporvarin puisto tulisi säilyttää puistona. Tuo viihtyisyyttä ja rajaa aluetta. (h & k) Rantareitti suosituimpia ulkoilureittejä Oulussa. (h) Pulkkamäki rinteeseen Tervaporvarin puistoon (k)

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet Hartaanrannalla	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k) Vaakunarannalla ja Hartaanrannalla
		<ul style="list-style-type: none"> Varikon olemassa olevan varasto muuttaminen urheilu/liikuntatilaksi. Esim. sisäurheiluampumarata tarvitaan Raksilan poistuttua. (k) Uiton talon alueen hist. tietoa + kalastuskeskus (k) Merirosvolaiva, leikkimökki Tukkiisaareen (k) Tukkiisaareen mahdollisuus harrastaa vanhoja lajeja tukkikisat; Tukkiisaareen mahdollisuus harrastaa vanhoja lajeja "tukkilaiskisat" (k) Kulttuuria ja tiloja omaan tekemiseen (bänditilat yms.) (k)
Muut kommentit	<ul style="list-style-type: none"> Hyvä elämän ympäristö; hyvinvointi Seniorit; seniorimessut Yhteisöllisyys; ystävät 	

Yleispalautteen lisäksi Osallistujat toivat esiin suunnitelmien hyviä ja huonoja puolia sekä esittivät kehittämisideoita erikseen kumpaankin suunnitelmaan (Hoijakka ja Pietarin kalansaalis) suunnittelualueen molemmilta rannoilta (Vaakunaranta ja Hartaanranta). Taulukossa 2 tiivistetään osallistujien näkemykset Hoijakka-suunnitelmaan Vaakunarannan puolella: hyvät puolet, huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k). Osallistujien näkemykset on jäsennetty seuraaviin suunnittelukategorioihin: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, palvelut ja työpaikat, virkistys ja muut kommentit. Taulukko 2 kuvaa, että Hoijakan vahvuuksina Vaakunarannalla pidettiin rakentamisen viihtyisyyttä, sijoittelua ja monimuotoisuutta. Suunnitelman heikkoutena pidettiin erityisesti liian tiivistä ja rannanläheistä rakentamista ja kehitysideoina esitettiin mm. elämänkaariajattelun huomioimista ja rivitalojen määrän lisäämistä kerrostalojen sijaan. Liikennematkaisuista korostettiin rantareitin säilyttämistä ja keskitettyä pysäköintiä. Kevyen liikenteen sillan tarpeellisuus puolestaan jakoi mielipiteitä. Luontoarvojen huomioiminen suunnitelmassa nähtiin tärkeänä ja niiden huomioimiseksi esitettiin useita konkreettisia ehdotuksia. Myös palveluiden ja virkistystoiminnan suhteen tuli esille monia ehdotuksia suunnitelman kehittämiseksi.

Taulukko 2 Hoijakan palaute Vaakunarannalla

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
Rakentaminen ja asuminen	<ul style="list-style-type: none"> Asumisen kannalta viihtyisemmän oloinen - vie tosin enemmän vihreää pois Hyvät rakennusmassat kevyenliikenteen väylän varrella Matala rakentaminen ja puistot välissä Matalat rakennukset rantaa lähentyvästi Selkeä selkä- ja etupuoli ja rakennussijoittelu 	<ul style="list-style-type: none"> Liian tiivistä rakentamista; Ahdasta on; Vaakunarannan pohjoispuolen rakennukset ovat todella tiivisti suunnitelmassa (h) Paljon asukkaita, kun asuntoja näin paljon > jääkö tarpeeksi virkistysalueita Hietasaaren rakentamisen jälkeen (h) Nurron talo jäänyt liian ahtaalle uusien talojen keskelle (h) Talot liian lähellä satamaa - liikennettä paljon (h) Rakentaminen laajalla alueella, mutta tehotonta (h)

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisasiat (k)
	<ul style="list-style-type: none"> • Monipuolisia rakennustyyppejä • Rakennuskorkeudet hyvät ja rantaan • Kerrostaloja ja pientaloja samalla asuatomessualueella - Monimuotoisuus • Rakentaminen sopivaa paikalle (Holstinpuron eteläpuolin alkuosa) 	<ul style="list-style-type: none"> • Liian lähelle rantaa rakennukset suunniteltu (Holstinpuron pohjoispuoli) (h) • Kokeellinen rakentaminen -visuaalista sillisalaattia? (k) • Elämänkaari - Asuminen omakotitaloissa? Miten toteutetaan? Asunto kasvaa? Asunto supistuu? Miten ratkaistaan? (k) • Rivitaloja enemmän, kuin kerrostaloja (k)
Liikenne	<ul style="list-style-type: none"> • Kevyenliikenteen yhteys/lenkkireitti Hartaanselän ympäri säilyy; Hyvä pätkä kevyenliikenteen väylä rannassa. • Kiinteä silta kunhan tarpeeksi korkea - alta pääsee; Kyllä silta on hyvä. Rautasilta on vähän ankea ja ruuhkainen. Sillan ali pitää päästä soutuveneellä; Silta hyvä! Vain kävelysilta; Kävelysilta hyvä lenkkeilijöille. Hartaanselän ympäri paljon lenkkeilijöitä • Keskitetty pysäköinti hyvä asia viihtyisyyden ja turvallisuuden kannalta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Silta on tarpeeton (h) • Bussiliikenne vähäistä (h) • Hyvä valaistus kevyenliikenteen väylälle (k) • Liikenne lisääntyy merkittävästi. Hyvä, että sitä ei ole ohjattu Koskitielle! (k) • Kävelysilta riittävän korkea vastaava, kuin Seelariissa (k)
Luonto	<ul style="list-style-type: none"> • Sisäpihat hyviä yhteisöllisyyden kannalta • Holstinsalmi hyvä kunnostettuna; Kiva kun on vettä (Holstinpuro); Hulevesiuoma hyvä, kunhan vettä riittää; Puro kiva • Vaakunaranan eteläpuoli on kohtuu väljästi rakennettu säilyttäen puistoa & metsää 	<ul style="list-style-type: none"> • Vihreyttä katoaa (h) • Delta living labissa oli mukavasti tiiviimpiä kortteleita ja enemmän vihreää • Eteläosan rannan maisemointi (h) • Onko välillä kuivana? Toimiiko? (Holstinpuro) (h) • Laatikkoviljelmiä (k) • Viherkattoja mataliin rakennuksiin (k) • Nuotiopaikkoja! (k) • Missä on taikaleinikkejä? (Oli ennen Nurron talon ja tien välillä ja Korkeansaarisillan edessä) (k) • Vesiuoma pitäisi kunnostaa (ruoppaus, rannat) melojat suppaajat soutelijat (k) • Moottoriveneillä tulee päästä Hietasaaren ympäri, 1,5 m min korkeus (k)
Palvelut ja työpaikat	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä, ettei huvipuistoa täällä • Matonpesupaikka • Kahvila hyvä ratkaisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hotelli Hietasaaren puolelle (k) • Palveluita alakerroksiin kivijalkamyymälät pieniä kävelymatka (k) • Harrastuspihat tarpeeseen (k) • etäkirjastot toimivat (k) • Kahvila - miten Seelari? (k)

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
		<ul style="list-style-type: none"> Työpaikkoja: toimistotiloja esim. tilioimisto tai suunnittelutoimisto (ARK, RAK), etätöyöpaikkoja (k) palveluilla kopio, skannaus (k) Palveluja lisää kauppiaita, kahviloita (k)
Virkistys	<ul style="list-style-type: none"> Venepaikat ja rantalaiturit Suistokeskus tosi kiva, jos siinä oikeasti on toimintaa Melontareitti säilyy Virkistysalue tärkeä Kivoja toimintoja lapsille ja nuorille: tasapainoilua, kiipeilyä, keinoja, puulaituri, pelikenttiä 	<ul style="list-style-type: none"> Toiveena metsäinen lenkkipaikka (ei rakennettu) (k) Vessoja Suistokeskukseen! (k) Onko Suistokeskuksella tarkoitus korvata Seelari - onko pienempiä veneitä vai mikä idea? (k) Juoksulenkki Hartaanselän ympäri pehmeä alusta (k) Uimapaikka johonkin (k)
Muut kommentit	<ul style="list-style-type: none"> Ranta hyvä -fiksattavaa 	

Taulukossa 3 tiivistetään osallistujien näkemykset Pietarin kalansaalis -suunnitelmaan Vaakunanrannan puolella: hyvät puolet sekä huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k). Osallistujien näkemykset on jäsennetty seuraaviin suunnittelukategorioiden: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, virkistys ja muut kommentit. Taulukko 3 kuvaa, että Pietarin kalansaaliin Vaakunanrannan luontoarvot ja virkistystoiminnot saavat asukkailta paljon positiivista palautetta. Huonoista puolista korostuu rantareitin katkeaminen, rannan alue ja suuret rakennusmassat. Rakennusten sijoittelu puolestaan jakaa mielipiteitä. Palvelut ja työpaikat suunnittelukategoriaan ei tullut yhtään kommenttia. Muissa kategorioissa suunnitelmaan esitettiin kehitysehdotuksia m. kevyen liikenteen väylistä, luontoympäristön kehittämisestä sekä virkistystoiminnoista.

Taulukko 3 Pietarin kalansaaliin hyvät ja huonot puolet sekä kehittämiskohteet Vaakunanrannalla

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
Rakentaminen ja asuminen	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusten sijoittelu Nurron talon ympäristö hyvä! Jätetty entiselleen Rakentaminen suppealla alueella 	<ul style="list-style-type: none"> Isoja rakennusmassoja (h) Aukioiden mitoitus aivan liian suureellista. Näyttävät tyhjiltä kesät ja edelleenkin talvet Pienimuotoiset alueet luovat viihtyisyyttä. (h) Talot liian kasassa (h) Iso puisto hyvä, mutta se varmaan rakennetaan myöhemmin kuitenkin (h) Ei korkeampia rakennuksia (h) Veneranta ja ympäristö epämääräinen eikä mitään vetovoimatekijää (h). Onko mietitty, miltä rantakuva näyttää keskustasta katsottuna. Valot ja maamerkit ovat ihmiselle tärkeitä, jotta orientoituminen tuntuu turvalliselta (k) Maamerkki rakennus (k)
Liikenne	-	<ul style="list-style-type: none"> Hartaanselän ympäri kulkeva lenkkeilyreitti katkeaa; kevyenliikenteen väylä suiston ympäri puuttuu; Tuiran, keskustan ja Toppilansaaren satojen lenkkeilijöiden suosituin

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
		<p>Hartaanselän ympäryslenkki ei toteudu; Rannan ulkoilureitti on säilytettävä; Rantareitti vietävä läpi (kevyenliikenteen väylä katkeaa Vaakunanrannan torin kohdalla) (h)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juoksulenkki Hartaanselän ympäri - pehmeä alusta (k) • Ei pääse pyörimään suoraa torin läpi (h) • Silta - kiinteä korkea silta olisi parempi, Kallis, Tarpeeton (h) • Kevyenliikenteen yhteys Kuusisaaren suunnasta Länsi Toppilaan katkeaa (h) • Riittääkö sillan kapasiteetti (rautasillan vieressä oleva silta) (h) • Veneilijöiden kulku turvattava (silta?) (k) • Toppilansalmen ja Rantatoppilan alueille tulee ja on jo tullut paljon uusia asukkaita. Näiden tarvitsemia suoria suunnittelualueen läpi meneviä kevyenliikenteen väyliä ei ole (k) • Tämä alue ei yhdistä olemassa olevia alueita Länneistä keskustaan - läpi kulkevaa liikennettä (kevyt) on paljon (k) • Alikulku Hietasaarentien ali (Vaakunanrannan puolella sillan läheisyyteen) (k)
Luonto	<ul style="list-style-type: none"> • Koko alue liittyy hyvin Hietasaareen. • Luonnon läheisyys; Lähialueella vihreää +++; Iso vihreäalue (sydän piirretty); Vihreys & luonnontilaisuus • Viljelypalstat • Sisääntulo alueelle viheralueen kautta "Vihreä portti" 	<ul style="list-style-type: none"> • Missä Holstinsalmi? (h) • Mutaikkoa - tehtävä toimenpiteitä (h) • Viljelypalstat asukkaille vai kaikille? Minkä kuntoisia, pysyvätkö sievinä? • Viherkattoja (k) • Opastettu luontopolku (Ympäristöjärjestö tekee ilmaiseksi?) (QR-tagit) (k) • Vesiuoma pitäisi kunnostaa (ruoppaus, rannat) melojat, suppaajat, soutelijat (k)
Virkistys	<ul style="list-style-type: none"> • Venepaikat ja rantalaiturit; Venepaikat hyvä asia! • Korotettu seikkailurata kuulostaa hauskalta. (Miten kunnossapito?); Riittävän korkea käytön kannalta (korotettu seikkailurata); Kuntopolkuna hyvä (korotettu seikkailurata) 	<ul style="list-style-type: none"> • Suppaus-/ melontakeskus Hietasaareen (k) • Nuotiopaikkoja (k) • Tarvitaanko lisää toreja Hietasaareen? - olisiko toinen ranta parempi? Tämä varjoisa toreille (k) • Isompi / kivempi uima-alue (k) • Tori tarpeellinen - elävöittää – yhteisöllisyys (k)

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
	<ul style="list-style-type: none"> Rannan "kävelypolku" hyvä idea Pitkospuut ja polut mukavia Mukava mahdollisuus nuorison skeittaus yms. tarpeisiin 	
Muut kommentit	-	<ul style="list-style-type: none"> Hietasaaren alueen kokonaissuunnittelu - yleissuunnitelma koko saarelle (k) Ei tarvi säilyttää vanhaa, jos ei ole käyttöä (k)

Taulukossa 4 tiivistetään osallistujien näkemykset Hoijakka -suunnitelmaan Hartaanrannan puolella: hyvät puolet, huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k). Osallistujien näkemykset on jäsennetty seuraaviin suunnittelukategorioihin: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, palvelut ja työpaikat, virkistys ja muut kommentit. Taulukko 4 kuvaa, että erityisesti Tukkisaaren kunnostusta, vanhojen rakennusten säilyttämistä, matalia rantoja ja keskitettyä pysäköintiä pidetään Hoijakan vahvuuksina Hartaanrannan puolella. Varikon kaarimuurin säilyttäminen puolestaan jakaa mielipiteitä. Kritiikkiä ja huolta aiheuttaa selkeästi rakentamisen tiiviys ja korkeus, (kevyen) liikenteen väylät, pysäköinti ja muutosten vaikutukset vesistö näkymiin ja alueen vehreyteen. Erityisesti Tervaporvarin puiston säilyttämistä pidetään tärkeänä muutoskohteena. Rakentamiseen liittyen elinkaariasuminen ja sosiaalisen kestävyden mittarit nostetaan esiin kiinnostavina kehityskohteina. Myös palveluihin ja virkistykseen liittyen esitetään runsaasti konkreettisia kehitysehdotuksia.

Taulukko 4 Hoijakan hyvät ja huonot puolet sekä kehittämiskohteet Hartaanrannalla

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
Rakentaminen ja asuminen	<ul style="list-style-type: none"> Tukkisaaren kunnostus, nyt epäkäytännöllinen. Hoijakka parempi Varikon kaarimuri säilytettävä = historiaa! Puutalojen säilytys Rantaa kohti madaltuva rakennusmassa 	<ul style="list-style-type: none"> Hartaanselän Pohjoisosa ei tulisi rakentaa täyteen. Säilyttää rantareitti. (h) Korkeintaan 3 kerroksisia rakennuksia Koskitie 3 – 5teen! (h) Verrattuna Lipporantaan ja Toppilan rakennuskantaan näyttää suunnitelma todella täyteen rakennetulta. (h) Näkymät olevista taloista (h) Näkymät vesistöön uudestakin rakentamisesta (k) Suosiiko muurimainen rakennusmassa uuden ja vanhan rakennuskannan välissä yhteisöllisyyttä?; Selkämuuri eristää alueen muusta ympäristöstä -> toisaalta estää käyttöä vilkkaalta tieltä. (h) Koko naapuriston viihtyvyyttä on tärkeää – korkeita taloja nykytalojen vastapäätä! (h) Ei taloja P-alueelle / viheralueelle (h) Liian korkea "tornitalo" (h) Joustavan asumisen pilottikohde (elinkaariasuminen) (k) Sosiaalisen kestävyden mittarit käyttöön (k)

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
		<ul style="list-style-type: none"> • Jos toinen puoli rakennetaan täytteen > ei optimia sekään. Niin toisen puoli hyvä olla tyhjempi. Mieluimmin ehkä Tuiran puoli täydempi (k) • Terveiden talojen rakennus > huputettu rakentaminen, puutaloja / hirsitaloja, sopivat pohjat esim. rossi, jos mahdollista. • Vaatii sopusuhtaisen massan muuhun, vaikka korkea. Kuinka korkea? (korkein rakennus) (ilmeisesti kyse P-talosta) (k) • Näkymä Suistoon (K)
Liikenne	<ul style="list-style-type: none"> • Pysäköinti P - talossa • Autoliikenteen läpikulku katkeaa - Rauhoittaa aluetta (Liponrannantie ja Koskitie jää katkos autoliikenteelle) • Silta on aika kiva - lyhyt päivälenkki - ympyrä senioreille - oltava riittävän korkea veneliikenteelle, mutta kiinteä ponttonia parempi ympärivuotisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • Kävely- ja pyörätieyhteys Toppilaan katkeaa? (h) • Leveämpi tila julkiselle jalankululle ja oleskelulle rannassa, sillä kohdalla missä rakentaminen on lähellä rantaa! Ja / tai vähemmän rakentamista rannan lähelle. (h) • Maanpäällinen paikoitusrakennus > maan alle (h) • Yksi Oulun suosituimmista ulkoilu / lenkkeily reitti Hartaanselän ympäri katkeaa (ainakin maisemallisesti, kun ranta rakennetaan); Säilytetään pyöräily / luistelureitti ehjänä koko rantaa pitkin; Kevyenliikenteen väylä katkeaa - Mistä? (h) • Koskitielle ei lisää autoliikennettä! Valitusriski! (h) • Paikoitustila Tukkiisaaren käyttäjille? (k) • Säilytetään puomi Koskitien päässä (ei läpiajoa) (k)
Luonto	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvin suunniteltu Tukkiisaari, on luonnonmukainen; Tukkiisaaren luonnonmuotojen kehittäminen onnistunut; Vihreyttä (sydän piirretty) (Tukkiisaari) 	<ul style="list-style-type: none"> • Jätetäänkö viheralueita rakentamatta!; Olevat viheralueet säilytettävä (h & k) • Kaavapuistot ovat "lupaus" alueen viherkäytävästä (k) • Rakentamatta rantaa + avoimet rannat (k)
Palvelut ja työpaikat	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvää kauppa (ja muu lähipalvelu?) • Sauna olisi huippu! Sopisi hyvin Tukkiisaareen. 	

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
Virkistys	<ul style="list-style-type: none"> Lisää soutuvene paikkoja! Varikko – tsto (toimisto) rakennus. Säilyy aktiivisen toiminnan talona (esim. nuoriso voisi viihtyä) Tukkipolku kuulostaa kivalta Tukkisaaren virkistyskäyttö Melojien mahdollisuudet säilytetä, mutta siistintä virkistyskäyttöön on hyvä. > uinnin yhdistäminen Nuotiopaikka pop. Saisi olla enemmän! Kuntolaitteet säilytettävä! Tukkisaareen kanoottirantoja ja kanoottihalli! 	<ul style="list-style-type: none"> Tervaporvarin puisto on säilytettävä!; Tervaporvarin puistoa pitäisi rakentaa vähemmän. Nykyinen hoidettu puisto Villa Lipporannan ja kerrostalojen välissä tosi viihtyisä avoin tila; Ei rakentamista Tervaporvarin puistoon. Tärkeä henkireikä; Tämä on pilattu, kaupungin paras Picnic -paikka. Jo nyt hyvin suosittu! Tervaporvarin puisto; Lähialueen asukkaiden, vanhusten, lasten lähiulkoilualue säilytettävänä puistona; Tervaporvarin puisto säilytettävä; Puistoalue uhrataan uusille asunnoille (Tervaporvarin puisto); Tervaporvarin puisto on alueen ainut ulkoilualue vieressä oleville vanhustentaloille -> pitäisi säilyttää; Tervaporvarin puisto pitäisi säilyttää; Kaunis vanha puisto jää korkean rakentamisen alle (Tervaporvarin puisto); Merialinranta länsipuolen rakentaminen! Puisto pidettäisi puistona, asemakaavan mukaan!!! (h) Esteetön julkinen puisto vanhuksille ja liikuntaesteisille (k) Ympärivuotinen Hoijakka; Hoijakka ympärivuotinen (k) Tukinuittoa historian esittely toiminnallisoin laittein (k) Telakkarantoja uusi koko Tuiran rannalle; Kalastusveneille paikkoja; Jätetään pienvenepaikkoja riittävästi! (k) Uimapaikkoja? (k) Vedenrajaan pääsy rannoilta? Olisi hyvä juttu? (k) Ilmainen uimala tänne (k)
Muut kommentit		<ul style="list-style-type: none"> Koko Tuiran huomioiminen suunnitelmassa (k) Älykäs / liiketunnistin ulkovalaistus? > energiasäästö. Myös tunnelmavalot & puiden ym. valaistus, epäsuorat valot kauniita. (k)

Taulukossa 5 tiivistetään osallistujien näkemykset Pietarin kalansaalis -suunnitelmaan Hartaanrannan puolella: hyvät puolet, huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k). Osallistujien näkemykset on jäsennetty seuraaviin suunnittelukategorioihin: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, palvelut ja työpaikat, virkistys ja muut kommentit. Taulukko 5 kuvaa, että suunnitelma saa positiivista palautetta vanhojen rakennusten säilyttämisestä, kulkuyhteyksistä sekä puisto- ja vihervarustuksista. Rakennuskorkeutta kritisoidaan. Rannan rakentaminen ja Tukkisaaren hyödyntäminen puolestaan jakavat mielipiteitä. Suunnitelmasta esitetään toiveita ja kehitysehdotuksia mm. esteettömyyden huomioimisesta, pysäköinnistä, luontoarvoista sekä palveluista ja virkistysmahdollisuuksista.

Taulukko 5 Pietarin kalansaaliin hyvät ja huonot puolet ja kehittämiskohteet Hartaanrannalla

Suunnittelu- kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
Rakentaminen ja asuminen	<ul style="list-style-type: none"> Rantareitin rakentaminen urbaania, mutta ehkä rantareittien monipuolisempi käsittely, välillä rakenteellisempaa ja välillä nykyisen kaltaista olisi parempi kokonaisuuden kannalta. Vanhat rakennukset säilyy! Rantatori ok. 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennukset liian lähellä rantaa (h) Selkämuuri eristää uuden alueen muusta ympäristöstä (h) Vältetään kolkkoja betoniaukkoja! (h) Koko naapuriston viihtyvyys on tärkeä – älkää rakentako korkeita taloja nykytalojen edessä! (h) Olisi hyvä jättää pois 2-kerroksiset osat rannan tuntumasta. Estävät näkymät Koskitien jalkakäytäviltä ja taloista veteen (k) Mahdollisimman moneen rakennukseen esteetön pääsy ja yksi kerroksisia esteettömiä asuntoja (k)
Liikenne	<ul style="list-style-type: none"> Hyvää, että yhteys Valtatien suunnasta jalankulku sillalle Kävelyn ja pyöräilyn reitti rannassa Säilytetään puomi Koskelantien päässä: ei läpikulku! Koskelantie jatkuu kevyenliikenteen väylänä Lipporannantielle Kevyenliikenteen väylä katkaisee autoliikenteen Koskelantien / Lipporannantien välissä Kevyenliikenteen väylä rannassa Toinen silta Tukkisaaren voisi olla hyvä ajatus 	<ul style="list-style-type: none"> Tukkisaareen ei toimintaa, jonka liikenne risteää tärkeän rantareitin kanssa (h) Kääntyvä silta epäkäytännöllinen – kuka odottaa? - pyöräilijä? - meloja? (h) Paikoitustila Tukkisaareen virkistyskäyttäjille? (k) Parkkitalo varikkotalosta vähän oikeaan => toiminnallinen tila kivempi (k) Eihän Valtatien läpikulku muutu autotieksi (k)
Luonto	<ul style="list-style-type: none"> Hyvää, että selkeä viheralue Merialinrannan pohjoispuolella. Selkeät viherkaistat. Villa Lipporannalle jätetty hyvin puustotilaa Alueen tärkein asia on ranta, puisto ja rauhallisuus Rakennusten väliset viheralueet Suhteellisen paljon viheralueita Ottakaa huomioon veden nousua, kun venepaikat suunnitellaan! Joskus 	<ul style="list-style-type: none"> (Puinen) rantarata ei varmasti kestäisi korkea vettä syksyllä ja keväällä (h) Luonnontilainen Tukkisaari olisi hyvä säilyttää, lähiluontoa ihmisille (h) Tukkisaaret jätetään luonnontilaan! (h) Aika ryteikkö. Kyllä joutaa siivota (Tukkisaari). Ei toki uutta Kuusisaarta (se liian aukea ja tuulinen) (h) Laatikkoviljelmiä; Ehdotus: laarilaatikoita viljelyyn talojen kesken! (k) Viherkattoja (k) Säilytetään hienoa männikköä! (Kuntoutuskodin länsipuolella) (k)

Suunnittelu-kategoria	Hyvät puolet	Huonot puolet (h) ja kehittämisideat (k)
	veneet pitää nostaa korkeammalle!	
Palvelut ja työpaikat		<ul style="list-style-type: none"> • Yleisiä vessoja kävelytielle! - Isoja, myös rollalla kulkeville - voi olla maksullinen (k)
Virkistys	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä! Vanhustentalon ja päiväkodin kohdalla tärkeä vihialue ja yhteys rantaan säilyy (Tervaporvarin puisto); Tervaporvarin puiston säilyminen; Tervaporvarin puisto säilyisi ainakin osittain; Hyvä, ette Tervaporvarin puisto jätetäen ehjänä! • Veneranta säilyy • Uimala Tukksisaassa HUIPPU – hyvä ajatus • Tukksisaari säilyy virkistyskäytössä 	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnonmukainen Tukksisaari kalastus ja venelaitureita ja melojille / kanooteille tilat (uimala on jo tulossa Torirantaan) (k) • Pitää päästä vedenrajaan / kastamaan varpaat monesta koosta reitin varrella (k) • Nuotiopaikka johonkin? (k) • Voisi olla isompi rantatori (k) • Uimapaikka? (k) • Vanhoihin rakennuksiin toimintaa kaupunkilaisille (k) • Kuivanmaan matonpesupaikka tänne (k)
Muut kommentit		<ul style="list-style-type: none"> • Jotain vastaavaa seiniin, kuin teillä ympäristötalon lasissa (tarkoittaa varmaan ala-aulassa lasitaide seinä osioita) (k)

Asukastyöpajan yhteydessä toteutettiin myös Screen.io-kysely, jossa saatiin selville osallistujien näkemyksiä monivalintakysymyksiin sekä avoimin vastauksin: [kyselyn tulokset](#). Yleisimmät näkemykset kustakin käsiteltävästä temasta olivat seuraavia:

- Tärkeimmiksi asioiksi asunnon sijainnissa nostettiin vesistönäkymä/maisema (13), palvelut (8) sekä ranta/suisto (8) (N=21).
- Hartaanselänrannan keskeisimmiksi vetovoimatekijöiksi (valitse max 7 tärkeintä) nostettiin vesimaisema (21), luonto (18), virkistysmahdollisuudet (15) ja vihreys (15) (N=24).
- Keskeisimpinä Hartaanselänrannan imagotekijöinä pidettiin luontoa ja sen kunnioitusta (16), suistoa/rantaa (15) ja vesistöä (14) (N=22).
- Välttämättöminä lähipalveluina Hartaanselänrannalla? (N=21) nousivat esiin ruokakauppa, kuntoilupaikka, kahvila (11) ja joukkoliikennepysäkki (11).
- Liikkumisen sujuvuuden kannalta oleellisimpina Hartaanselänrannan alueen näkökulmasta pidettiin kävelyä (17), pyöräilyä (17) ja joukkoliikennettä (9) (N=22).
- Suosituimpina virkistysmahdollisuuksina Hartaanselänrannan alueella tuotiin esiin puistoa/luontoa (18), lenkkeilyreittejä (11) ja veneilyä (8) (N=20).
- Hartaanselänrannan alue voisi tarjota muualla asuville tai turisteille rantareittejä (kävely, pyöräily) (8), vesiturheilua (8) ja lenkkeilyreittejä (8) (N=15).

- Hartaanselänrannan alueen houkuttelevuutta yrittäjille edistäisi parhaiten alueen erityispiirteiden huomioiminen? (6), laadukkuus alueella ja tiloissa (6), kohtuuhintaiset yritystila (4)t, ohikulkijoiden huomioiminen (4) ja riittävä asuminen (4) (N=15).
- Tärkeimpiä toimintoja Hartaanselänrannan alueella tulevaisuudessa kesällä ovat maiseman ihailu (puisto, vesi, suisto) (8), lenkkeily (6) ja melominen (5) (N=17).
- Tärkeimpiä toimintoja Hartaanselänrannan alueella tulevaisuudessa talvella ovat lenkkeily (10), maisemasta nauttiminen (6), luistelu (2), tulistelu (2) ja avantouinti (2) (N=15).
- Hartaanselänrannan suunnittelun edistämiseksi halutaan yleisimmin kommentoida lisäksi, että ranta-alueet on säilytettävä kaikkien käytössä (rantareitti) (14), Tervaporvarin puisto on säilytettävä (6) ja luonto ja rakentaminen on pidettävä sopusoinnussa (6) (N=16).

3.2 Etätyöpaja teemalla luonto ja virkistys

Luonto- ja virkistyskäyttäjille ja järjestöille (mm. luonnonsuojelujärjestöt, ELY, kalastajat, Yliopiston biologian laitos, Perämeren kalatalousyhteisöjen liitto) suunnattu etätyöpaja järjestettiin 22.4.2020 klo 17.30-20.30 online- kokouksena. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 63 henkilöä. Tilaisuudessa käytiin läpi hankkeen pohjaksi laadittujen luontoselvitysten tuloksia asiantuntijoiden toimesta ja niistä keskusteltiin osallistujien kesken. Työpajasta laadittiin muistio: [Hartaanselänrannan etätyöpaja](#).

Luontoselvitysten ohella työpajan aikana keskusteltiin seuraavista teemoista:

- **Asuminen ja rakentaminen:** mm. rakentamisen tarve, laajuus, kerroskorkeus ja monipuolisuus erilaisine asunto- ja hallintamuotoineen, Koskitien korkea selkämuuri, alueen vanhojen rakennusten ja historian hyödyntäminen (Uiton talo, Nurron talo, Vaakunakylä)
- **Liikenne:** mm. pysäköinti, uusi kevyen liikenteen väylä ja silta ja tuulisuuden huomiointi katulinjauksissa
- **Palvelut ja työpaikat:** mm. kohtaamispaikkojen ja palvelujen tarve, Varikon hyödyntämisen tavat ja omistajuus palvelujen tuottamiseen
- **Virkistys:** mm. veneilyn, kalastuksen ja melojien tarpeet, Tukkisaaren hyödyntäminen
- **Luonto:** mm. alueen suunnittelussa huomioitavasta viherkerroin (esim. viherkatot), viheralueiden kehittäminen ja säilyttäminen (esim. paahdeniityt ja -kedot, luonnontilaiset rantavyöhykkeet, villit luontoalueet, puistot, niityt, lehdot), kasvuston säilyttäminen (esim. lehtometsän latvusten sulkeutuneisuus, alueen korotusten vaikutukset, Lietetatar, Koskitien puusto)

Näiden teemojen lisäksi työpajassa tuotiin esiin järjestöjen, yrittäjien ja matkailun mahdollisen halukkuuden olla mukana suunnittelussa huomiointi jatkosuunnittelun aikana. Keskustelun sisältö löytyy tiivistetyinä laaditusta muistiosta: [Hartaanselänrannan etätyöpaja](#).

Lisäksi osallistujia pyydettiin vastaamaan [sähköiseen Screen.io-kyselyyn](#). Kyselyn tulokset on tiivistetty Taulukossa 6. Vastaukset on tiivistetty suunnittelukategorioittain: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto, palvelut ja työpaikat ja virkistys.

Taulukko 6: Luonto ja virkistys -aiheisen osallistamistilaisuuden kyselyn tulokset

Kysymykset	Vastaukset tiiviisti suunnittelukategorioiden
Miten sinä käytät Hartaanselänrannan aluetta nykyään? (N=16)	<p>Liikenne: läpikulku jalan, pyörällä ja autolla</p> <p>Luonto: lintujen ja kasvien tarkkailu, oleskelu, istuskelu, näköalan, vihreän maiseman ja vesimaiseman ihailu, vadelmien ja villiyrttien keräily</p> <p>Palvelut ja työpaikat: tivoli, Vauhtipuisto, jäätelökioski, rakennusten ylläpito</p> <p>Virkistys: ulkoilu, kävely, lenkkeily, pyöräily, potkukelkkailu, retkeily, seikkailu, jooga, liikuntapuisto, koirien ulkoilutus, piknik, grillaus, nuotiopaikka, palautuminen, rentoutuminen, valokuvaus, melonta, soutelu, veneily, sup-lautailu, kalastus, mato onginta</p>
Mitä haluaisit tehdä Hartaanselänrannan alueella tulevaisuudessa kesällä? Kirjoita tärkein asia (N=15)	<p>Liikenne: liikkuminen, ulkoilu, kävely, lenkkeily, pyöräily</p> <p>Luonto: kiertävä maisemareitti, rantaan pääsy, luonnontilaisen metsän, vesistön sekä lehtoalueiden säilyttäminen, luonnon ja näkymien ihailu, maisemasta (luonto ja rakennettu) nauttiminen, luonnon tarkkailu, lintujen tarkkailu, lintujen levähdys-, ruokailu- ja pesintäpaikat</p> <p>Palvelut ja työpaikat: kulttuurikeskus, kahvila, kyläkeskus varikolle, tapahtumia urheilua, kuntoilu, tanssi, jooga</p> <p>Virkistys: koiran ulkoilutus, pelata, leikkiä, ajan viettäminen, oleskelu, rentoutuminen, palautuminen, soutelu, melonta, veneily, kalastus, seurata kalastajia, sauna, uida, grillauspaikka Tukksaareen</p>
Mitä haluaisit tehdä Hartaanselänrannalla lueella tulevaisuudessa talvella? Kirjoita tärkein asia (N=12)	<p>Palvelut ja työpaikat: sauna ja avantouida, harrastaa kulttuuria, osallistua tapahtumiin, syödä hyvää ruokaa</p> <p>Luonto ja virkistys: potkukelkkailla, liikkua, lenkkeillä, pyörällä, kulkea rantareitillä, nauttia maisemasta, lähiluonnosta, näkymistä, auringonlaskuista, tarkkailla luontoa, valokuvata, seurata kalastajia, grillaaminen, kohtaamispaikkoja</p>
Tulevan Hartaanselänrannan kaupunginosan vetovoima syntyy (valitse max. 7 tärkeintä) (N=17)	<p>Rakentaminen ja asuminen: kulttuuriympäristöistä (11), yhteisöllisyydestä (6), arkkitehtuurista (6), rakennetusta ympäristöstä (5), esteettömyydestä (3), rakentamisen kokeiluista (0), teknologisista ratkaisuista (0)</p> <p>Liikenne: kulkuyhteyksistä (6)</p> <p>Luonto: vesimaisemasta (17), vihreydestä (14), luonnosta (13), ilmastoystävällisyydestä (7), energiatehokkuudesta (3), rantojen luonnonmukaisuus (1)</p> <p>Palvelut ja työpaikat: palveluista (2), jakamistaloudesta (3)</p> <p>Virkistys: virkistysmahdollisuuksista (9), ajanviettomahdollisuuksista (8), virkistys ja kulttuuritukikohta Varikolle (1)</p> <p>Muuta: viestinnästä (1), ihmisistä (1), toriaukioista (1) markkinoinnista (1), hiljaisuudesta (1), mittakaava tärkeää! (1), sopusointuisesta kokonaisuudesta (1), ilmava ja yksityisyyden mahdollistava rakentaminen (1), tiivis rakentaminen (1)</p>
Mitä arvokasta Hartaanselänrannan alueella on, mille ei	<p>Rakentaminen ja asuminen: kulttuurihistoriallisesti tärkeät rakennukset ja pihapiirit</p> <p>Luonto</p>

Kysymykset	Vastaukset tiiviisti suunnittelukategorioittain
saa ehdottomasti tehdä mitään? (N=13)	<ul style="list-style-type: none"> • Luontoalueet ja maisemat: luonto, metsät, parhaimmat lehtoalueet (luonnontilaisen kaltaiset tai luonnontilaistuvat), Hietasaaren vihreä siluetti, näkymät suistoon Koskitieltä, vesipeili, vesimaisema, vesieliöstö • Kasvillisuus: "risukot", vadelmat, rantakasvillisuus, vehreät rannat, vanhat männyt Koskitiellä, Nurron talon maisemapuut <p>Virkistys: Tervaporvarinpuiston ja Tukksisaaren vihreys ja puut</p>
Onko sinulla Hartaanselänrannan alueelta merkittäviä havaintoja kasveista, linnuista tai eläimistä, joita ei tullut esille selvityksissä? (N=11)	<p>Havaintoja kolmella vastaajalla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lohet • ruokokerttunen (Varikon vieressä) • saukkoja (Kuntoutuskodin lähellä, Mustasalmen / Seelarin lähellä) • hylkeitä (Hartaanselän vedessä) • merimetsoja (Hartaanselän lohkarilla) • Rantakäärme, laulujoutsen, siili, tukkasotka: Käärmeen olen nähnyt kerran, muita useampana kesänä.
Millaisilla toimenpiteillä edistetään sekä Hartaanselänrannan alueen kehittämistä että luontoarvojen säilyttämistä? (N=11)	<p>Rakentaminen ja asuminen: rakentaminen sopeutettava kulttuuriympäristön arvoihin, ei rantamista rantaan, rakentaminen jo muokatuille alueille</p> <p>Luonto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • luonnonmukaisuus yleisesti: herkkä ote, luontoarvot huomioon, luonnonmukaisuus edellä, • maankäyttö: uutta vihreyttä (viherkerroin) monipuolistamaan ja liittämään alueita toisiinsa, viheraluemerkinnät kaavoihin, säilytetään metsiä, • viheralueet: nurmikot, istutukset, niityt, kukkakedot, ei lehtojen harventamista, maisemapuiden hyödyntäminen, • selvitystarpeet: tehdä tuuliselvitys <p>Palvelut ja työpaikat: ympäröivät asuinalueet huomioon – palveluja</p> <p>Virkistys: ranta alue virkistyskäyttöön, rajaukset luonnontilaisille, riittävän laajoille viheralueille</p>
Mitä Hartaanselänrannan alueen suunnittelussa pitää huomioida eri virkistysmuotojen osalta? (N=13)	<p>Virkistys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toiminnot ja tilat: nuotio ja grillauspaikat, lintujen ja kasvien tarkkailu, säilytystiloja harrasteille, melonta, keskitetyt venepaikat, melojille vajat, kalastuslaiturit, mato-onginta • palvelut: opastetut kierrokset, luonto ja retkeilyteema, alueen historia, Tukksisaaren sauna + uinti • virkistysalueet: rannat yleiseen käyttöön, nurmialueita oleskeluun, pelaamiseen, liikkumiseen

Kysymykset	Vastaukset tiiviisti suunnittelukategorioiden
	<p>Liikenne ja liikkuminen: keskitetty pysäköinti, kulkuyhteydet alueelle ja alueella, myös kivituhkapintaisia reittejä, yhdistetyt reitit, rantareitti luonnossa, liikkumisen ulkoilualue myös muille, potkukelkkailumahdollisuus</p> <p>Luonto: auringolta suojaavaa puustoa, näkymät veteen, myös luonnontilaista rantaa, vieraslajien poisto, luontoalueiden ja arvojen suojele</p> <p>Muuta: esteettömyys, valaistus</p>
Mitä suunnittelussa tulisi ottaa huomioon erityisesti vesialueiden osalta? (N=11)	<p>Virkistys: laituriportit, keskitetyt venerannat, veneiden talvisäilytys, kajakkivarastot, lähtöportit, virkistyskäyttöalueet, vesinäkymät tärkeitä, pääsy veden ääreen, julkiset rannat</p> <p>Luonto: luonnontilaiset vesialueet, ei läjitetä lisää maata, ruoppauksia harkiten, ei herkkien alueiden liiallista käyttöä, vesieliöstö ja kalaselvitys tarvitaan</p> <p>Liikenne: siltaa ei tarvita</p>
Miten kehittäisit Hoijakka ehdotusta Hartaanrannan puolelta (eli Tuiran puoli)? (N=10)	<p>Rakentaminen ja asuminen: ei rakentamista rantaan, Koskitien varteen ei liian korkea talomuuria</p> <p>Liikenne: kulkuyhteys joen yli kevytliikenne, siltaa ei tarvita, rantaväylän leventäminen, vierasautopaikat, lumenkeräyspaikat</p> <p>Luonto: alueen maisemointi kulttuuriympäristöä tukien, koskematonta, luonnontilaista rantaa enemmän, ei liian siistiä, Tukksaaren puuston säilytys ja vieraslajien hävitys, Koskitien puiden säilytys</p> <p>Virkistys: Tervaporvarinpuiston säilytys, Castrenin huvilan ympärille tilaa ja istuskelupuisto, vapaata maisema aluetta, piknik ja liikuntapuisto, yleinen sauna ja uimalaituri Tukksaareen</p>
Miten kehittäisit Hoijakka ehdotusta Vaakunanrannan puolelta (eli Hietasaaren puoli)? (N=10)	<p>Rakentaminen ja asuminen: Nurron ja Ravanderin huvilan sekä ympäristöjen säilyttäminen, talomuuuri max 3 krs, asuntoja vähemmän tai tiiviimmin</p> <p>Liikenne: kulkuyhteys joen yli kevytliikenne, siltaa ei tarvita, vierasautopaikat, lumenkeräyspaikat</p> <p>Luonto: alueen maisemointi kulttuuriympäristöä tukien, eteläosan metsien säilyttäminen, ei voimakasta rakentamista, lehtojen ja rantojen vapautta ja luonnontilaisuutta lisää, kokeilurakentamisalue luonnontilaan</p> <p>Palvelut ja työpaikat: julkiset vessat</p> <p>Virkistys: kaikenikäisten puisto, Hietasaaren opastetut kierrokset, lehtometsän ohjatut reitit ja latu, mato-onkikalastusalue etelään</p> <p>Muuta: suiston ainutlaatuisuus esiin</p>
Mitä muuta haluat sanoa koko Hartaanselänrannan suunnittelun edistämiseksi? (N=13)	<p>Rakentaminen ja asuminen: laatusuunnitelma rakentamiseen ja ylläpitoon, alueen historia esiin, rakennustiheys sopivaksi, rakentaminen valmiille tai tyhjille alueille</p> <p>Luonto: alueen virkistyskäyttö edellä, kaikenikäisten liikuntapuisto, ilmastotavoitteet, hiilineutraali asuinalue, olemassa olevan säilyttämistä (luonto, näkymät, reitit, pääsy veden ääreen), luontoarvot huomioon, eteläosan metsän säilyttäminen</p>

Kysymykset	Vastaukset tiiviisti suunnittelukategorioittain
	<p>Virkistys: Tukkisaari ja sauna kaikkien virkistyspaikaksi</p> <p>Muuta: tiivis, monimuotoinen ja sinivihreä</p>

3.3 Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen teemaseminaari

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen (YYP) teemaseminaari järjestettiin 12.3.2020 siten, että kaikkien yksiköiden työntekijöistä kutsuttiin paikalle vähintään viisi henkilöä. Tilaisuudessa esiteltiin Hartaanselänrannan suunnittelun ja Oulun Asuntomessut 2025 hankkeen sisältö, organisoituminen ja valmistelun aikataulu. Yksiköitä pyydettiin esittämään omat asuntomessujen teemat, joista keskusteltiin ja pidettiin Screenio -äänestys (seminaarin jälkeen). Yksiköiden esittelemät asuntomessuteemat on lueteltu Taulukossa 7. Yksiköiden laajemmat esitykset teemojen sisällöstä löytyy hankkeen työtilasta: [Teemaseminaarin esitykset](#). Teematarkastelujen lisäksi työtilasta löytyy Oulun seudun Ympäristötoimen ympäristövastuullisuutta käsittelevä esitys sekä esitys tulevaisuuden talon kokonaislaadusta (hiilijalanjälki).

Taulukko 7 YYP:n yksiköiden asuntomessuteemat

YYP:n yksikkö	Yksikön asuntomessuteemat
Kadut ja liikenne	<ul style="list-style-type: none"> Alueellinen pysäköintiratkaisu Messupysäköinti ja -liikenne Yhteisöllisyys Vähähiilinen toiminta, materiaalien tehokas käyttö, materiaalipankit, kiertotalous, yhteiset hankinnat (pienrakentajat) Älykkyys
Maa ja mittaus	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiystävällisyys Sosiaalinen kestävyys Ympäristöystävällisyys Kiertotalous ja hiilineutraalisuus Hartaanselänrannan kalastusmahdollisuuksien turvaaminen ja kehittäminen
Kaavoitus	<ul style="list-style-type: none"> Kestävä kehitys ja ilmaston lämpeneminen Kulttuurihistoria, rakennettu kulttuuriympäristö ja paikan henki Uudenlainen ja monipuolinen asuminen
Ympäristösuunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> Luonnonmukaiset ja julkiset rannat

YYP:n yksikkö	Yksikön asunomessuteemat
	<ul style="list-style-type: none"> • Viihtyisät viheralueet, säilyvää puustoa • Suiston aktiviteetteihin panostaminen • Kulttuuriympäristön huomioiminen ja ehostaminen. • Ihmisen mittakaava • Hulevesien hallinta. • Ulkovalaistus laadukasta. • Talven olosuhteiden huomioiminen. • Leikkipuistolle ja -paikalle paikat • Rakentamisen aikainen toimivuus • Maankohoaminen ja rantojen liettyminen, rehevöityminen • Ei rakennuksia tonttien rajalle, mutta tiivistä • Tuuliolosuhteet • Ympäristöön ja rakennuskantaan sopivaa rakentamista • Puurakentaminen • Vaiheittainen rakentaminen. • Tonttien ja julkisten alueiden käyttösuunnitelmat
Rakennusvalvonta	<ul style="list-style-type: none"> • Kestävän kehityksen mukaiset maankäytön, rakennussuunnittelun, rakentamisen, liikenteen sekä tilallistoiminnallis-tekniset ratkaisut • Älykäs, monipuolinen sekä omaleimainen ja -varainen kaupunkimainen asumisympäristö • Laadukkaat ja viihtyisät rakennetun ympäristön puitteet ja monipuolisia ratkaisumalleja eri asumis- ja käyttömuodoille • Vanhojen varikkorakennusten modifiointi kulttuuripainotteiseen uusiokäyttöön • Kaupunkimaisten pientalojen alue Vaakunakylänrannalla • Ranta-alueiden ja puisto- ja viheralueiden monipuolinen hyödyntäminen osana Oulun suistoalueen • Virkistys- ja vapaa-ajan liikunta- ja harrastuskäyttöä, paikallisia maisemallisia ja luontoarvoja sekä ominaispiirteitä vaalien sekä kehittäen

Teemaseminaarista laadittiin muistio, joka on nähtävillä hankkeen työtilassa: [teemaseminaarin muistio](#). Keskustelun sisältö on kuvattu tiivistettynä Taulukossa 8 suunnittelukategorioiden: rakentaminen ja asuminen, liikenne, luonto ja energia, palvelut ja työpaikat sekä virkistys.

Taulukko 8. YYP:n teemaseminaarissa käydyt keskusteluaiheet

Keskustelun kategoriat	Keskustelujen kategorioiden tarkempi sisältö
Rakentaminen ja asuminen:	<p>Arkkitehtuuri: Ei tullut esille arkkitehtuuria/jäänyt taka-alalle, Voisi miettiä alueen arkkitehtuurillisesti; Hietasaaren vanhempaa rakennus arkkitehtuuria huomioiden,</p> <p>Rakennuskorkeus ja sijoittelu: Nurron talon alueen läheisyyteen matalampaa rakentamista, Möljäntien varteen kerrostaloja, Omakotitalojen paikka olisi Hietasaaren puolella, Liikenteellisesti olisi hyvä, että rakentamisen paino piste olisi etelämpänä, Kaupunkimaisia rantoja voi rakentaa vaikka jättäisi soutuveneille tilaa vesirajan läheisyyteen</p> <p>Kestävyyys: Rakennetaan asuntoalueita 100 vuodeksi</p>
Liikenne	<p>Pysäköinti: Kokeellinen pysäköinti on mielenkiintoinen (kaava ei määräisi yhtään autopaikkaa asunnoille). Olisi kaupallinen pysäköinti, Pysäköintitalon oltava sellainen, että sitä voi tarvittaessa lisä rakentaa ylöspäin (tilan tarpeen mukaan), Autottomuus tonteille on hankalaa lapsiperheille ja vanhuksille,</p> <p>Liikkuminen: Joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot, yhteiskäyttöpöyrät</p> <p>Silta: Tulevan Hartaanselän yli menevän sillan tulisi olla 2,5 metrin korkeudessa veden pinnasta. Sillan voisi olla puusta (Tampereella vois teettää)</p>
Luonto ja energia:	<p>Hiilineutraalius: lämmön ja energian suhteen on helpompi saavuttaa</p> <p>Maalämpö: Hietasaaren puolella maalämmön käyttö ei onnistu, Messualueen pohjoispuolella maaperän perusteella maalämpö onnistuu</p> <p>Maisemointi: Maisemoinnissa pitäisi saada pehmeitä pintoja => nurmikkoa, puustoa jne / vähemmän kovia pintoja=> kivet jne,</p> <p>Vesistöt: Tulvareittejä ei saa tukkia, Miten ylijuoksutus toimii? Hartaanselänrannalla vesi nousee jopa metrin. Jäiden pakkautuminen huomioida, Suisto kohoaa ja sen ranta ryteköityy,</p> <p>Luonnonsuojelu: Natura-alue, Luontoselvitykset tehty kahtena kesänä => lietetattaria ollut vesialueen matalikko alueilla; esiintymistä ei saa vaarantaa</p>
Palvelut ja työpaikat:	<p>Liikkuminen: liikkumiseen liittyvää palvelua kehitettävä</p> <p>Varikon hyödyntäminen: Kaupunginvarikon autohalli puhuttaa => kylmä tila on ollut; rakennettaisiinko rakennus sen sisään, Kaupunginvarikon korjaamosta ollaan kiinnostuneita. Infran toiminta loppuu uutta toimintaa tilalle kesäksi</p>
Virkistys:	<p>Ulkoliikunta: Hyvinvointi lisää ulkoliikunnan mahdollisuus</p> <p>Taide: Valotaide (taidevalaistus) => taiteilijoiden hyvä olla alusta mukana,</p> <p>Puutarha: Nurron talo on jäämässä => hyvä olisi olla käyttötarkoitus. Talon pihapiiriin voisi koota Hietasaaren kukkia ja muuta kasvillisuutta, josta tulisi kaupunkilaisten ja muiden kävijöiden puutarha; elämys,</p> <p>Kalastus ja vesiliikenne: Kalastus otetaan huomioon => kalatalouden neuvottelukunta, soutuvenepaikkojen tarve (telapaikat), hakea vesiskoottereille käyttökielto</p>

Tilaisuuden jälkeen sähköpostitse toteutettu kysely löytyy hankkeen työtilasta: [YYP:n asiantuntijoiden kyselyn tulokset](#). Yleisimmät näkemykset kustakin käsiteltävästä teemasta olivat seuraavia:

- Hartaanselänrannan luonne/persoonaa on/muodostuu vedestä (N=21), luonnosta (N=20) ja korjaamoalueesta/teollisuus/Varikko (N=16).
- Hartaanselänrannalle toivotaan pysäköinnin suhteen keskitettyä pysäköintiä (N=17), pyöräpysäköintiä asuntojen lähelle, riittävä mitoitus (N=12) ja hyvää arkkitehtuuria, ei hallitsevaa, oikeassa mittakaavassa (N=8)
- Vihreyden säilyttämisestä ja toteuttamisesta toivotaan rantojen virkistys- ja viherkäyttöä (N=19), luonnos ja kasvillisuuden ominaispiirteiden säilyttämistä (N=19) ja rajattuja, riittäviä viheralueita ja yhteyksiä (N=11).
- Hartaanselänrannalle mahdollisina pidettiin pysäköintiin (N=8), energian käytön minimointiin (N=8), veden käytön minimointiin (N=8) ja kiertotalouden maksimointiin (N=8) liittyviä älykkäitä ratkaisuja.
- Hartaanselänrannalle teemaan lasten kaupunki tarjotaan tilaa omaehtoiselle toiminnalle (N=23), tilaa leikille (N=18), luontopaikkoja/yhteyttä luontoon (N=17) ja turvallisuuden huomioimista (vesi, liikenne (N= 17)).
- Hartaanselän hiilineutraaliuden nähdään muodostuvan kiertotaloudesta, kierrätyksestä, materiaalien hyötykäytöstä lähellä (N=13), kokonaisvaltaisesta hiilijalanjäljen tarkastelusta (N=11) ja elinkaariajattelusta (N=9).
- Hartaanselänrannan tulevaa arkkitehtuuria kuvaavina adjektiiveinä pidetään luonnollinen (N=7), vihreä (N=7), puuarkkitehtuurinen (N=7), rouhea (N=7), huvilamainen (N=7), ulkoiltava (N=6), oivaltava/luova (N=6), valoisa (N=6) ja paikkaan ja maisemaan sopiva (N=5)

4. Valmisteluaineiston 12.8.2020 viralliset mielipiteet ja vastineet

Hartaanselänrannan yleissuunnitelmaluonnos [valmisteluaineistona](#) oli nähtävillä 4.9. – 21.9.2020 (yhdltk 1.9.2020) ja kirjallista palautetta vastaanotettiin seuraavilta tahoilta:

1. Museo- ja tiedekeskus Luuppi, arkeologinen kulttuuriperintö
2. Museo- ja Tiedekeskus Luuppi, rakennettu kulttuuriympäristö
3. Oulun Melontaseura K&C ry
4. Oulu Beach Volley Oy ja PK Games Oy
5. Oulun Polkupyöräilijät ry
6. Suomen Luonnonsuojeluliiton Oulun Yhdistys
7. Yksityishenkilö
8. Tuiran asukasyhdistys
9. Telia Towers Finland Oy
10. Yksityishenkilö
11. Yksityishenkilö
12. Yksityishenkilö

Seuraavassa kuvataan palautteiden sisältöä tiivistetysti ja niihin laaditut vastineet:

Palaute 1, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, arkeologinen kulttuuriperintö

Pohjois-Pohjanmaan museon esitti aiemmassa lausunnossaan tehtäväksi arkeologisen selvityksen koskien alueella sijainnutta II maailmansodan aikaista Vaakunakylän nimellä tunnettua saksalaisten esikunta-, toimisto ja majoitusalueetta (muu kulttuuriperintökohde, kohdetunnus 1000038447).

Vuorovaikutusraportin (30.7./13.08.2020) mukaan alueelta laaditaan historiaselvitys myös arkeologisia menetelmiä käyttäen. Vaakunakylän historiaselvitystä ei päivitettyssä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainita. Alueella mahdollisesti tehtävistä kenttätöistä tulee ilmoittaa Pohjois-Pohjanmaan museolle ja laadittu raportti tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan museoon sen valmistuttua. Vasta selvityksen pohjalta on näet mahdollista arvioida, onko alueella säilynyt sellaisia arkeologisia rakenteita tai kerrostumia, jotka jatkosuunnittelussa on suositeltavaa ottaa huomioon.

Aiemmassa lausunnossa arvioitiin, että hankkeella ei vaikuttaisi olevan vaikutusta vesialueisiin. Yleissuunnitelmassa kuitenkin esitetään Hartaanselän ylittävää kevyenliikenteen siltaa. Alueen ruopattuihin ja kunnossapidettyihin vesiväyliin nähden poikittaisella sillalla voi olla vaikutusta väylän molemmin puolin. Kun kyseessä on merellisen kulttuuriperinnön kannalta varsin keskeinen alue, on varauduttava siihen, että sillan kohdalla tulee toteutettavaksi vedenalaisinventointi, jolla selvitetään, onko hankkeella vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Arkeologinen kulttuuriperintö):

Palaute on huomioitu. Oulun yliopiston Arkeologinen laboratorion toimesta on laadittu seuraava selvitystyö: [Tuuli Matila ja Marika Hyttinen: Oulu, Hietasaari, Vaakunakylä. Arkistoselvitys ja arkeologiset tutkimukset 7.9.-6.10.2020](#). Tutkimusten tavoitteena oli aluetta ja sen käyttöä koskevan arkistomateriaalin

laajuuden selvittäminen sekä alueen arkeologisen potentiaalin määrittäminen. Tutkimuksissa kartoitettiin arkistolähteitä Kansallisarkiston Oulun toimipisteellä sekä Oulun kaupunginarkistossa, kartoitettiin maastoa inventoimalla maanpinnalle näkyvät rakenne- ja kuoppajäännökset sekä muut ilmiöt, havainnoitiin alueen kasvillisuutta hyöty- ja puutarhakasvien osalta, mitattiin havaittujen jäännösten sijaintikoordinaatit ja tutkittiin yksi alueelta kartoitetuista jätekuopista pienimuotoisin kaivauksin. Alueen inventointi osoitti alueella olevan vielä runsaasti 1940-luvulla pystytettyjen parakkien perustusten jäännöksiä sekä sodan jälkeisten asukkaiden käyttämiä jätetuoppia. Alueen historia on inventoinnin ja koekaivauksen perusteella edelleen arkeologisesti tavoitettavissa ja tutkimustyötä on tarkoitus jatkaa 2021 ennen rakennustöiden aloittamista.

Tarvittaessa vedenalaiseen kulttuuriperintöön liittyvät merkinnät laitetaan asemakaavaan ja laaditaan vedenalaisinventointi.

Palaute 2, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, rakennettu kulttuuriympäristö

Pientalojen sijoitus rannan ja kerrostalojen välissä Varikon edustalla ei puolusta millään tavalla paikkaansa, eikä museo näe niille perustetta alueen täydentäjänä. Lisäksi Varikon alueen liikennöinti tekee varsin ongelmallisen mittakaavaisesti ja rantavyöhykkeen yksityisluonteisuutensa vuoksi.

Hartaanrannan alueen rakeisuus ja rakennusten keskinäinen sijoittelu hakevat vielä paikkaansa. Suojelurakennuksiin nähden on syytä jättää riittävästi vapaata tilaa ympärille, jotta alueen oleva vehreys ja arvokas pienipiirteinen säilynyt miljöö ei rikkoutuisi. Hartaanrannan täydennysrakentamisen tehokkuutta on syytä myös tarkastella huolella. Tukksaaren toiminnat ja suiston maiseman kannalta soveltuu hyvin suunnitelmaan, se huomioi myös luontoarvot.

Museo ei näe uudelle sillalle todellista tarvetta eikä näe sillä tuovan mitään lisäarvoa alueelle. Hietasaaren sillan läheisyys on riittävä turvamaan liikkumisen mahdollisuudet uoman yli.

Pysäköinti on Vaakunakylässä ajatukseltaan keskeneräinen. Alueen huomioiden museo pitäisi parempana suuren yksikön jakamoista pienempiin yksikköihin, hajautettuna ratkaisuna parempana. Rannassa oleva venelaiturit tuovat rantaa lähemmäksi asumista. Mitenkähän veneiden talvisäilytys on ajateltu järjestettävän? Alueelle ei kuitenkaan telakkaa voi sijoittaa.

Lehtokylän eteläisin ryhmä koostuu jopa liiankin pienistä omakotitaloista, joita voidaan pitää lähinnä puutarhamökkeinä. Puutarhamökkien koko on lähinnä kokeellista rakentamista, jossa on pyritty täyttämään kaikki oleelliset toiveet, ajatuksena *'omakoti, rannassa, keskellä lähes kaupungin keskustaa'*. Lehtokylässä on riittävästi tila kokea Hietasaaren miljöön luontoarvot ja alueen liittyminen suiston rky-alueeseen on otettu huomioon. Vanha säilytettävät rakennukset merkitään asemakaavaan asiaan kuuluvalla suojelumerkinnällä.

Koko Hartaanselänrannan alueen yleissuunnitelma tulee saamaan osakseen huomiota kokeellisena kohteena - osana asuntomessuja, on luonnosvaiheessa aineksia esitetty jopa liiankin runsaasti. Pohjois-Pohjanmaan museo näkee esityksen peruseriaatteet toimivaksi, mutta asioiden harkittu karsiminen toisi alueelle todellisen, harkitun kokonaisuuden uuden kaupungin toiminnallisen asumiskeskittymän.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Rakennettu kulttuuriympäristö):

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Jatkosuunnittelussa on tutkittu koko suunnittelualueen alueen rakeisuutta, rakennusten keskinäistä sijoittelua, täydennysrakentamisen tehokkuutta ja

pysäköintiratkaisuja. Varikon rannan pientalot on siirretty kauemmaksi rannasta osaksi muuta korttelirakennetta ja Vaakunakylän pysäköinti on muutettu hajautetuksi. Hartaanselän ylittävä jalankulun ja pyöräilyn silta halutaan pitää osana alueen suunnittelua ja sen merkitys nähdään tärkeänä virkistyskäytön (pyöräily ja lenkkeily) ja alueen mahdollisten saavutettavien palvelujen näkökulmasta. Sillä nähdään olevan potentiaalisesti merkitystä myös alueen luonnetta korostavana arkkitehtonisesti kiinnostavana elementtinä. Sillan rakentamisesta ja mahdollisesta ajankohdasta ei ole tässä vaiheessa päätetty.

Suunnittelualueella ei ole veneiden talvisäilytykselle varattu tilaa, vaan se tapahtuu alueen ulkopuolella.

Alueella säilyville rakennuksille on laadittu rakennushistoriaselvitykset ja asemakaavoituksen yhteydessä niiden mahdolliset suojelumerkinnot ratkaistaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan museon kanssa.

Palaute 3, Ote Suomen Luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistyksen palautteesta

Suunnittelualueelle tehdyissä luontoselvityksissä ei löytynyt erityisen luonnontilaisia kohteita. Alueella on kuitenkin runsas metsä-, ranta-, vesi- ja kulttuurilinnusto, hyvin monimuotoinen kasvillisuus ja linnuille ja hyönteisille ravintoa ja suojaa tarjoavia reheviä metsiä. Näiden arvo tulee tunnustaa ja niiden olemassaolon ehdot tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman hyvin jokaisessa suunnittelun ja toteutuksen vaiheessa.

Suunnitelman mukaan Holstinuoma ennallistetaan tulva- ja hulevesipuistoksi ja toinen, isompi lehtoalue jää kortteleiden väliin koskemattomaksi. Puustoa on suunnitelman mukaan tarkoitus säästää myös tonteilla, koristekasveina käytetään kotimaista lajistoa ja rakennuksiin on suunniteltu viherkattoja. Näiden viihtyisyyttä ja monimuotoisuutta lisäävien ratkaisujen ohella pidämme tärkeänä, että säilyvien metsäalueiden välillä säilytetään mahdollisuudet eliöiden liikkumiseen metsiköstä toiseen - välialueita ei harvenneta liiaksi eikä suojaavaa aluskasvillisuutta vaihdeta näillä kohdin nurmikenttiin. Puuston poistamisen yhteydessä on huomioitava lintujen pesimärauha. Metsiköiden pilkkomista useammilla rakennetuilla poluilla olisi hyvä harkita kriittisesti, joskin jokin kapea polku metsän läpi voi olla paikallaan ihmisten kulkua ohjaamassa.

Metsäpinta-alan säästämiseksi miltei kaikki tulevat rakennukset on onneksi sijoitettu nykyisinkin avoimille kohdille. Valitettavasti ns. kokeilevan rakentamisen alueen alle olisi jäämässä yksi kuusikko, miltä osin toivomme, että suunnitelmaa voitaisiin vielä harkita uudelleen. Huolellisestikin toteutettuna Hartaanselänrannan muuttaminen asuinalueeksi vähintään pilkkoo jälleen yhden palan Hietasaaren arvokkaasta luontokokonaisuudesta: lukuisilta metsien eliöiltä katoaa elinympäristö ja luonnontilaisesta ympäristöstä nauttivilta kaupunkilaisilta lähellä keskustaa oleva pakopaikka arjesta. Toivomme, ettei pitkällä aikavälillä yksi Oulun arvokkaimmista luontokohteista muutu pala kerrallaan kortteleiden välillä oleviksi pikkumetsiköiksi, vaan luonnon arvo tunnustetaan ja tunnustetaan ja riittävän suuria luontoalueita säästetään jatkossa rakentamiselta.

Parasniemenpuistoon nurmikon tilalle suunniteltu niittyalue - samoin kuin rakennuksiin kaavailut viherkatot ja pesäkolot - ovat osaltaan edistämässä luonnon monimuotoisuutta ja ilahduttavat pölyttäjähyönteisten ym. eliöiden lisäksi varmasti myös alueella liikkuvia. Vain kerran vuodessa niitettävä niitty vaatii paljon vähemmän hoitoa kuin matalaksi ajettava nurmikenttä.

Myös metsä- ja rantaluonnon osalta alueiden jättäminen raivaamatta ja hoitamatta on yleensä kustannuksiltaan edullisin ja eliölajien monimuotoisuutta parhaiten ylläpitävä ratkaisu. Erityisesti rantojen siistiminen ja avaaminen tunnetusti jakaa ihmisten mielipiteet jyrkästi, mistä huolimatta luonnontilaista

rantaa on syytä jättää mahdollisimman moneen kohtaan eliöiden asuin ympäristöksi ja ravinteiden veteen pääsyä estämään. Rantapensaikko toimii myös tuulensuojana kulkijoille. Erityisesti isomman lehtoalueen kohdalla myös rannan tulisi olla luonnontilainen. Tukksaaren ympäristöön kaavailtua ruoppaamista emme luonnollisesti suosittele.

Kiitämme sitä, että kaikki rannat on tarkoitus säilyttää yhteisessä käytössä. Vesiensuojelun kannalta myönteistä ovat hulevesien kulun hidastaminen ja sadevettä läpäisevien pintojen huomioiminen suunnitelmassa. Viherrakennustöiden yhteydessä tulee huolehtia, ettei alueelle kulkeudu maansiirtojen mukana jättipalsamia tai muita vieraslajeiksi luokiteltavia kasveja, joita joudutaan myöhemmin torjumaan. Rakentamisen alle jäävät harvinaiset kasvilajit on pyrittävä siirtämään turvalliseen kasvupaikkaan.

Kaupunkisuunnittelun kannalta suunnitelmassa ovat hyviä mm. sujuvat kevyen liikenteen yhteydet ja autojen pysäköinnin keskittäminen parkkitaloihin laajojen pysäköintialueiden sijaan. Alue sijaitsee myös toimivien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä mahdollistaa autottomuuden. Uutta kevyen liikenteen siltaa Tuirasta Hietasaaren emme itse pidä välttämättömänä. Aurinkoenergian ja maalämmön hyödyntäminen, yhteiskäyttöautoilu, materiaalien uusiokäyttö ja muut kiertotalouteen liittyvät ratkaisut ovat tarpeellisia askelia kohti vähemmän ympäristöä kuormittavaa yhteiskuntaa.

Kaiken kaikkiaan tämän arvokasta luontoa sisältävän ja asukkaille tärkeän virkistysalueen suunnitelmassa on luonnon säilymisen kannalta paljon myönteisiä puolia. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja asukkaiden hyvinvoinnin yhteensovittamista on selvästi haluttu pohtia ja tehdä. Toivomme, että tällainen suunta jatkuu myös kaupungin muissa kohteissa, joissa luontoalueita otetaan ihmisten käyttöön.

Kaavoituksen vastine Suomen Luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistyksen palautteeseen:

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Alueelle on laadittu yleissuunnitelman pohjalta Natura-arviointi sekä luonto- ja maisema vaikutusten arviointi sekä vaikutusten arviointi lietetattaren elin- ja kasvuolosuhteisiin.

Jatkosuunnittelussa Hietasaaren ison lehdon läpi on osoitettu vain yksi kevytrakenteinen polku ja lehdon läpi osoitetut hulevesien tulvareitit kulkevat luonnonmukaisia painanteita pitkin. Lehdon eteläpuoleista kuusikkoa on säilytetty vähentämällä rakentamisen alueella määrää.

Hartaanselän ylittävä kevyen liikenteen sillan mahdollisesta toteuttamisaikataulusta ei ole päätetty, mutta silta on tärkeä virkistyskäytön ja palvelujen saavutettavuuden näkökulmasta.

Yleissuunnitelmassa ja sen pohjalta 2021 laadittavassa asemakaavan tavoitteena on huomioida alueen runsas metsä-, ranta-, vesi- ja kulttuurilinnusto, hyvin monimuotoinen kasvillisuus ja linnuille ja hyönteisille ravintoa ja suojaa tarjoavia reheviä metsiä. Asemakaavan luonnoksessa Natura-alue ja Hietasaaren lehtoalueet on kaavamerkinnoilla huomioitu.

Palaute 4, Ote Oulun Polkupyöräilijät ry:n palautteesta

Yleistä: Pyöräliikenteen pääreittien siirtämistä järjestelmällisesti pois rantavyöhykkeeltä poikkeamana aiemmista suunnitelmista ei suunnitelmaselostuksessa mitenkään perusteltu. Arvauksemme on, että pyöräteiden on katsottu häiritsevän asuntomessualueetta. Näkisimme messualueella olevien laadukkaiden pyöräväylien päinvastoin tuovan positiivisesti esille Oulun pyöräkaupungin imagoa. Messujen aikana pyörätiet voivat toimia jalkakäytävien lisänä välittämässä messujen suuria jalankulkuvirtoja.

Esitetty baanojen siirto on johtanut kahden uuden baana-alikulun rakentamiseen, joista Bertel Jungin tien alikulku baanojen risteyksineen jouduttaisiin suunnittelemaan ahtaaseen tilaan. Tasausten ratkaiseminen vaatii tukimuurien käyttämistä tai Bertel Jungin tien ja Koskelantien liittymän tasauksen nostamista. Risteysalueen yleissuunnitelman laatiminen on välttämätöntä ennen asemakaavan periaateratkaisujen lukkoon lyömistä. Hietasaarentien alikulku johtaisi puolestaan Hietasaarelle vieraaseen laajaan ympäristön muokkaamiseen.

Rajabaana ja Pohjoinen rantareitti: Luonnoksessa ideoitua Koskitien pyöräkatua pidämme hyvänä ratkaisuna. Rajabaanan viemisessä Koskitien kautta on haasteena kuitenkin jyrkähköön mäkeen sijoittuva haarautuminen Linnabaanalta. Rajabaanan vieminen Koskitien kautta ei poista tarvetta ylläpitää korkeatasoista pyöräreittiä myös rannassa Tervaporvarintiellä. Suunniteltu Pohjoinen rantareitti nopeana häiriöttömänä reittinä tulee olemaan erityisesti pitkämatkaista työssäkäyntiliikennettä houkutteleva nopea väylä, eikä sille ole olemassa luontevaa reittiä Koskitien kautta. Virkistyspyöräilijöitä Tervaporvarintie vetää puoleensa joka tapauksessa. Tulevassa asemakaavassa on siis edelleenkin tärkeitä turvata Tervaporvarintien hyvä välityskyky.

Nykyinen yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie on täysin alamittainen reitin liikenteelle. Jalankulun ja pyöräilyn erottaminen omille väylilleen ratkaiseekin molempien ongelmat. Omalle väylälleen erotettuna pyöräilijöiden läsnäolo ja pyörätien tuoma lisävalaistus lisäävät pimeinä öinä jalankulkijoidenkin turvallisuuden tunnetta reitillä.

Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös rakennustyön aikaiset haitat liikenteelle. Koskitien ollessa työn alla on välttämätöntä pitää Tervaporvarintie keskeytyksettä pyöräilijöiden käytettävissä.

Sekä lopputilanteen, että rakennustyön aikaisen liikenteen kannalta pidämme edelleen Tervaporvarintien rannan puoleisia kortteleita sekä luonnosteltua uutta siltaa pyöräliikenteelle haitallisina. Rantakorttelien rakentaminen tulvakorkeuksiin vaatii suunnitelmaluonnosten mukaan kallista rantamuurirakentamista. Asuntorakentamisen pitäminen törmän yläpuolella tulisi kaupungille selvästi edullisemmaksi. Suunniteltu silta palvelee lähinnä asuntomessukuukauden liikennettä, jollaiseksi se on kohtuuttoman kallis investointi.

Hevosbaana: Hevosbaanakin on yleissuunnitelmassa linjattu baanaverkkosuunnitelmasta poiketen Hietasaarentien varteen. Tätä pidämme selvänä heikennyksenä. Baanaverkko-suunnitelman mukaisella rannan myötäisellä linjauksella Hevosbaana toimisi hyvänä vaihtoehtoisena reittinä Rajabaanalta ja Pohjoiselta rantareitiltä Oulun keskustaan Tervaporvarinsiltojen ruuhkien ohi.

Yleissuunnitelmaluonnoksen linjaus tekisi reitistä pitemmän, hitaamman ja vähemmän houkuttelevan.

Hevosbaanan ja Nallibaanan risteykseen on luonnoksessa merkitty alikulku. Hevosbaanan reuna on noin 12 metrin etäisyydellä alikäytävän ulostulosta, mikä tarkoittaa, että baanojen risteys on väistämättä ajorataa selvästi alempana, sillä pyörätien suositeltava pituuskaltevuus on enintään 5 %, jolloin Nallibaanan nostaminen ajoradan tasoon olisi tehtävä reilusti yli 50 metrin matkalla. Hietasaarentien itäpuolen pyörätien liittäminen Nallibaanaan on suunnitelmassa unohdettu. Jos pyöräteille ei voida alikulussa toteuttaa pyöräilylle suotuisia pituuskaltevuuksia, alikulku on syytä jättää rakentamatta.

Jalankulku- ja pyöräliikenteen suunnittelusta: Oulussa ei ole tyypillisesti eroteltu pyöräilyä ja jalankulkua toisistaan, ellei ole kyse pyöräilyn pääreitistä ja niilläkin erottelua on alettu tehdä uudestaan vasta viime vuosina. Jalankulku ja pyöräily yhdistettiin Oulussa voimakkaasti toisiinsa tietävästi 1980-luvulla. Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä on aina olosuhteiltaan heikompi väylä kävellä ja ajaa pyörää

kuin jalkakäytävä on kävellä ja ajorata tai leveä eroteltu pyörätie on ajaa pyörää. Tänä vuonna voimaan astunut uusi tieliikennelaki ja siitä johdettu Väyläviraston uusi pyöräliikenteen suunnitteluohje ohjaavat kadunpitäjiä välttämään yhdistetyn pyörätien ja

jalkakäytävän käyttöä. Suunnitteluohjeen luonnoksen mukaan yhdistettyä väylää ei saisi käyttää lainkaan rakennetussa ympäristössä.

Korkealaatuinen jalankulkuympäristö edellyttää, että jalankululle on jalkakäytäviä. Jalankulkua ei tule järjestää pyörätielle, sillä yhdistetylläkin pyörätiellä ja jalkakäytävällä jalankulkijalla on laadukkaaseen jalankulkuympäristöön kuulumattomia velvollisuuksia, kuten olla estämättä pyöräliikennettä (TLL 3 §). Pyörätiellä ei saa kävellä montaa rinnan eikä väylän päälle saa kokoontua keskustelemaan. Pyöräliikenteen paikka vähäisen autoliikenteen tilanteessa on puolestaan lähtökohtaisesti ajoradalla. Näin ollen esitämmekin, että alueella jalankulun ja pyöräilyn suunnittelussa käytetään uusimpia suuntauksia, eikä jalankulkua järjestetä missään kohtaa pyörätielle, ja pyöräliikenne järjestetään aina joko ajoradalle tai jalankulusta erotellulle pyörätielle. Näin ollen baanareittien siirtäminen pois rantavyöhykkeeltä ei voi missään tapauksessa tarkoittaa, että pyöräilyä ei tarvitse rantavyöhykkeellä tai muualla erottaa jalankulusta. Jos erottelua ei tehdä, jalankulun olosuhteet ovat rantavyöhykkeellä merkittävästi heikommät kuin baanojen tilanteessa. Yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä tulee ymmärtää väylänä, joka on liikennesäännöiltään kuin baanapunainen osa, mutta silloin jalkakäytävää ei ole ollenkaan.

Oulussa onkin syytä alkaa tehdä erottelua myös muissa tapauksissa kuin baanaratkaisuisissa. Asuntomessualueella oikea ratkaisu voisi olla erottelu niin, että pyörätien ja jalkakäytävän väliin rakennetaan viherkaista istutuksineen ja pyörätie rakennetaan hieman mutkittlevana, jolloin väylä sopii virkistyskäyttöön mutta baanaa huomommin nopeaan pyöräilyyn.

Kaavoituksen vastine Oulun Polkupyöräilijät ry:n palautteeseen:

Palaute ei anna aihetta muuttaa yleissuunnitelmaa. Suunnittelualueen rannoilla kulkee korkealaatuinen eroteltu jalankulun ja pyöräilyn väylä. Jotta pyöräilyväylien laatu ja monipuolisuus on voitu alueen suunnittelussa huomioida, on baanaverkko esitetty rannasta etäämmälle, jotta nopea ja mahdollisimman häiriötön pyöräily olisi mahdollista. Näin ollen pyöräilyn osalta esitetty suunnitelma lisää pyöräilyn laatua, turvallisuutta ja reittimahdollisuuksia alueella ja sen läpi.

Alikulkujen tilavaraukset ja luiskien jyrkkyydet on suunnittelun yleissuunnittelun yhteydessä tutkittu riittäviksi ja turvallisiksi.

Hartaanselän ylittävä kevyen liikenteen sillan mahdollisesta toteuttamisaikataulusta ei ole päätetty. Sillan merkitys nähdään tärkeänä virkistyskäytön ja alueen mahdollisten saavutettavien palvelujen näkökulmasta.

Palaute 5, Ote Oulun Melontaseura K&C ry:n palautteesta

Oulun Melontaseura K&C ry esitti, että toiminnan kannalta on olennaista, että Tukkipaareissa on paikka seuran kaluston säilyttämiselle ja että heillä on kiinnostusta olla mukana kehittämässä Tukkipaarta. Lisäksi seura tuo esiin mahdollisuuden lisätilojen rakentamiseen nykyisen Tukkipaaren vajan läheisyyteen. Tukkipaari voisi palvella huomattavasti nykyistä suurempaa harrastajamäärää Oulun kaupungissa seuran matalan kynnyksen osallistavalla toiminnalla. K&C ry ilmaisee halunsa osallistua OAS-ryhmään.

Kaavoituksen vastine Oulun melontaseura K&C ry:n palautteeseen:

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Yleissuunnitelmaan on varattu tilaa kanoottien säilytykselle ja melontakeskukselle Tukkisaareen. K&C:n vaja on esitetty suunnitelmassa ja kaavakartalla. K&C on lisätty kaavahankkeen osallisiin.

Palaute 6, Ote yksityishenkilön palautteesta

Alueiden välinen paranisi, jos silta olisi enempi alueiden keskellä. Nyt se sulkee alueen ja palvelee paremmin alueen ohikulkevaa liikennettä. Esimerkiksi siirto liikerakennusten pohjoispuolelle ja tuolla kohtaa varikon puolella olevan saaren kautta kulkevana silta tulee myös halvemmaksi, ja palvelutaso paranisi selkeästi. Tiettyjä vapauksia sillansuunnittelukilpailuun tarvitaan myös.

Kaavoituksen vastine yksityishenkilön palautteeseen:

Palaute ei anna aiheutta muuttaa yleissuunnitelmaa. Hartaanselän ylittävä jalankulun ja pyöräilyn sillan paikka on kiinnitetty suunnitelmassa osoitettuun kohtaan, koska se palvelee suunnittelualueutta sekä ympäröivää rakennetta hyvin, osoitetulla alueella ei ole lietetatarta ja alueen korkeusasemat ovat sopivat sillan maarakenteille. Sillan ja alueen rakentamiseen liittyen selvitykset ja tutkimukset on tehty tältä paikalta mm. virtausmallinnukset Natura-arviointia varten.

Palaute 7, Ote Telia Towers Finland Oy:n palautteesta

Valitettavasti Telia Towers Finland Oy on jäänyt / tippunut pois osallisten listalta. Telia Finland Oyj oli kyllä merkitty osalliseksi (OAS:ssa = osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa), mutta tämä koskee lähinnä Telian kiinteää verkkoa. Telia Towers Finland Oy vastaa langattoman verkon matkaviestintukiasemista eli omistaa / hallinnoi mastopaikkoja laitesuojineen. Kiinteäverkko (kuituverkko) ei korvaa langatonta verkkoa, vaan ne tarvitsevat / tukevat toistensa toimintaa. Tukiasema mahdollistaa osaltaan alueen digitaalisuuden älyratkaisuihin. Hyvä, toimiva, nopea (4G- ja 5G-tekniikka) ja kapasiteetiltaan riittävä verkko on nykypäivän infraa, lisäksi se on tärkeä turvallisuusasia.

Telia Towers Finland Oy haluaa olla Oulun asuntomessualueen langattomien viestintäyhteyksien osalta ajoissa mukana alueen suunnittelussa ja varata matkaviestintukiasemalle paikan kaavassa (EMT- tai ET-alue). Matkaviestintukiasemalla on tärkeä tehtävä huolehtia Hartaanselänrannan ja sen lähialueiden asukkaiden, yritysten, palveluitten, liikenteen ja liikenneväylien tele- ja datayhteyksistä, sekä siirtoyhteyksien välittämisestä. Tukiasema on hyvin tärkeä myös turvallisuusnäkökulmat huomioiden (toimivat tele- ja datayhteydet takaavat nopeamman avun hätätilanteissa).

Osa asemakaavoista on hyvin vanhoja, joten niiden ajantasaistaminen ja yhtenäistäminen samassa yhteydessä.

Tukiasema suunnitellaan (putkiristikkomaston ja laitesuojan osalta) niin, että se pystyy tarjoamaan yhteiskäytön kaikille teleoperaattoreille. Telia Towers Finland Oy ehdottaa, että EMT-alue olisi noin 200 m² (eli n. 11m x 18m), jolloin olisi huomioitu myös tulevaisuuden tekniikat ja tilatarpeet. Matkaviestintukiasema koostuisi pienestä (n. 15 m²) laitesuojasta ja putkiristikkomastosta (h = 36 – 42 m).

Yleisesti asemakaavamuutoksista ja uusista, suunnitteilla olevista asemakaava-alueista:

Asemakaavamuutokset ja uudet asemakaava-alueet tulevat aina toteutuessaan lisäämään alueen

langattoman dataviestinnän määrää voimakkaasti, joten on hyvä ottaa aina huomioon tukiasematarpeet uusissa kaavahankkeissa sekä tarvittaessa kaavamuuksissa.

Kaavoituksen vastine Telia Towers Finland Oy:n palautteeseen:

Palaute on huomioitu. Telia Towers Finland Oy lisätään OAS osallisten listalle. Palautteen pohjalta jatkosuunnittelussa on tarkasteltu matkaviestintukiaseman sijoittamista suunnittelualueelle yhteistyössä palautteen antajan kanssa. Mastolle on esitetty emt -paikka asemakaavakartalla Hietasaarentien pohjoispuolelle.

Palaute 8, Ote Tuiran asukasyhdistyksen palautteesta

Hartaanselänrannan suunnitelma on selkeästi laadittu ja siinä on otettu hyvin huomioon alueen asukkaiden ja asukasyhdistysten näkökantoja. Siitä sopii antaa kiitokset suunnittelijoille. Kuitenkin tässä tullaan alueelle, jonka Natura-selvitys on syytä tehdä.

Alueelle suunnitellaan merkittävä määrä uudisasutusta ja myös "uutta siltaa". Miten ne tulevat vaikuttamaan esim. Lipporannan alueen asukkaiden viihtyvyyteen. Liikenteen lisääntyminen, meluhaitat ovat ilmeisiä. Hartaanselällä viipyvät muuttolintuparvet laulu ja kyhmyjoutsenista kahlaajiin ovat tuoneet virkistystä ja iloa iäkkäämpienkin asukkaiden elämään. Isokuovikin on pesinyt rannoilla. Harvinainen suokukko on vierailut lähes joka kevät. Meriharakka on pesinyt varikolla. Lukuisat isokoskelot ja sorsat ja telkät ovat löytäneet kodikseen Hartaanselän rantoineen.

Voidaanko taata luonnon monimuotoisuuden säilyminen Hietasaaren puolella? Lehtotyypin metsikkö on valkovuokkoesiintymän lisäksi myös monien tikkojen (valkoselkätikkakin) kotimetsää. Vaakunakylän metsiköt tarjoavat suojaa monille harvinaisemmillekin kasveille ja eläimille. Käki on kukkunut Hietasaareissa ja monet hyönteissyöjät pesivät. Satakielikin joskus laulanut. Alueen merkitys virkistyskäytössä on monelle tärkeä. Hyvä, että näitä asioita on pohdittu suunnitelmia tehdessä.

Jatkossakin olisi turvattava, että rannassa voi liikkua vapaasti ja vaikkapa Tukkiisaaren alueen nuotiopaikkoja voisi lisätä. Nykyisin Tukkiisaari on lähinnä melojien käytössä, mutta myös lapsiperheet kaipaavat turvallista paikkaa Länsi-Tuiraan. Voisiko sinne saada jopa pienen uimapaikan lapsia ajatellen.

Kaavoituksen vastine Tuiran asukasyhdistyksen palautteeseen:

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Alueelle on laadittu Natura-arviointi ja luonto- ja maisemavaikutusten arviointi. Linnuston ja kasvien elinolosuhteita alueella on huomioitu mahdollisimman paljon säilyttämällä alueen lehtoja, kuusikkoja ja rannan kasvillisuutta. Hietasaaren ison lehdon eteläpuoleinen kuusikko on myös yleissuunnitelmassa säilytetty.

Alueelle suunniteltu ja mahdollisesti toteutettava silta on suunniteltu palvelemaan sekä alueen virkistyskäyttöä että lähialueiden palvelujen saavutettavuutta. Hartaanselän ylittävä uusi silta on jalankulun ja pyöräilyn silta, joten se ei lisää moottoriajoneuvoliikennettä ja meluhaittoja alueella.

Rantojen ja Tukkiisaaren virkistystoimintoihin on kiinnitetty huomiota lisäämällä kiinnostavaa tekemistä eri ikäryhmien tarpeisiin.

Palaute 9, Ote Oulu Beach Volley Oy:n ja PK Games Oy:n palautteesta

Oulun Beach Volley Oy ja PK Games oy esittävät seuraavia huomioita yleissuunnitelmaan:

- pysäköintitalo Varikon korttelissa olisi järkevämpää sijoittaa vilkkaasti liikennöidyn tien (Hietasaarentie) puolelle, jolloin se toimisi meluesteenä ja ajo sinne olisi välittömästi alueelle saapumisen yhteydessä → vähentää liikennettä alueella
- korjaamorakennuksen välittömään läheisyyteen olisi kaavoitettava vähintään 100 autopaikkaa asiakkaille tai vaihtoehtoisesti osoittaa ko. paikat pysäköintitalosta ja hyvä olisi olla myös Lipporannantien puolella ns. vinoparkki lyhytaikaiseen pysäköintiin (2-4 h)
- Varikon kortteli on liian ahtaasti kaavoitettu → Varikon yhteyteen olisi jätettävä iso aukio, joka mahdollistaisi tapahtumien, messujen yms. järjestämisen ja toimisi myös lähiasukkaiden ulkoilupaikkana
- tornitalon paikka voisi olla parempi Toppilansalmen ylittävän sillan puolella, jolloin näkymät olisivat hyvät sekä Hartaanselälle että Toppilansalmeen

Kaavoituksen vastine Oulu Beach Volley Oy:n ja PK Games Oy:n palautteeseen:

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Varikon pysäköinnin vaihtoehtoja on tutkittu ja yleissuunnitelmassa on esitetty joustava vaihtoehto, jossa pysäköinnin on mahdollista sijoittaa pysäköintitaloon ja Varikon aukoiden alle. Lopullinen pysäköintiratkaisu selviää suunnittelun edetessä. Yleissuunnitelmassa on varattu pysäköintipaikkoja myös alueen palveluille. Hietasaarentien varteen ei ole mahdollista laittaa moottoriajoneuvoliittymiä.

Varikon alueen rakeisuutta on tutkittu ja muokattu, alueesta halutaan urbaani ja tiivis, jonka keskeisenä maamerkinä toimii tornirakennus.

Palaute 10, Ote yksityishenkilön palautteesta

Monella ei ole ollut hajuakaan Hartaanselän luonnoskartasta. Virkistyskalastajia ei ole suunnitelmassa huomioitu. Parkkipaikkoja ei ole ollenkaan, eikä lähelläkään pilkkijöille, uistelijoille ja onkijoille. Tukksaaren ympäristössä venepaikoista on pula, eikä sitä ole huomioitu yleissuunnitelmaluonnoksessa.

Kaavoituksen vastine yksityishenkilön palautteeseen 10

Palaute on huomioitu jatkosuunnittelussa. Yleissuunnitelmaluonnosvaiheessa tiedotusta on järjestetty normaalia tiedotusta enemmän. Suunnitelman nähtävillä olostu on tiedotettu Kalevassa, verkkosivuilla ja laajalle määrälle osallisia, jotka on osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa lueteltu, sekä sähköpostilistalle ilmoittautuneille. Lisäksi järjestettiin kuusi eri teemaista osallistumis- ja työpajatilaisuutta osallisille ja sidosryhmille sekä kaikille avoin verkkokysely. Jatkosuunnitteluvaiheissa on edelleen tavoitteena järjestää laajaa tiedotusta ja osallistamista.

Yleissuunnitelmaan on Tukksaaren ja mantereen väliin lisätty soutuveneiden telapaikkoja, lisäksi Tukksaaren veneenlaskupaikan käytettävyyttä on tavoitteena parantaa mm. siirtämällä isoja kiviä. Tervaporvarinpuiston pysäköintipaikkaa on suunnitelmassa laajennettu, lisäksi Koskitien varressa on moottoriajoneuvojen pysäköintipaikkoja.

Palaute 11, Ote yksityishenkilön palautteesta

Arvostan, että mainitsitte, että alueen suunnittelussa otettaisiin ympäristöäkin huomioon, mutta huomasiin että Toppilansaaren puolelle pohjoisosaan, "Vaakunakylään", oltaisiin rakentamassa hirveä

määrä uusia rakennuksia. Siinä sataman lähetyillä pyörätien varressa on vadelmapensaita, joista oman perheeni lisäksi varmaan monet muutkin alueen asukkaat ovat keräilleet vadelmia. Vaadin, että nämä pensaat ja muu puusto ja ryteikkö siinä lähiympäristössä säästetään, eikä aluetta rakenneta noin tukkoon. Muutenkin olisi suotavaa, että mahdollisimman vähän puustoa ja alkuperäistä hyvää ryteikköä kaadetaan. Ne nimittäin vaikuttavat viihtyvyyteen suuresti raikastaen ilmaa ja tuoden metsän tuoksua.

Etelänpuoleisempi pikkutaloalue, "Lehtokylä", näytti ihan menettelevältä, koska puustoa ja ryteikköä näytetään säilytettävän siinä ympärillä aika paljon. Mutta "Lehtokylän" eteläpuolelle suunniteltu Pikisaareen päin vinottain johtava polku on mielestäni turha, koska se saattaisi tuhota myös siinä kohtaa kasvavat vadelmapuskat.

Kai kaikkiin näihin uusiin rakennuksiin myös ollaan valitsemassa lämmitysmuodoksi maalämpö tai jokin muu vastaava mahdollisimman ympäristöstävällinen vaihtoehto, ja laittamassa mahdollisimman paljon aurinkopaneeleita katoille?

Kai myös välttätte laajaa asfaltointia ja suositte hiekkateitä?

Ja kai valitsette rakentamisessa käytettävät raaka-aineet siten, että ne voidaan rakennusten purkamisen jälkeen jatkokierrättää mahdollisimman hyvin?

Huomasin myös, että sekä Toppilansaaren pohjoispuolelle että Tuiran puolelle rakennettavat rakennukset näyttivät osin kovin korkeilta ja osin yhtenäiseltä linjalta - kuten Tuiran puolella jo oleva vanha tiilinen pitkä varikkorakennuskin jo on. Täällä saarella jotkut ovat haaveilleet, että siitä ajosillalta ja sen molemmin puolin olisi paremmat näkymät suistoon, mutta tässä suunnitelmassa se ei näytä ainakaan paranevan, vaan jopa pahentuvan. Jos Tuiran puoleinen pitkä tiilirakennus pysyy pitkänä ja tasaisena rakennuksena, se peittää näkymät suistoon edelleen. Jos taas Toppilansaaren puolelle rakennetaan samankaltainen pitkä ja ainakin alaosasta tasainen rakennus, se aiheuttaa saman ongelman toisellekin puolelle siltaa tuhoten ajotien paikkeilta nykyisetkin näkymät suistolle tai alueen nykyiseen puustoon, joka tosin näyttää tuhoutuvan ja jäävän kyseisen rakennuksen alle sekin, mikä ei ole yhtään mukava juttu.

Oulussa asuessani täällä on mielestäni parasta se, että kaikkialla on suht paljon puita. Liikuttiiinpa keskustassa tai vähän kauempana. Ja myös se, että rakennukset eivät ole kovin korkeita tai kauheita pilvenpiirtäjämäisiä, joten taivaan näkee melkein mistä vain. Toivon, että Oulu myös pysyy sellaisena.

Suunniteltu uusi silta vaikuttaa turhalta mielestäni myös, mutta jos se on tullakseen, toivottavasti siihen ei laiteta samanlaisia valaistuksia, kuin muihinkin Oulun siltoihin on laitettu. Vaikka ne siltojen valaistukset saattavatkin olla osittain ihan söpöt, minun suureksi harmikseni ne aiheuttavat enimmäkseen vain turhaa valosaastetta, häiriten mahdollisesti vielä enemmän lintujen suunnistamista.

Jos nämä kaikki uudet rakennukset on tänne kuitenkin pakko rakentaa, olisi edes kiva, jos rakennettavista rakennuksista tehtäisiin mahdollisuuksien mukaan vaikka Pikisaarella olevien vanhojen, hienojen puutalojen näköisiä Hietasaaren huvilaperinnettä kunnioittaen. (Ei yhtään niiden uusimpien Pikisaaren asuintalojen näköisiä, vaan nimenomaan niiden vanhojen, puisten.)

Kaavoituksen vastine yksityishenkilön palautteeseen 11

Palaute ei anna aihetta muuttaa yleissuunnitelmaa. Aluetta suunnitellaan tiiviinä ja urbaanina kaupunkiympäristönä yleiskaavan mukaisesti. Asemakaavassa on huomioitu arvokkaat luontoalueet mm. Hietasaaren lehtoalueet ja Natura-alue merkitty kaavaan sekä säilytettäviä puita ja puualueita on kaavaan

merkitty.

Asemakaavassa mahdollistetaan ympäristöystävälliset energiamuotovaihtoehdot.

Asemakaavassa on huomioitu hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen. Rakentamista on sijoitettu mahdollisimman paljon jo nykyään rakennetuille alueille, jotta luonnonympäristöä säilyy.

Suunnitelma säilyttää ja kehittää alueen ympäri suiston rantoja kulkevaa virkistysreittiä edelleen. Virkistysreiteiltä on hyvät näkymät suistoalueelle.

Hartaanselän ylittävä jalankulun ja pyöräilyn sillan mahdollisesta toteuttamisaikataulusta ei ole päätetty. Sillan merkitys nähdään tärkeänä virkistyskäytön ja alueen mahdollisten saavutettavien palvelujen näkökulmasta.

Valaistuksen suunnittelussa huomioidaan myös valosaasteen minimoiminen.

Palaute 12, Ote yksityishenkilön palautteesta

Vilkaisin Hartaanselän kaavaviritystä (564-2462). Ja kauhukseni huomasin, että Hartaanselkään on huitaistu joku silta. Tuskin mitään tarpeettomampaa ja sinällään haitallista keksintöä olen koskaan (omassa kaavoja sivunneessa työurassanikaan) nähnyt. Silta ei anna mitään lisäarvoa Hartaanselän molemmille rannoille sijoitetulle ja ajatellulle rakentamiselle. Se vain pilaa Hartaanselän avaruudentunnun ja johtaa tarpeetonta kulkua asuntoalueen sisälle. Se haittaa pienveneliikennettä ... ellei sitä sitten koroteta riittäväällä vapaalla aukolla vielä hirveämmäksi tekeleeksi. Eikä se taida olla mikään erityinen säästökohdekaan talousarviossamme. Nykyinen silta on sinällään erinomainen.

Varikon tiilirakennusten kurittaminen ei myöskään ole kivaa. Itse kuvittelin aikanaan kun kaavahankkeesta kuulin, että tuo mainio katettu tiilikaari olisi kaupunginosatorin rajaajana. Ja että siellä voisi järjestää kesäisiä kirpputoreja ja kulttuuritapahtumia. Näin muualla miksei meillä?

Kaavoituksen vastine yksityishenkilön palautteeseen 12

Palaute ei anna aihetta muuttaa yleissuunnitelmaa. Hartaanselän ylittävä jalankulun ja pyöräilyn silta halutaan pitää osana alueen suunnittelua ja sen merkitys nähdään tärkeänä virkistyskäytön (pyöräily ja lenkkeily) ja alueen mahdollisten saavutettavien palvelujen näkökulmasta. Sillä nähdään olevan potentiaalisesti merkitystä myös alueen luonnetta korostavana arkkitehtonisesti kiinnostavana elementtinä. Sillan rakentamisesta ja mahdollisesta ajankohdasta ei ole tässä vaiheessa päätetty.

Varikon alueen kaareva tiilirakennus on asemakaavamuutoksessa mahdollista säilyttää, mikäli sen jatkokäytölle löytyy sopiva ratkaisu.

5. Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute syksyllä 2020

Yleissuunnitelman nähtävillä olon aikana syyskuussa 2020 järjestettiin osallistamistilaisuuksia ja -työpajoja alueen keskeisille sidosryhmille:

- Työpaja kaupungin päättäjille
- Työpaja Ympäristö ja yhdyskuntapalvelujen työntekijöille ja ohjausryhmän jäsenille
- Yleisötilaisuus alueen asukkaille ja muille kuntalaisille
- Työpaja rakennusliikkeille ja matkailuyrityksille teemalla kestävä kaupunkikehittäminen
- Tilaisuus luonto ja virkistys -teemalla
- Kaksi yleisötilaisuutta Lipporannan Kotikatu 365:n asukkaille

Syksyn 2020 tilaisuudet ja työpajat järjestettiin ympäristötalolla (Solistinkatu 2), ja niihin oli mahdollista osallistua myös etänä Teams:n kautta. Tilaisuuksista ilmoitettiin Kalevassa, nettisivuilla sekä sähköpostitse Hartaanselänrannan sähköpostilistalle liittyneille.

Tilaisuuksiin osallistui noin 270 henkilöä. Esitysmateriaali ja yhteenvetoraportit julkisten yleisötilaisuuksien sisällöstä koottiin [Hartaanselänrannan nettisivulle](#). Kaikista tilaisuuksissa esitetyistä kehittämisideoista koostettiin lisäksi yhteenvetodokumentti, joka toimitettiin suunnittelutiimin sisäiseen käyttöön. Dokumentissa listattiin kaikki esitetyt Hartaanselänrannan suunnitteluun liittyvät ideat ryhmiteltynä seuraaville osa-alueille: toiminnot ja palvelut, rakentaminen, luonto ja näkymät, liikenne ja kiertotalous. Kaikki tilaisuuksissa esitetyt kommentit ja ehdotukset tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa ja muutoksia tehdään mahdollisuuksien mukaan.

Osallistamistilaisuuksissa esiteltiin Hartaanselänrannan suunnittelualueen lähtökohtia ja Hartaanselänrannan yleissuunnitelmaluonnos. Tilaisuuksissa käytiin läpi aikaisemmin keväällä 2020 nähtävillä olleista kilpailuehdotuksista saatua palautetta ja kuinka palaute on huomioitu nähtävillä olleessa yleissuunnitelmaluonnoksessa. Lisäksi tilaisuuksissa esiteltiin periaatteet Hartaanselänrannan alueen viherrakentamiselle ja rantojen suunnittelulle. Hartaanselänrannan yleissuunnitelmaluonnoksen esitysmateriaali ja tarkempaa tietoa suunnittelualueesta ja siihen liittyvistä selvityksistä on saatavilla [tilaisuuksista kootusta esitysmateriaalista](#) ja [Hartaanselänrannan projektikortilta](#).

Seuraavaksi kuvataan lyhyesti kunkin osallistamistilaisuuden sisältöä ja painotuksia.

5.1 Työpaja kaupungin päättäjille

Kaupunginhallituksen ja yhdyskuntalautakunnan seminaari ja työpaja Hartaanselänrannan suunnittelusta järjestettiin 1.9.2020, ja tilaisuuteen osallistui 41 henkilöä. Hartaanselänrannan yleissuunnitelman esittelyjen jälkeen seminaarin osallistujille järjestettiin reaaliaikainen Screenio -kysely, jonka avulla he kertoivat näkemyksiään yleissuunnitelman suunnittelualueista mobiililaitteiden välityksellä, ja tulokset heijastettiin näkyville keskustelun tueksi. Kysymysten avulla kartoitettiin, kuinka tyytyväisiä osallistujat olivat suunnitelmassa kullakin suunnittelualueella (soveltuvin osin) rakentamiseen (määrä, korkeus ja väljyys), rantojen toimintoihin, viheralueisiin ja vanhojen rakennusten säilyttämiseen. Osallistujilla oli mahdollisuus jättää kommentteja myös vanhojen rakennusten hyödyntämisestä, alueen houkuttelevuudesta turismin kannalta, ehdotuksia asuntomessuteemoiksi ja yleisiä kommentteja

yleissuunnitelmaluonnoksesta. Seminaarista laadittiin muistio, johon koostettiin yhteenveto tilaisuuden sisällöstä, kyselyn tuloksista ja keskusteluista sekä tiivis [yhteenveto](#) tilaisuuden sisällöstä.

5.2 Työpaja Ympäristö ja yhdyskuntapalvelujen asiantuntijoille

Työpaja YYP: asiantuntijoille ja ohjausryhmän jäsenille järjestettiin 3.9.2020 ja tilaisuuteen osallistui 31 henkilöä. Työpajassa pohdittiin pienryhmissä suunnittelualueen vahvuuksia, heikkouksia ja jatkokehitysideoita karttatyöskentelynä. Työpajassa nousi esiin erityisesti:

- kulttuurihistoriallisten arvokkaiden rakennuksien ja elementtien säilyttäminen tärkeää
- Rantojen julkinen käyttö ja näkymät
- Lehtokylän omakotitalot liian muurimaisesti Hietasaarentien varressa
- tilojen monikäyttöisyys, elämisen ja työnteon tapojen muuttumisen huomioiminen
- kaupunkiviljely tilaa
- kaupallisten palveluiden ja muiden kivijalka palveluiden tutkiminen
- korkealaatuinen arkkitehtuuri
- Hartaanselän ylittävä silta jakoi mielipiteitä
- baanojen siirto rannoilta luo turvallisuutta ja tuo vaihtoehtoja pyöräilyyn
- rantojen toiminnallisuuden kehittäminen
- puurakentamisen huomioiminen
- Vaakunakylän energiayhteisö
- Vaakunakylän kärjen korkeat pistetalot kyseenalaistettiin
- pelastusreittien näyttäminen
- korttelin 14 poistaminen rannasta.

5.3 Yleisötilaisuus alueen asukkaille ja kuntalaisille

Julkinen yleisötilaisuus alueen Hartaanselänrannan asukkaille ja muille kuntalaisille järjestettiin 9.9.2020. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 99 henkilöä. Tilaisuudesta laadittiin [yhteenvetoraportti](#), joka julkaistiin Hartaanselänrannan nettisivulla. Raportissa kuvataan tilaisuuden sisältöä, aikaisemmin saadun palautteen huomioimista ja tilaisuuden aikana käytyä keskustelua. Tilaisuudessa käytiin läpi esitetyt kommentit ja kysymykset koskien yleisiä käytännön asioita, alueen toimintoja ja palveluita, rakentamista, luontoa ja näkymiä, liikennettä ja siltaa, Tukkisaarta ja melontatoimintaa sekä eri ikäryhmien huomioimista.

5.4 Työpaja rakennusliikkeille ja matkailuyrityksille teemalla kestävä kaupunkikehittäminen

Rakennusliikkeille ja matkailuyrityksille suunnattu työpaja kestävän kaupunkikehittämisen teemalla järjestettiin 9.9.2020 hankkeen kiertotalouskonsulttina toimivan Ethican toimesta. Julkisen tiedotuksen ohella tilaisuuteen lähetettiin sähköpostitse kutsuja alueen rakennus- ja matkailuyritysten toimijoille. Tilaisuuteen osallistui 27 henkilöä. Hartaanselänrannan suunnitelmaluonnoksen lisäksi tilaisuudessa esiteltiin tarkemmin hankkeen ekologiseen kaupunkikehitykseen ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet.

Tilaisuus toteutettiin pienryhmätyöskentelynä, jossa osallistujien tehtävänä oli pohtia Hartaanselänrannan ekologiseen kaupunkikehitykseen liittyvien tavoitteiden haastavuutta, käytännön vaatimuksia eri osapuolille ja ratkaisuja erityisesti haastavien ja yhteistyötä vaativien tavoitteiden eteenpäin viemiseksi. Työpajamateriaaleista ja tuloksista laadittiin [yhteenvetoraportti](#), joka julkaistiin Hartaanselänrannan nettisivulla.

5.5 Tilaisuus luonto ja virkistys -teemalla

10.9.2020 järjestetty tilaisuus luonto ja virkistys teemalla oli kaikille avoin mutta siihen lähetettiin myös erillisiä kutsuja sähköpostitse alueen ympäristösuojeluun ja virkistystoimintaan kytkeytyville toimijoille. Tilaisuuteen osallistui yhteensä 33 henkilöä. Hankkeen taustatietojen, yleissuunnitelmaluonnoksen, aikaisemman osallistamispalautteen huomioimisen ja alueen ympäristösuunnittelun esittelyn ohella tilaisuudessa käytiin läpi Hartaanselänrannan maaperän pilaantuneisuuteen liittyvien selvitysten tuloksia. Tilaisuuden sisällöstä ja yleissuunnitelmaluonnokseen liittyvästä palautteesta ja keskustelusta laadittiin [yhteenvetoraportti](#), joka julkaistiin Hartaanselänrannan nettisivulla. Osallistujien kommentit ja kysymykset liittyvät yleisiin asioihin, liikenteeseen ja pysäköintiin, palveluihin ja toiminnallisuuksiin, rakentamiseen ja luontoarvoihin.

5.6 Asukastilaisuudet Kotikatu 365:n asukkaille

Asukkaiden pyynnöstä Hartaanselänrannan yleissuunnitelma esiteltiin tarkemmin Kotikatu 365:n asukkaille järjestetyissä esittely- ja keskustelutilaisuuksissa 10.11.2020. Tilaisuudet järjestettiin Kotikatu 365:n yhteistiloissa ja niihin oli etäosallistumismahdollisuus Teamsin kautta. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 41 henkilöä. Tilaisuudessa esiteltiin yleissuunnitelmaluonnosta ja tämänhetkistä suunnittelutilannetta. Tilaisuudesta laadittiin [muistio](#), jossa kuvataan tilaisuuden kulkua keskusteluineen.

6. Karttapohjainen kysely kuntalaisille

Osallistamistilaisuuksien lisäksi Hartaanselänrannan yleissuunnitelmaluonnoksen nähtävilläoloaikana toteutettiin avoin karttakysely kaikille aiheesta kiinnostuneille. Kyselyssä esiteltiin yleissuunnitelmaluonnosta ja kartoitettiin osallistujien näkemyksiä siitä, mistä he pitävät suunnitelmassa, mistä eivät pidä ja minkälaisia kehitysideoita heillä on alueen suunnittelun tueksi. Kysely oli avoinna 4.9. – 14.9.2020. Kyselyyn osallistui 254 osallistujaa, jotka jättivät yhteensä 718 kartalle merkittyä vastausta ja 581 avokomenttia. Kyselyn avulla esitettiin näkemyksiä kunkin suunnittelualueen osalta virkistys- ja vapaa-ajan toiminnoista, puistoista, uudesta rakentamisesta, ranta-alueista, kulkureiteistä, vesialueista, aukioista ja vanhojen rakennusten yhdistämisestä uuteen ympäristöön. [Yhteenveto](#) kyselyn toteuttamisesta, vastaajista ja tuloksista julkaistaan Hartaanselänrannan nettisivulla.

7. Kaavaluonnoksen 19.4.2021 viralliset mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Hartaanselänrannan kaavaluonnos oli nähtävillä 7.5 - 28.5.2021 (yhdltk 27.4.2021 § 244) ja kirjallista palautetta vastaanotettiin 14 kpl seuraavilta tahoilta:

1. ELY
2. ELY pilaantuneet maat
3. Pohjois-Pohjanmaan museo arkeologinen kulttuuriperintö
4. Pohjois-Pohjanmaan museo rakennettu kulttuuriperintö
5. Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
6. Oulun Polkupyöräilijät ry
7. Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry
8. Oulun Steinerkoulu
9. As Oy Oulun Tervaporvari
10. Yksityishenkilö
11. Yksityishenkilö
12. Yksityishenkilö
- 13.-14. Yksityishenkilö

Seuraavassa kuvataan palautteiden sisältöä tiivistetysti ja niihin laaditut vastineet:

Palaute 1., Ote ELY:n lausunnosta 27.5.2021

Kaavaluonnos on ollut nähtävänä Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eri vastuualueilla ja yksiköissä ja siitä on annettu seuraavaa palautetta:

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue, Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö, **Alueidenkäyttöryhmä:** Suunnittelualue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaalla Oulujoen suistoalueella, jolla on erityisiä maisema-, historia-, kaupunkikuva-, luonto- ja virkistysarvoja. Kaava-alueeseen sisältyy Natura-alue, jonka luontoarvot tulee säilyttää.

Kaavoituksen pohjaksi on laadittu runsaasti selvityksiä. ELY-keskus pitää hyvänä, että kiertotalousteema on nostettu kaavoituksessa vahvasti esiin. Kaavaselostuksessa (kohta 5.2.) ei ole kuitenkaan arvioitu kaavoituksen vaikutuksia kiertotalouden näkökulmasta. Lisäksi olisi hyvä arvioida oman otsikkonsa alla kaavoituksen ilmastovaikutuksia.

ELY-keskus toteaa, että asemakaavaluonnos toteuttaa Uuden Oulun yleiskaavaa. Kaavahanke edistää Oulun kaupungin hiilineutraalius-tavoitteen saavuttamista, kun asuminen sijoittuu alueelle, josta on mahdollista liikkua ilman autoa. Hartaanselänrannan asemakaavalla on hyvät mahdollisuudet muodostaa hyvää elinympäristöä ja lisätä Oulun kaupungin merellistä vetovoimaa.

Luonnonsuojeluryhmä: Kaavaselostuksen sivulla 26 on mainittu suppeasti yleissuunnitelman Natura-arviointi ja ELY-keskuksen siitä antama lausunto. ELY-keskuksen lausuntoa olisi hyvä avata tarkemmin ko. kohdassa. ELY-keskus on Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa todennut, että Natura-arvioinnissa esiin tuodut lieventämistoimet on tarpeen ottaa huomioon jatkosuunnittelussa ja Natura-alueen rajat tulee merkitä riittäväällä tavalla suunnitelmakarttoihin.

Natura-alue on nyt merkitty asianmukaisesti asemakaavakarttaan, mutta sen selitteessä on virheellisesti puhuttu ehdotuksesta. Selite tulisi muuttaa muotoon "Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue". Natura-alueen rajaus olisi hyvä lisätä suunnittelualueen yleiskarttaan, joka on esitetty selostuksessa OASin jälkeen. Jatkosuunnittelussa on lisäksi tarpeen merkitä rajausta Holstinuomaa koskeviin suunnitelmakarttoihin sekä niihin suunnitelmakarttoihin, joissa rakentaminen sijoittuu Natura-alueen läheisyyteen.

Natura-arviointilausunnossaan ELY-keskus kiinnitti huomiota rannalle suunniteltuihin katselulavoihin, jotka nyt lausuttavana olevan kaavakartan perusteella sijoittuisivat Natura-alueen välittömään läheisyyteen. Edellä mainitussa yleiskartassa lavat on kuitenkin merkitty vesirajaan ja Natura-alueen rajausta ei puuttua. Lavojen tavoitteena on suojata rantavyöhykettä liialliselta kulumiselta. Lavojen tarkemman suunnittelun yhteydessä onkin hyvä varmistaa vielä ELY-keskuksen luonto ja alueidenkäyttö -yksiköstä, että rakenteiden sijoittelu on hyväksyttävissä Natura-alueen suojeluperusteiden näkökulmasta.

Asemakaavakartan perusteella pyörätiet näyttäisivät sijoittuvan riittävän etäälle Natura-alueesta, mutta aineistosta ei ilmene, korotetaanko tai vahvistetaanko polkua jotenkin. Pyörätien ja rannan välistä aluetta ei tulisi käsitellä tai harventaa Natura-alueen kohdalla. Holstinuoman suunnittelussa ja kaivutöissä tulee huomioida riittävä lähivaluma-alueen kasvittaminen, riittävät viivytyrakenteet, kaivujen ajoitus sekä silttiverkkosuojaus uoman alaosalla. Työnaikaiset hulevesijärjestelyt ovat koko suunnittelualueella tärkeitä lieventämistoimia.

Asemakaava ei poikkea Natura-arvioinnin kohteena olleesta yleissuunnitelmasta sellaisella tavalla, että Natura-arviointia olisi tarpeen päivittää. Mikäli hankkeeseen tullaan jatkosuunnittelussa tekemään muutoksia, joiden takia nyt arvioidut vaikutukset tulisivat merkittävästi lisääntymään tai tulee esille uusia tässä tarkastelemattomia vaikutuksia, tulee Natura-arviointia päivittää ja pyytää siitä ELY-keskuksen lausunto.

ELY-keskus pitää kaavaa varten laadittuja luontoselvityksiä yleisesti ottaen riittävinä, mutta ELY-keskus pitää tarpeellisena, että kaavaselostusta täydennetään laatimalla lukuun 3.1.2 Luonnonympäristö yhteenvetona luontoselvitysten tuloksista kuvaus kaava-alueen luonnonympäristön nykytilasta ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaista kohteista sekä liitteeksi yhteenvetokartta luontoarvoista samalla karttapohjalla kuin itse kaava.

ELY-keskus katsoo, että luontoon kohdistuvien vaikutusten arvioinneista on tarpeen laatia yhteenveto kaavaselostuksen lukuun 5.2.4. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lehtometsien osalta vaikutusarviointi ei ota riittävästi huomioon merkittävää kulutuksen ja virkistyskäyttöpaineen lisäystä, joka asukasmäärien kasvaessa kohdistuu erityisesti Mustasaarenlehdon ja Holstinpuronpuiston lehtokuvioihin. Luonnontilaisiin rantoihin kohdistuvia vaikutuksia tulisi tarkastella kuten arviointiraportin luvussa 4.8.1 Vaikutukset ranta-alueiden kasvillisuuteen esitetään.

Nat-merkintää koskevaksi kaavamääräykseksi ELY-keskus esittää: "Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

Kaava-alueella esiintyy myös Natura-alueen ulkopuolella runsas populaatio, jolla voidaan katsoa olevan tärkeä merkitys lajin säilymiselle. ELY-keskus pitää puutteena sitä, että lietetattaren esiintymiä ei ole merkitty kaavakarttaan. Esiintymät tulee osoittaa luo-merkinnällä ja esimerkiksi seuraavanlaisella määräyksellä: "Luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitetun lietetattaren kasvupaikka. Lajin yksilöitä tai niiden osia ei saa ottaa eikä hävittää. Alueeseen kohdistuvista toimenpiteistä, jotka saattavat vaikuttaa lietetattaren esiintymään, on pyydettävä ELY-keskuksen lausunto. Lausuntoa edellyttäviä toimenpiteitä olisivat esimerkiksi kasvustojen läheisyyteen kohdistuvat ruoppaukset, kivien poisto ja venepaikkojen/laitureiden rakentaminen, joita ei ole merkitty kaavaan.

Suoraan lietetattaren kasvupaikoille ei tule johtaa hulevesiä. Arviointiraportissa (kuva 14, s. 20) on esitetty vaihtoehtoja hulevesien purkupaikoille Varikkorannassa. ELY-keskus esittää, että vaihtoehdot merkitään kaavaan hulevesien käsittelyä koskevaan ohjeeseen.

Mustasaarenlehdon ja Holstinpuronpuiston arvokkaimmat lehtokuviot 8, 9 ja 12 on osoitettu luo-merkinnällä (luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue). Merkintää on syytä täydentää kaavamääräyksellä, esimerkiksi: "Lehtometsiä, joiden puuston ja aluskasvillisuuden ominaispiirteet säilytetään." Parasniemenpuistossa Puomipolun luoteispuolella oleva lehtokuvaio 13 mainitaan selvityksessä koko selvitysalueen luonnontilaisimmaksi lehdoksi. Näin ollen on perusteita osoittaa myös kuvaio 13 vastaavalla luo-merkinnällä ja määräyksellä.

Lepakkoselvityksessä tehtyjen ruokailulennolla olevia pohjanlepakoita koskevien havaintojen perusteella on mahdollista, että ns. Nurron huvilan rakenteissa on luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukainen lepakoitten lisääntymis- ja levähdyspaikka. Lepakot ovat luontodirektiivin IV a -liitteessä tarkoitettuja tiukasti suojeltuja eläinlajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulain 49 §). ELY-keskus esittää lisättäväksi rakennuksen suojelumääräykseen (sr-20): "Ennen muutos- ja korjaustoimenpiteisiin ryhtymistä on asiantuntijan selvítettävä, onko rakennuksissa luonnonsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettuja lepakoitten lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Selvitys on toimitettava tiedoksi ELY-keskukselle.

ELY-keskukseen tuli yleisöilmoituksena havainto valkovuokkoesiintymästä, joka sijaitsee Hietasaaressa rannassa kulkevan kevyen liikenteen väylän ja Vauhtipuiston välissä. ELY-keskuksen edustaja kävi varmistamassa havainnon 19.5.2021 (Laji.fi: havaintoerä <http://tun.fi/HR.3211/79390169>).

Valkovuokkoesiintymää ei ole mainittu kaavan luontoselvityksissä. Valkovuokko on luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitettu laji, jonka yksilöiden tai niiden osien hävittäminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa koskee ns. yleispoikkeama (Isl 48 §), jonka mukaan "kielto ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista tai häiritsemistä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia." Hietasaaren valkovuokkoesiintymät ovat alkuperältään todennäköisesti vanhojen huviloiden istutuksista luontoon levittäytyneitä ja laji katsotaan vakiintuneeksi, harvinaiseksi uustulokkaaksi. Luonnonsuojelulain näkökulmasta Hietasaaren esiintymien juridinen status on jossain määrin epäselvä, mutta ensisijaisena vaihtoehtona ELY-keskus pitää esiintymän säilyttämistä nykyisellä kasvupaikalla ja toissijaisena vaihtoehtona siirtoistutusta. Asia edellyttää lisäselvitystä ja vaihtoehtojen tutkimista.

Ympäristönsuojeluyksikkö katsoo, että yleissuunnitelmaluonnoksen meluselvitysraportti on tarpeen täydentää asemakaavan meluselvitykseksi, jossa täsmennetään erityisesti em. Lehtokylässä Hietasaarentien varressa sijaitsevia kahta pientaloa ja tarvittaessa myös Nurron talon korttelia koskevat melusuojaustoimenpiteet siten, että kaikissa häiriintyvissä kohteissa päästään melun ohjearvoihin. Kaavassa tulee käyttää ajoitusmääräystä, joka velvoittaa rakentamaan meluesteenä toimivat rakennukset ja rakenteet ennen melulle herkkien kohteiden ottamista käyttöön.

Kaavoituksen vastine ELY:n lausuntoon:

Palaute on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja -selostuksessa.

Natura-alueen luontoarvot säilyvät kaavassa. Natura-alue on merkitty kaavakartalle ja merkinnän teksti on korjattu "Natura 2000-verkoston kuuluva alue". Natura-alue on merkitty kaavaehdotuksen yleissuunnitelmakarttaan. Jatkosuunnittelussa Natura-rajaus pidetään mukana Holstinuomaa koskevissa suunnitelmakartoissa, sekä suunnitelmakartoissa, joiden rakentaminen sijoittuu Natura-alueen läheisyyteen. Natura-alueen läheisyydessä olevat katselulavat suojaavat rantavyöhykettä liialliselta kulumiselta ja tarkemman suunnittelun yhteydessä varmistetaan ELY-keskuksen luonto- ja alueidenkäyttö-yksiköstä että rakenteiden sijoittelu on hyväksyttävissä suojeluperusteiden näkökulmasta.

Kaavan määräysosiossa on määrätty työnaikaisista hulevesijärjestelyistä, jotka suojaavat Natura-aluetta. Kaavan määräysosassa on myös Raakkulanrannan hoitoon ja rakentamiseen liittyvä määräys.

Natura-arviointia ja ELY-keskuksen lausuntoa on avattu tarkemmin kaavaselistuksessa. Kaavaselistusta on täydennetty tiivistelmien osalta ja vaikutusten arviointiin on lisätty vaikutuksen kiertotalouden ja ilmastovaikutusten osalta.

Kaavaselistukseen on laadittu yhteenvetona luontoselvitysten tuloksista kuvaus kaava-alueen luonnonympäristön nykytilasta ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaista kohteista sekä liitteeksi on laadittu yhteenvetokartta luontoarvoista samalla karttapohjalla kuin kaavaehdotus.

Kaavakarttaan on merkitty lietetattarien esiintymät luo 5-merkinnällä, jota on täydennetty seuraavanlaisella määräyksellä: "Luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitetun lietetattaren kasvupaikka. Lajin yksilöitä tai niiden osia ei saa ottaa eikä hävittää. Alueeseen kohdistuvista toimenpiteistä, jotka saattavat vaikuttaa lietetattaren esiintymään, on pyydettävä ELY-keskuksen lausunto. Suoraan lietetattaren kasvupaikoille ei tule johtaa hulevesiä."

Hartaansillan osalta kaavassa on määräys Varikonrannan puolella: Sillan toteuttamisen yhteydessä on tutkittava luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen poikkeusluvan tarve ja edellytykset. Silta tulee toteuttaa siten, etteivät siltapilarit osu esiintymän kohdalle ja ranta jää luonnontilaiseksi.

Parasniemenpuiston lehtokuvio 13 on merkitty asemakaavaan luo 6-merkinnällä. Kaavan kolmiomääräyksiin on lisätty tarkennus lehtoihin liittyen: "Lehtomainen metsä. Alueelle tulee laatia yhdyskuntalautakunnassa hyväksyttävä käyttö- ja hoitosuunnitelma. Suunnitelman tulee taata alueen luonnonarvojen säilyminen ja edesauttaa luonnon monimuotoisuuden sekä suojeluarvojen lisääntymistä."

Meluntorjuntaselvitys on päivitetty vastaamaan kaavaehdotusta ja Hietasaarentien varsi on yhä paremmin suojattu siten, ettei liikennemelu pääse leviämään asuin- ja virkistysalueille.

Palaute 2., Ote ELY:n maaperän pilaantuneisuus lausunnosta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän tutkimukset on suoritettu pääosin kattavasti ja edustavasti. Vuoden 2018 tutkimuksissa havaittua pilaantuneisuutta on rajattu lisätutkimuksin tutkimuspisteiden KK57, KK28 sekä kaupunginvarikon ympäristössä. Lisätutkimuksia ei ole tehty pisteiden KK48 (Pb 1859 mg/kg), KK49 (As 7,9 mg/kg), KK34 (Pb 61 mg/kg), KK24 (Pb 104 mg/kg) ja KP30 (Zn 247 mg/kg) ympäristössä pilaantuneisuuden rajaamiseksi, joka luo epävarmuutta riskinarviointiin. Myös maaperässä havaittujen jätejakeiden haitta-ainepitoisuus voi tulla tarkistettavaksi. Pohjaveden haitta-ainepitoisuuksien tutkimukset ovat keskittyneet lähinnä kaupungin varikon alueelle, lukuun ottamatta koekuopista 28 ja 46 otettuja kahta vesinäytettä.

ELY-keskus toteaa, ettei pilaantuneen maaperän tutkimusalue ole kattanut koko kaava-alueita. Parasniemenpuiston sekä Tervaporvarinpuiston eteläosan alueille ei ole sijoitettu tutkimuspisteitä, mutta kaavaluonnoksen perusteella alueiden käyttö puisto/lähivirkistysalueina ei ole muuttumassa. Tervaporvarinpuiston alueella sijaitsee maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI-rekisteri) merkitty kohde "Tervaporvarinpuisto" (id 100332558), jossa on tehty kunnostustyö vuonna 2012. Kunnostustavoitteena ollut ylempi ohjearvotaso on tuolloin saavutettu, mutta alueelle on jäänyt kynnysarvotason ylittävä pitoisuus bentso(a)pyreenia. Jäännöspitoisuuden vuoksi kiinteistön maarakentamisessa tai maankäytön muutoksissa on oltava ennakkoon yhteydessä valvontaviranomaiseen.

ELY-keskus toteaa, että asemakaavaselostuksessa olisi hyvä käsitellä kattavammin maaperän tilaa koskevia selvityksiä, joihin nyt vain viitataan luvussa 3.3. "Kaava-alueita koskevat selvitykset". Tutkimusten sisältöä tai johtopäätöksiä ei ole avattu tekstissä, ja epäselväksi jää, kuinka tutkimuksethuomioidaan osana tulevan maankäytön suunnittelua. Maaperän pilaantuneisuutta ei ole käsitelty myöskään aluetta koskevassa yleissuunnitelmaraportissa (15.12.2020). ELY-keskus katsoo, että kaavaselostuksen täydentäminen pilaantuneisuustutkimusten tulosten ja niiden huomioimisen osalta olisi tarpeen.

Tehtyjen tutkimusten perusteella Hartaanselän kaava-alueen maaperässä ja pohjavedessä on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, jotka tulee huomioida maankäytön muuttuessa asuinkäyttöön/herkempään käyttöön. Asemakaavaselostuksessa tai kaavakartalla ei ole tuotu esiin, kuinka pilaantuneet alueet mahdollisesti huomioidaan kaavoituksessa/kaavassa. Kaavoituksessa pilaantuneet alueet voidaan huomioida osoittamalla ne kaavassa asiaankuuluvalla kaavamerkinnällä (esim. saa-merkintä), tai muuten huomioimalla kys. alueet maankäyttömuotojen/toimintojen sijoittelussa tai puhdistamalla alueet tulevaan maankäyttöön sopivaksi ennen kaavan hyväksymistä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tutkimuksissa pilaantuneiksi todetut alueet tulisi osoittaa kaavassa tällaisella merkinnällä, jollei kaavoituksen aikana muuten ole varmistettu alueen maa-ainesten haittomuus tai arvioitu riskiperusteisesti alueen soveltuvuus tulevaan maankäyttöön. Kaavassa määritelty velvollisuus maaperän tilan selvittämisestä, pilaantuneisuuden riskiperusteisesta arvioimisesta ja tarvittaessa puhdistamisesta perustuu voimassa olevaan ympäristönsuojelulainsäädäntöön ja nämä velvoitteet olisivat tarkoituksenmukaista tuoda asemakaavassa esille. Selvitysten perusteella ELY-keskus tulee päivittämään/lisäämään tiedot maaperän tilan tietojärjestelmään.

Maa ja mittauksen sekä kaavoituksen yhteinen vastine ELY:n pima lausuntoon:

Palaute on huomioitu asemakaavaehdotuksessa ja -selostuksessa.

Hartaanselänrannan alueella suoritettujen ympäristötutkimukset ja tutkimuspisteiden sijoittelu on perustunut alueelle laadittuun toimintahistoriaselvitykseen, jonka avulla pyrittiin tunnistamaan maaperän

riskikohteita. Lisätutkimuksilla on pyritty rajaamaan aiemmin havaittua nuhrautuneisuutta tai pilaantuneisuutta.

Koekuoppa KK48 sijoittuu Vauhtipuiston alueella sijaitsevaan maakasaan, joka on todennäköisimmin jääne alueen aiemmasta maankäytöstä. Kyseisessä maakasassa havaittiin ylemmän ohjearvon ylitys lyijyn osalta (Pb 1859 mg/kg). Maakasa on tarkoitus poistaa alueelta heti, kun Vauhtipuiston toiminnot sen sallivat, todennäköisesti loppuvuoden 2021 aikana. Poistoa varten maakasasta tullaan ottamaan tarkentavia näytteitä ja teettämään mm. liukoisuustutkimukset. Maakasan poiston yhteydessä myös koekuopan KK57 alueella havaittu ja lisätutkimuksilla hyvin pistemäiseksi todettu PAH-pilaantuneisuus tullaan poistamaan.

Syksyn 2021 aikana tullaan suorittamaan myös lisätutkimuksia alueella. Tutkimukset kohdennetaan koekuoppien KK24 (Pb 104 mg/kg), KP 30 (Zn 247 mg/kg), KK49 (As 7,9 mg/kg) alueelle sekä KK34 (Pb 61 mg/kg). Tutkimustulokset määrittävät jatkotoimenpiteet kyseisillä alueilla.

Varikon alueella asfaltin alaisessa pintamaakerroksessa on yleisesti havaittu lievästi kohonneita arseenipitoisuuksia. Havaittujen pitoisuuksien lähde ei ole pystytty yksilöimään. Oulun taustapitoisuus selvityksessä (GTK 2017) on kuitenkin todettu, että erilaisten täyttömaiden, erityisesti karkearakeisten täyttömaiden, keskimääräiset metallipitoisuudet ovat suurempia kuin luonnonmaidien keskimääräiset pitoisuudet ja paikoitellen saattavat ylittää jopa kynnysarvopitoisuudet.

Varikolta purettavien rakennusten purkutöiden yhteydessä rakennusten alapuolisen maaperän laatu tullaan tarkistamaan ympäristötekniisillä tutkimuksilla. Asemakaavaselostukseen on lisätty tiivistelmä maaperän tilaan liittyvistä selvityksistä ja kaavakartalle lisätty pima-merkintä hartaanrantaan siltä osin, kun lisätutkimuksia ja puhdistusta ei ole tehty. Lisäksi yleismääräyksissä on määräys kortteleihin ja yleisiin alueisiin liittyen: " Alueella voi sijaita rakennusjätettä sekä kynnysarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Maarakennustöiden yhteydessä maaperän laatua tulee tarkkailla ja tarvittaessa tehdä tarkentavia tutkimuksia. Tarvittaessa tulee olla yhteydessä alueelliseen ympäristöviranomaiseen. Pilaantunut maaperä on tarvittaessa puhdistettava ennen rakentamiseen ryhtymistä. Kynnysarvotason ylittäviä maita ei voida siirtää tontin ulkopuolelle hyödynnettäväksi ilman tarkempaa riskitarkastelua."

Palaute 3, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, rakennettu kulttuuriperintö

Täydennysrakentaminen, alueen eheyttäminen tulee sovittaa hienovaraisesti ja raikkaasti valtakunnallisesti arvokkaaseen Oulunjoen suistoalueen kulttuurimaisemaan (rky-2009 aluekokonaisuus). *Oulun asuntomessut 2025* -hankkeeseen tähtäävä asemakaavamuuotos pohjautuu alueesta järjestettyyn ideakilpailuun. Asemakaavan työstössä tulee ottaa huomioon arvokas kerroksellinen rakennuskanta osana alueen täydennysrakentamista, osin uusiutumista. Rakennushistoriallisia selvityksiä on laadittu Hietasaaren puolella *Nurron/Lundmannin huvilasta*, Tuiran puolella olevista *Kortteli 50 puutaloista ja varikon alueesta* ja erilliset selvitykset *Kaupungin varikosta* sekä *Uitontalosta*, Kohteiden kunnosta on tehty myös selvitykset. Pohjois-Pohjanmaan museo on tutustunut selvityksiin ja hyväksynyt ne riittäviksi. RHS:ten avulla pystytään ottaman kantaa kohteiden rakennushistoriallisiin arvoihin ja osoittamaan asemakaavaan suojelumerkinnot niitä omaaville rakennuksille.

Kuten kaupungin ruutukaavassa on merkitty nimet osiin kortteleita, myös nämä, em. työnimillä käytetyt nimet tulisi voida sisällyttää alueilla korttelinimillä asemakaavaan.

Kaupungin varikon nykyinen 1-kerroksinen kaareva punatiilinen seinä on kaupunkikuvallisesti erityisen tärkeä, orientoiva rakennus. Se otettu kaavaan rajauksena, säilyvänä ominaisuutena huomioon mutta siihen tehty täydennysrakentaminen on osoitettu 4-kerroksisina noppamassoina samaan linjaan. Museo näkee kaarevan seinälinjan säilyttäminen nykyisellään kaupunkikuvassa tärkeänä, mutta uudet massat tulee sijoittaa etäämmälle, irti kaarevasta seinästä. Museo pitää myös tärkeänä, että varikon nykyinen hahmo tulee säilyä osana varikon alueen täydentämistä.

Vaakunakylään on esitetty kaksi vaihtoehtoa autopaikoituksen sijoittelusta. Molemmissa vaihtoehdoissa ne on sijoitettu Hietasaarentiehen rajoittuviin kortteleihin. Toinen vaihtoehto sijoittuu idänpuoleisen korttelin keskelle, joka halkaisee umpikorttelin kahteen osaan LPA-1 alueella, siihen on mahdollistaa rakentaa myös pysäköintilaitos. Se on mittakaavaltaan verraten suuri ja näkymää hallitseva. Toisessa vaihtoehdossa paikoitus (LPA) sijoittuu Lundmanin suojelukorttelin länsipuolelle, jossa ratkaisu näyttää SR-korttelin kannalta ahtaalta ja toiminnaltaan ristiriitaista, suojeltua pihapiiriä rajoittavana. Liittymät molemmissa vaihtoehdoissa on Vaakunakylän sisältä. Vaakunakylässä paikoitusratkaisut ei ole vielä ratkenneet museota tyydyttävällä tavalla. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa Hartaanselänrannan yleissuunnitelmasta tai asemakaavan muutoksen luonnoksesta.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Rakennettu kulttuuriperintö):

Palaute on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Suunnittelualueen täydennysrakentaminen on sovitettu hienovaraisesti ja raikkaasti valtakunnallisesti arvokkaaseen Oulunjoen suistoalueen kulttuurimaisemaan sen arvot huomioiden.

Kaupungin varikon nykyinen 1-kerroksinen kaareva punatiilinen seinä on kaupunkikuvallisesti erityisen tärkeä ja se on vähintään muotona ja materiaaliltaan säilytetty kaavassa. Kaaren päälle sijoitetut pistetalot on vedetty irti kaarevan seinän linjasta.

Vaakunakylään on valittu keskitetty pysäköintimalli, jossa pysäköintilaitos on sijoitettu korttelin 40 keskelle. Lundmanin huvilan eteläpuolelle samaan kortteliin on sijoitettu Oulun Steinerkoulu, jonka pihan yli säilyy näkymä Holstinpuronpuistosta Lundmanin huvilan pihapiiriin.

Palaute 4, Ote Museo- ja Tiedekeskus Luupin palautteesta, arkeologinen kulttuuriperintö

Pohjois-Pohjanmaan museo on aiemmissa lausunnoissaan (27.04.2020 ja 21.09.2021) tuonut esille alueella sijainneen toisen maailmansodan aikaisen saksalaisten esikunta-, toimisto ja majoitusalueen, arkeologisen potentiaalin (*Vaakunakylä*, muu kulttuuriperintökohde, muinaisjäänne rekisterin kohdetunnus 1000038447). Museo edellytti selvittävän, onko alueella arkeologisin menetelmin tavoitettavia sotahistoriallisia jäännöksiä, jotka liittyvät alueen saksalaisvaiheeseen. Selvitys on tehty Oulun Yliopiston arkeologian laboratorion toimesta (*Oulu, Hietasaari, Vaakunakylä. Arkistoselvitys ja arkeologiset tutkimukset 7.9.-6.10.2020, Oulun yliopisto, Arkeologian laboratorio*). Selvityksessä kartoitettiin aluetta koskevaa historiallista aineistoa sekä tehtiin maastoinventointia ja pienimuotoista kaivaustutkimusta. Selvityksessä kävi ilmi, että alueen suhteellisen myöhään jatkuneesta sodanjälkeisestä käytöstä huolimatta alueella on säilynyt sodanaikaisia rakenteita ja löytöaineistoa. Kaavaluonnoksessa Vaakunakylän alueelle on osoitettu rakentamista. Kaavaselostuksen mukaan (kohdat 3.3.6 ja 5.2.3) arkeologisia tutkimuksia ja alueeseen liittyvien tarinoiden keräämistä pyritään jatkamaan vuoden 2021 aikana ennen alueen kunnallistekniikan rakentamisen aloittamista.

Useaan kertaan ruopatus veneväylän molemmin puolin ulottuvan sillan rakentamisen mahdollinen vaikutusvedenalaiseen arkeologiseen kulttuuriperintöön on kaavan yleisiä alueita koskevissa määräyksissä otettu huomioon määräyksellä, joka edellyttää sillan kohdalla tehtävää vedenalaisinventointia.

Kelluvien asuinrakennusten korttelialueen ja Hartaansillan mahdollista vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön voidaan lähemmin arvioida vasta tarkemman suunnittelun yhteydessä, jolloin tiedetään esimerkiksi se millaisia rakenteita ne edellyttävät. Tämän vuoksi siltaa koskevaa määräystä, joka nyt suoraan edellyttää tehtäväksi vedenalaista inventointia, ei ole suositeltavaa käyttää näiden yhteydessä. Museo esittääkin määräyksen tekstiksi seuraavaa: VEDENALAINEN INVENTOINTI. Hartaansillan ja kelluvan asuntoalueen (W/a) suunnitelmista tulee pyytää Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto mahdollisesta vedenalaisinventoinnista sen selvittämiseksi, onko hankkeella vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön.

Kaavoituksen vastine Luupin palautteeseen (Arkeologinen kulttuuriperintö):

Palaute on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Arkeologisia tutkimuksia ja alueeseen liittyvien tarinoiden keräämistä on jatkettu kesällä 2021 aikana. Loppukesän 2021 arkeologisista tutkimuksista on laadittu raportti, joka löytyy projektikortilta.

Kaavaehdotukseen on lisätty yleismääräys: "VEDENALAINEN INVENTOINTI. Hartaansillan ja kelluvan rakennusalueen suunnitelmista tulee pyytää Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto mahdollisesta vedenalaisinventoinnista ennen rakentamiseen ryhtymistä sen selvittämiseksi, onko hankkeella vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön."

Palaute 5, Ote Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry

Ensiksi haluamme kiittää Hartaanselänrannan suunnitteluryhmää siitä, että rakentamisen sijoittelussa Hietasaaren puolella on melko hyvin huomioitu alueen arvokkaimmat luontokohteet.

Hartaanselänrannan kaavaselostuksessa todetaan, että maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota virkistys- ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen. Nämä kulkevat usein käsi kädessä, mutta jotta luontoarvojen säilyminen voidaan todella varmistaa, ehdotamme, että Hartaanselän itälaidalla sijaitseva Natura-alue merkitään SL-1-suojeluvarauksella Mustasaaren rannan pyörätiehen saakka. Lisäksi luontoarvoja omaava metsäinen alue, johon kuuluvat Mustasaarenlehto, Raakkulanpuisto ja Parasniemenpuisto, tulisi merkitä nykyisen VL-merkinnän sijaan siten, että kaavamerkintä velvoittaisi hoitamaan viheraluetta luonnon monimuotoisuutta edistään

Muistutamme lisäksi, että Oulun kaupungin meluntorjuntasuunnitelmassa on asetettu tavoitteeksi hiljaisten alueiden säilyttäminen hiljaisena. Hietasaari on kaupungin keskustasta katsoen lähin hiljainen virkistysalue, joten sillä on erityinen merkitys rauhallisena virkistysympäristönä varsinkin pyöräillen ja jalan liikkuville kaupunkilaisille. Hartaanselän liikenne-ennusteen ja meluselvityksen perusteella alueen melutaso tulee kasvamaan, vaikka suunnittelussa onkin panostettu kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen edistämiseen. Melulla on vaikutusta alueen luontoon ja virkistysarvoihin. Jotta meluntorjuntasuunnitelmaa voidaan toteuttaa, on jatkossakin Hietasaaren toimintojen suunnittelulla pyrittävä ennaltaehkäisemään melupäästöt ja kiinnitettävä huomiota erityisesti tieliikenteen melupäästöjen vähentämiseen, mikä on kaupunkialueella merkittävin melun lähde.

Kaavoituksen vastine Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry:n palautteeseen

Palaute on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Raakkulanpuiston, Raakkulanrannan ja Natura-alueen kaavamerkintöjä on kaavaehdotukseen täydennetty. Natura-alueen läheisyydessä olevat katselulavat suojaavat rantavyöhykettä liialliselta kulumiselta ja tarkemman suunnittelun yhteydessä varmistetaan ELY-keskuksen luonto- ja alueidenkäyttö -yksiköstä että rakenteiden sijoittelu on hyväksyttävissä suojeluperusteiden näkökulmasta. Raakkulanrantaan on VL-4 merkinnän lisäksi laitettu ympäristön suojelumerkin /s ja alueelle tulee laatia hoito- ja käyttösuunnitelma, joka edesauttaa luonnon monimuotoisuuden sekä suojeluarvojen lisääntymistä.

Kaavan määräysosiossa on määrätty työnaikaisista hulevesijärjestelyistä, jotka suojaavat Natura-aluetta.

Kaavakarttaan on merkitty lietetattarien esiintymät luo 5-merkinnällä, jota on täydennetty seuraavanlaisella määräyksellä: "Luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitetun lietetattaren kasvupaikka. Lajin yksilöitä tai niiden osia ei saa ottaa eikä hävittää. Alueeseen kohdistuvista toimenpiteistä, jotka saattavat vaikuttaa lietetattaren esiintymään, on pyydettävä ELY-keskuksen lausunto. Suoraan lietetattaren kasvupaikoille ei tule johtaa hulevesiä."

Lehtometsiin liittyvää luo 6-määräystä on tarkennettu.

Parasniemen kaavamerkintä on muutettu VL-4, joka määrää huomioimaan alueen ympäristö- ja maisema-arvoja suunnittelussa, toteuttamisessa ja hoitamisessa. Lisäksi Parasniemenpuiston lehtokuvio 13 on merkitty asemakaavaan luo 6-merkinnällä: " Lehtomainen metsä. Alueelle tulee laatia yhdyskuntalautakunnassa hyväksyttävä käyttö- ja hoitosuunnitelma. Suunnitelman tulee taata alueen luonnonarvojen säilyminen ja edesauttaa luonnon monimuotoisuuden sekä suojeluarvojen lisääntymistä."

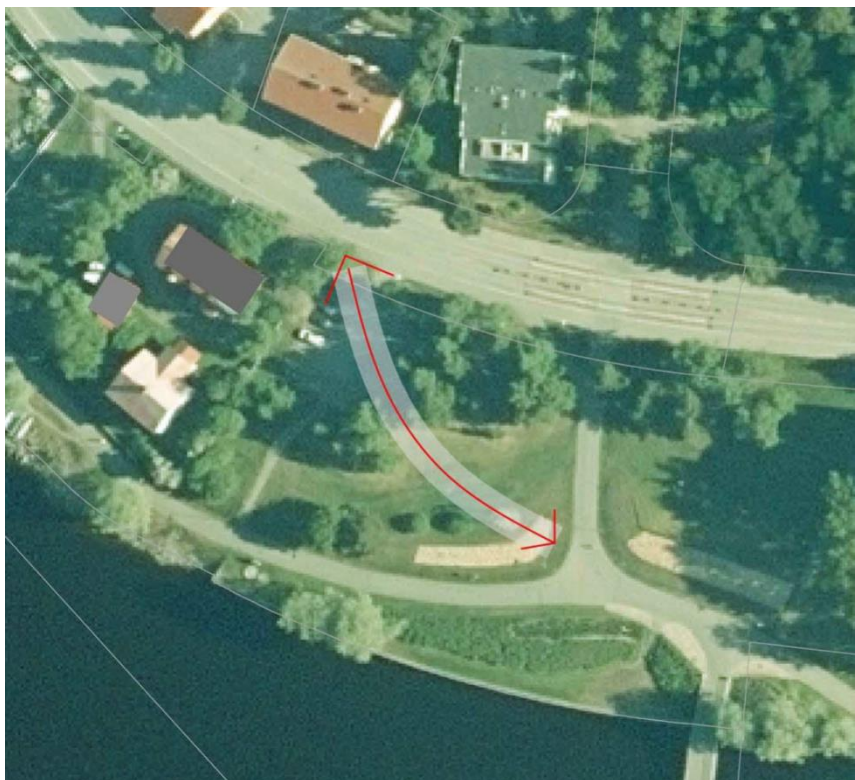
Meluntorjuntaselvitys on päivitetty vastaamaan kaavaehdotusta ja Hietasaarentien varsi on yhä paremmin suojattu siten, ettei liikennemelu pääse leviämään asuin- ja virkistysalueille.

Palaute 6, Ote Oulun polkupyöräilijät ry

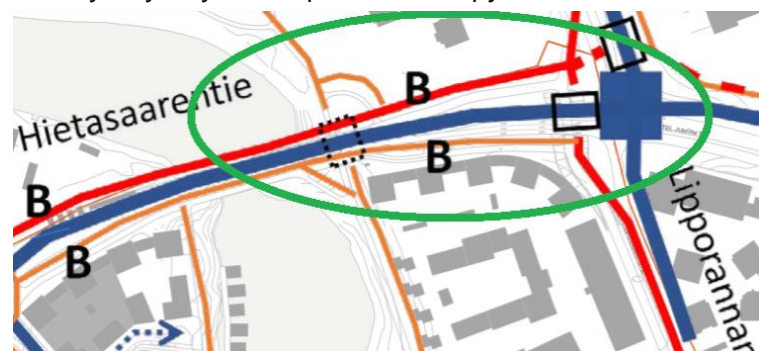
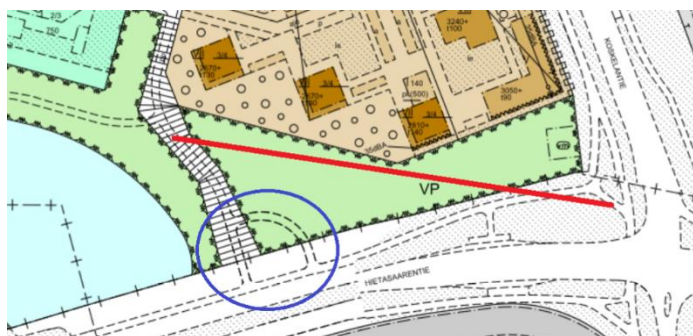
Tyydytyksellä toteamme suunnitelmien kehittyneen sikäli, että rantavyöhykkeelle aiemmin luonnostelluista rakennuksista on luovuttu ja rakentaminen pysyy rantatörmän yläpuolella. Rantavyöhykkeen suositun jalankulku- ja pyöräilyreitien olosuhteiden kehittäminen on tällä tavalla paremmin mahdollista.

Baanaverkko on suunnitelmassa otettu huomioon periaatetasolla asianmukaisesti suunnitelma-alueen itäisellä osalla. Rajabaanan vienti Koskitien kautta ja alikulkuna Hietasaarentien ali on periaateratkaisuna toimiva. Väyläviraston on julkaissut 2020 uuden pyöräliikenteen suunnitteluohjeen (Väylävirasto 18/20201). Ohjeen sivuilla 44 ja 45 käsitellään jalankulun ja pyöräliikenteen erottelua tai yhdistämistä. Lähtökohtaisesti jalankulku ja pyöräliikenne erotellaan, yhdistäminen samaan tilaan edellyttää perusteluja. Eri tilassa liikkuminen parantaa suunnitteluohjeen mukaan erityisesti jalankulkijoiden kokemaa liikennenympäristön turvallisuutta. Erottelulla pystytään osoittamaan pyöräilijöille millä tahansa kulkuväylällä oma paikka ja muu alue jää näin jalankulkijoiden käyttöön. Jos Tervaporvarintie halutaan Hartaanrannassa rauhoittaa jalankululle ja oleskelulle, täytyy Rajabaanan suunnittelussa Koskitien ja Lipporannantien osuudella asettaa laatukriteerit vielä nykyisiä Oulun baanoja korkeammalle. Jos tässä suunnittelutehtävässä ei onnistuta, iso osa pyöräliikenteestä ei tule siirtymään pois Hartaanrannasta. Riskinä on, että saadaan vajaakäyttöinen baana ja alimittaisen ratkaisun vuoksi ruuhkautuva ja epämiellyttävä rantareitti.

Korkein kynnyks pyöräilijöiden siirtymiselle Koskitielle olisi varmasti raskas 8 prosentin nousu Tervaporvarintieltä Koskitielle, mikäli haarautumiskohta jätettäisiin nykyiseen Koskitien ja Linnabaanan risteykseen. Monen pyöräilijän olemme nähneet taluttavan pyörää tässä nousussa. Tämän nousun väistämisen näemme välttämättömänä Rajabaanan onnistumiselle. Puiston länsikulmassa Koskitie on jo noin metrin alempana kuin Linnabaanan risteyskohdassa ja Linnabaanan kahdeksan prosentin nousun sijasta oikoreitillä nousu olisi huomattavasti kevyempi 3–4 prosenttia. Oikaisu edellyttää puistoalueella uudelleenjärjestelyjä, missä yhteydessä voitaisiin tutkia mahdollisuutta helpottaa samalla jonkun verran myös Linnabaanan nousua. Oikaisun suunnittelu tulisi lisätä hankkeeseen erilliskohteena.

Ehdotamme, että Rajabaanan ratkaisua laajennetaan Toppilansalmenpuistossa niin, että pohjoisen rantareitin yhteydelle rakennetaan sujuva baanatasoinen liityntäyhteys Tervaporvarintien pyörätien

risteykseen asti. Tämä tulisi ottaa huomioon myös nyt tehtävässä Hartaanselänrannan liikennesuunnittelussa ja kaavassa.

Asemakaava-alueuunnoksessa on Hietasaarentien ja Holstinsalmentien risteykseen ilmeisesti suunniteltu tasossa tehtävä kiertoliittymä, joka tällä paikalla onkin toimiva ja riittävä ratkaisu. Näyttää siltä, että on kuitenkin haluttu myös varautua eritasoratkaisuun antamalla sille kuitenkin riittäviä aluevarauksia. Kahden baanatasoisen väylän risteäminen vaatii hyvät näkemät ja loivat tasaukset risteykseen saavuttaessa. Jos asemakaavassa halutaan varautua eritasoratkaisun toteuttamiseen jossain vaiheessa, on tärkeää varmistaa, että tilavaraus riittää kahden baanatasoisen väylän risteuksen pyöräliikenteen suunnitteluohjeen mukaiseen ratkaisuun. Riittävien tilavarausten varmistaminen edellyttää, että risteyksestä laaditaan yleissuunnitelmatasoinen suunnitelma aluevarausten pohjaksi. Mielestämme Hietasaaren ja Nallikarin aluetta tulee kehittää laadukkaana kävely- ja pyöräily-ympäristönä. Siksi tasoratkaisu on luontevampi vaihtoehto alueelle. Jos eritasoratkaisu kuitenkin liikenneympyrään toteutetaan, se täytyy tehdä korkealaatuisena ilman, että pyöräteiden korkeuseroja lisätään. Tällöin ajoradan tasausta nostettaisiin pyöräteiden sijaan.

Luonnoksen 4,5 metrin päällysteleveys on aivan liian kapea Tervaporvarintien liikenteelle. Kaksisuuntaisen pyörätien minimileveys pääreitillä on 3 metriä ja reitin vilkkaudesta johtuen jalankululle kannattaisi osoittaa vähintään 4 metrin levyinen alue. Pyöräilyn ja jalankulun suunnittelussa käytetään liian vähän harkintaa liikenneteknisen poikkileikkauksen suunnittelussa. Tervaporvarintiellä kuten muuallakin Hartaanselän alueen ulkoilureiteillä tyypillinen jalankulkuyksikkö on pariskunta tai kaksi kaverusta.

Pyöräbaanojen 2,5-metristä jalkakäytävää voidaan pitää Hartaanselän alueella eli Linnabaanalla liian kapeana, kun kyse on myös kaupungin kenties tärkeimmästä ulkoilureitistä. Linnabaanalla kaksi pariskuntaa eivät mahdu kunnolla kohtaamaan jalkakäytävällä, jolloin usein tilaa otetaan pyörätien puolelta.

Vilkaalla jalankulkuväylällä tarvitaan korkeatasoista erottelua. Baanoilla nyt käytetty tiemerkinäerottelu on Väyläviraston pyöräliikenteen suunnitteluohjeen mukaan vähäliikenteisille pyöräteille, jollaisista nyt ei ole kyse. Nyt käytetty erottelutapa ei myöskään hyvin sovi näkövammaisille, koska maaliviivaa on vaikea tunnistaa. Tervaporvarintielle sopii paremmin esimerkiksi leveä erottelukaista (Pyöräliikenteen suunnitteluohje, sivu 53): "Leveä erottelukaista soveltuu runsaan jalankulku- ja pyöräliikenteen erotteluun tiiviisti ja väljästi rakennetussa liikenneympäristössä, puisto- ja virkistysalueilla sekä rakentamattoman alueen pyörätielle silloin, kun tilaa on paljon käytettävissä." Rakenteellinen erottelu pyörätien ja jalkakäytävän välissä parantaa erityisesti jalankulkijan turvallisuuden tunnetta ja estää epähuomiossa väylän väärällä osuudella kulkemista. Puistoalueen luonteelle sopii ja puistoympäristöön sijoittamista helpottaa, jos jalkakäytävä ja pyörätie eriytetään paikoin kauemmaksi toisistaan erillisille linjauksille ja tasauksille.

Kadut ja liikenteen sekä kaavoituksen vastine Oulun polkupyöräilijät ry palautteeseen

Tervaporvarintien ja Raakkulanpolun jalankulku ja pyöräily on yhdistetty, jotta tilanvarausta maisemaan sopivammaksi ja nopeuksia saadaan väylillä hidastettua.

Koskitien ja Linnabaanan risteysalueen sekä Toppilansalmenpuistoon esitetyt mahdolliset muokkaukset ovat kaava-alueen ulkopuolella, eivätkä ne vaikuta kaavaehdotukseen.

Hietasaarentien ja Holstinsalmentien risteyksessä Nallibaanalle on varattu alikulku kiertoliittymän pohjoispuolella ja Hevosbaanalle alikulku länsipuolella.

Tervaporvarintielle on esitetty yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn reitti, jonka yhteisleveys on 5m, joka on huomattavasti leveämpi kuin nykyinen leveys ja leveys riittävä, koska Koskitie-Lipporantielle on suunniteltu tämän lisäksi uusi baanatasoinen yhteys. Myös pyöräbaanojen yhteydessä olevaa 2,5m metristä jalkakäytävää voidaan pitää riittävänä jalankululle, koska jalkakäytävä ei ole ainoa jalkakäytävä alueella vaan kadun toisella puolella on jalkakäytävä, kuten rannassakin. Rakenteellinen erottelu pyörätien ja jalkakäytävän välissä ei ole katsottu tarpeelliseksi.

Palaute ei anna aiheutta muuttoa kaavaluonnoksen linjauksia

Palaute 7, Ote Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry

Haluamme kiittää Hartaanselänrannan kaavoituksen suunnitteluryhmää siitä, että kaavaluonnoksessa on otettu kuntalaispalaute hyvin huomioon. Siinä on myös melko hyvin huomioitu alueen arvokkaimmat luontokohteet. Arvokkaan lehtoalueen säästäminen asutuksen keskellä, luonnonmukainen hulevesien käsittely, Raakkulanpuiston kuusikon säilyttäminen ja Hartaanselänrannan säilyttäminen suurelta osin virkistysalueena ovat tärkeitä ratkaisuja. Nykyisellään kaava tukee Hietasaaren säilymistä luonnonläheisenä kaupunkilaisten virkistys-, luonto- ja harrastusympäristönä varsin hyvin. Räystäspääskyhotelli on mukava ele luonnon huomioimisessa, ja samantyyppiset ratkaisut tulevaisuudessa saavat yhdistyksemme lämpimän kannatuksen.

Asuntojen (erityisesti kerrostaloasuntojen) muunneltavuuden sekä monimuotoisten asuntotyyppien (esim.yhteisöasuminen) säätäminen kaavamääräyksillä/merkinnöillä olisi tärkeä ottaa huomioon myös Hartaanselän kaavassa.

Jotta luontoarvojen säilyminen voidaan varmistaa, ehdotamme, että Hartaanselän vesialueen länsipuolen (eli Hartaanselänrannan myötäisen) Natura-alueen sekä pyörätien väli merkitään sopivalla SL-suojeluvaramuksella. Lisäksi metsäinen alue, johon kuuluvat Mustasaarenlehto, Raakkulanpuisto ja Parasniemenpuisto, tulisi merkitä nykyisen VL-merkinnän sijaan siten, että kaavamerkintä velvoittaisi hoitamaan viheraluetta luonnon monimuotoisuutta edistäen, eikä esimerkiksi perinteisen puistomaisesti.

Melulla on vaikutusta alueen luontoon ja virkistysarvoihin sekä asukkaiden arkeen. Jotta meluntorjuntasuunnitelmaa voidaan noudattaa, on Hietasaaren toimintojen suunnittelulla myös jatkossa pyrittävä ennaltaehkäisemään melupäästöt ja kiinnitettävä huomiota erityisesti liikennemelun vähentämiseen.

Lopuksi haluamme antaa palautetta koko kaavoitusorganisaatiolle toiminnastanne ja työstänne Hartaanselänrannan kaavan tiimoilta - hyvin olette osallistaneet, tiedottaneet ja ottaneet asukkaiden kommentit, palautteet ja mielipiteet huomioon. Kysymyksiin, joita on esitetty eri tilaisuuksissa, teillä on ollut joko jo vastaus olemassa, olette asian kanssa etenemässä tai ainakin pohtineet niitä pitkälle. Tämä kaikki herättää luottamusta ja yhteistyöhalukkuutta meidän asukkaiden puolelta

Kaavoituksen vastine Hietasaaren-Toppilansaaren asukasyhdistys ry:n palautteeseen

Palaute on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Raakkulanpuiston, Raakkulanrannan ja Natura-alueen kaavamerkintöjä on kaavaehdotukseen täydennetty. Natura-alueen läheisyydessä olevat katselulavat suojaavat rantavyöhykettä liialliselta kulumiselta ja tarkemman suunnittelun yhteydessä varmistetaan ELY-keskuksen luonto- ja alueidenkäyttö-yksiköstä että rakenteiden sijoittelu on hyväksyttävissä suojeluperusteiden näkökulmasta. Raakkulanrantaan on VL-4 merkinnän lisäksi laitettu ympäristön suojelumerkin /s ja alueelle tulee laatia hoito- ja käyttösuunnitelma, joka edesauttaa luonnon monimuotoisuuden sekä suojeluarvojen lisääntymistä.

Kaavan määräysosiossa on määrätty työnaikaisista hulevesijärjestelyistä, jotka suojaavat Natura-aluetta.

Kaavakarttaan on merkitty lietetattarien esiintymät luo 5-merkinnällä, jota on täydennetty seuraavanlaisella määräyksellä: "Luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla rauhoitetun lietetattaren kasvupaikka. Lajin yksilöitä tai niiden osia ei saa ottaa eikä hävittää. Alueeseen kohdistuvista toimenpiteistä, jotka saattavat vaikuttaa lietetattaren esiintymään, on pyydettävä ELY-keskuksen lausunto. Suoraan lietetattaren kasvupaikoille ei tule johtaa hulevesiä."

Lehtometsiin liittyvää luo 6-määräystä on tarkennettu.

Parasniemen kaavamerkintä on muutettu VL-4, joka määrää huomioimaan alueen ympäristö- ja maisema-arvoja suunnittelussa, toteuttamisessa ja hoitamisessa. Lisäksi Parasniemenpuiston lehtokuvio 13 on merkitty asemakaavaan luo 6-merkinnällä: "Lehtomainen metsä. Alueelle tulee laatia yhdyskuntalautakunnassa hyväksyttävä käyttö- ja hoitosuunnitelma. Suunnitelman tulee taata alueen luonnonarvojen säilyminen ja edesauttaa luonnon monimuotoisuuden sekä suojeluarvojen lisääntymistä."

Meluntorjuntaselvitys on päivitetty vastaamaan kaavaehdotusta ja Hietasaarentien varsi on yhä paremmin suojattu siten, ettei liikennemelu pääse leviämään asuin- ja virkistysalueille.

Kaavojen kolmiomääräyksissä on ohjattu asuntojen muunneltavuudesta, monimuotoisista asunnoista sekä yhteistiloista.

Palaute 8, Ote Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry:n palautteesta

Oulun steinerkoulua ylläpitävä Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry sekä Steinerpäiväkotini Punavarpusta ylläpitävä Oulun Steiner-päiväkodin kannatusyhdistys ry esittävät, että asemakaavaan lisättäisiin varaus koululle ja päiväkodille sekä niiden piha-alueelle asuatomessualueen Tuiran puoleiselle alueelle.

Steinerpäiväkotini Punavarpusen nykyiset tilat ovat tulevilla asuatomessualueella ja rakennus on purku-uhan alla. Päiväkotini on tarve perustaa useampi ryhmä, mutta nykyiset tilat eivät kasvu mahdollista. Lisäryhmät helpottaisivat kaupungin taakkaa kasvavan alueen päivähoidon järjestämisessä.

Steinerkoulu toimii tällä hetkellä kaupungin omistamissa vuokratiloissa Nuottasaari-talolla. Koulussa on perusopetuksen luokkien 1-9 oppilaita noin 200 ja lukio-opiskelijoita noin 80. Tilat ovat koulun käyttöön ahtaat, eikä niitä ole suunniteltu nimenomaisesti steinerkoulun käyttöön. Päiväkotini ja koulu ovat kaukana toisistaan, jolloin vanhemmat joutuvat kuljettamaan saman perheen eri-ikäiset lapset kahteen eri osoitteeseen. Oulun steinerkoulu ei ole ns. lähikoulu, vaan oppilaat saapuvat laajalta alueelta. Isommat

oppilaat kulkevat kouluun usein omatoimisesti linja-autolla, jolloin koulun optimaalisessa sijainnissa korostuu joukkoliikennereittien läheisyys.

Asuntomessujen teemat ja steinerpedagoginen arvomaailma kohtaavat hyvin. Kestävä kehitys, vihreys, luonnon läheisyys, yhteisöllisyys ja luovuus ovat tärkeitä arvoja myös steineriyhteisössä. Puurakentaminen sopii hyvin steinerpedagogiikkaan. Koulun ja päiväkodin sijainti samalla tontilla tukee yhteistyötä, edesauttaa perheiden hyvinvointia ja vähentää oppilaiden kuljetustarpeita. Koulun tiloja voidaan vuokrata ilta- ja viikonloppukäyttöön ulkopuolisille. Koulu ja päiväkotijärjestävät myyjäisiä ja muita tapahtumia, jotka elävöittäisivät aluetta. Toivomme, että mielipiteemme otetaan huomioon asemakaavan suunnittelussa.

Kaavoituksen sekä sivistys- ja kulttuuripalvelujen vastine Oulun steinerkoulun kannatusyhdistys ry:n palautteesta palautteeseen

Palaute on huomioitu asemakaavoituksessa.

Oulun Steinerkoulu ja -päiväkotijärjestäjät ovat yksityinen koulu ja päiväkotijärjestäjät, jonka oppilaat ja päiväkotilapset tulevat ympäri Oulua ja Oulun seudulta. Tällä koululla ja päiväkodilla ei ole vaikutusta Oulun koulu- ja päiväkotiverkkoon. Oulun steinerkoulun sijainti tällä hetkellä Oulun kaupungin vuokratiloissa Nuottasaaren koululla. Nuottasaaren koulu on menossa lähivuosina remonttiin, joten on hyvä, että Steinerkoulu löytää uudet tilat. Myös Steinerpäiväkodin vuokratilat ovat poistumassa heidän käytöstään, koska Tuirassa Varikon alueella sijaitseva päiväkotijärjestäjät tullaan purkamaan uuden rakentamisen tieltä.

Hartaanselänrannan Tuuran puolelta sopivaa tonttia Oulun Steinerkoululle ja -päiväkodille ei löytynyt koulun tarpeiden osalta eikä liikenteellisesti. Asemakaavaehdotuksessa koulun ja päiväkodin paikaksi on ehdotettu Hietasaarentien varressa olevaa Vaakunakylän korttelia 41. Kortteliin on varattu tontti palvelurakennusten korttelialue käyttötarkoituksella ja tontille on varattu rakennusoikeutta 3030kem ja rakennus on sijoitettu Hietasaarentien varteen suojaamaan piha-alueita melulta. Koulun piha muodostaa visuaalisen yhteyden Lundmanin huvilan pihapiiriin kanssa.

Koulun tulee sijaita liikenteellisesti hyvällä paikalla, niin kävelyn, pyöräilyn, joukkoliikenteen ja yksityisten moottoriajoneuvojen näkökulmasta. Hietasaaren joukkoliikenne on tulevaisuudessa kehittymässä ja vaihtopaikan kautta saadaan joukkoliikenteellisesti toimiva ratkaisu. Koulun runkolukittavat pyöräpaikat oppilaille ja opettajille sijaitseva tontilla. Puolet pyöräpaikoista on katettuja. Saattoliikenne kouluun ja päiväkotijärjestäjät tapahtuu Lundmaninkujan kautta. Päiväkodin saattopaikat on tontilla. Opettajien ja muun henkilökunnan autopaikat sijaitsevat korttelin 40 pysäköintilaitoksessa.

Palaute 9, Ote As Oy Tervaporvarin palautteesta

Esitämme, että kaavaluonnoksessa korttelille 21 esitetyn 2-3 kerroksen ohjeluun mukainen kerroskorkeus rajoitetaan kahteen kerrokseen. Koskitie 3 ja Koskitie 5 -rakennusten ensimmäisen ja toisen kerroksen näkyvyys heikkenee merkittävästi, jos kerroskorkeus on kolme.

Kävely-yhteys Koskitieltä Tukksaarenkujaa Tervaporvarinpuiston rantareitille katkeaa kaavaluonnoksessa. Onko mahdollista säilyttää kapea kävely-yhteys jokirantaan Tukksaarenkujan nykyisen linjauksen kohdalla tai sen lähellä?

Koskitien 1 - 7:n kohdalla kadun joenpuolen ja Tervaporvarinpuiston männyt ovat olennaisen tärkeä maisemaelementti, jonka säilyttämistä pidämme tärkeänä. Pitkäikäisinä puina männyt kantavat Koskitien

länsipään maisemahistoriaa aina ajoilta, jolloin Koskitie oli osa Oulusta pohjoiseen vievää tietä ja lukuisten oululaisten arkimaisemaa.

Kuinka Koskitie 1-7 edustan pyöräbaanan reuna-/turva-alueet huomioidaan suunnittelussa?

Kuinka läpiajoesto Koskitie-Lipporannantie toteutetaan? Esitämme vähintään nykyisen tasoista läpiajoestoa - jousipuomi, kulkuväylän kavennus. Baanan nopea polkupyöräliikenne aiheuttanee vaikeuksia esteiden suunnitteluun ja baanalla liikkuville esteisiin varautumiseen.

Koskitie 1-7:n valaistus voisi olla nykyistä pienitehoisempi ja valaisimet kevyenliikenteen väylään kohdistettuja. Laajasti ympärisäteilevä valaistus on ristiriidassa Koskitie 1-7:n kevyen liikenneväylänilmeen ja maiseman kanssa.

Kuinka Koskivirta-talon (Uiton talo) tuleva käyttö vaikuttaa liikenteen ja pysäköinnin suunnitteluun? Millaisia liikenneratkaisuja on suunniteltu Koskivirta-talon mahdollisille uusille käyttötarkoituksille?

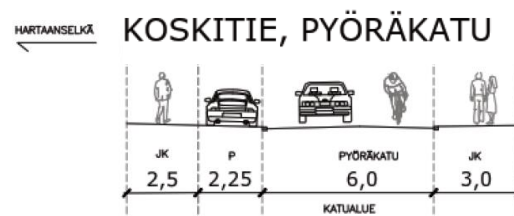
Kaavoituksen vastine As Oy Tervaporvarin palautteeseen

Palaute on huomioitua asemakaavaehdotuksessa.

Korttelin 122 Koskitien varren rakennuksien korkeus on rajoitettu kahteen kerrokseen. Korttelin 122 läpi ei ole mahdollista osoittaa julkista kulkureittiä. Tukksaarenkujan linjaus on Tervaporvarinpuston läpi ja myös Sturenpolkua pitkin pääsee Koskitieltä rantaan.

Koskitien männyt on kartoitettu ja mitattu sekä lähes kaikki Koskitien varren männyt on pystytty kaavassa esittämään säilytettäväksi puiksi (ympyrä puun ympärillä), lisäksi on erikseen PR-merkintä kartalla, joka määrää, että kadun kulttuurihistoriallinen arvo osana Pohjanmaan rantatietä tulee huomioida katusuunnittelussa. Tien erityispiirteet esim. puustoinen ilme tulee säilyttää. Lisäksi korttelin 122 kohdalla katualuetta on laajennettu ja arvokkaat puut ovat osa katuvihreää.

Koskitie muutetaan pyöräkaduksi (oheinen kuva), jossa pyöräilijät ja autoilijat ajavat samalla ajoradalla oikeassa reunassa. Kadun reunoilla kulkee jalankulun väylät, lisäksi Hartaanselän puolella on moottoriajoneuvojen pysäköintitaskuja.

Koskitie-Lipporannantie läpiajoesto suunnitellaan tarkemmin seuraavassa suunnitteluvaiheessa.

Katusuunnittelun yhteydessä myös valaistus suunnitellaan uusiksi. Uusissa led-valaisimissa valo pystytään helposti suuntamaan, eivätkä led-lamput tuota hajasäteilyä samaan tapaan kuin vanha lampputeknologia.

Korttelin 122 Koskivirta-talon (Uiton talo) lopullista käyttötarkoitusta ei vielä tiedetä, mutta sen käyttötarkoitus on kaavassa suojeltava rakennus (SR-1), jossa käyttötarkoituksen tulee edistää rakennuksen rakennustaiteellisten, kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen säilymistä. Talon pysäköinti on osoitettu osittain omalle tontille, mutta jos tuleva käyttötarkoitus vaatii voidaan ajoneuvoja sijoittaa myös alueen pysäköintitaloon.

Palaute 10, Ote yksityisen henkilön palautteesta

Tällä palautteella esitän, että Koskitien päässä olevat puusto säilytettäisiin. Historia esiintyy kyseisellä paikalla monessa kerroksessa. Osa näistä puista ovat paikallaan jo silloin, kun suojeltavaksi merkittyä Uiton taloa rakennettiin. Luonnoksessa Uiton talon jatkeeksi merkitty uudisrakennus hävittää lähes koko puuston. Suurin osa puista sijoittuu rakennuksen alle tai sen välittömään läheisyyteen. Rakentamisen kaivutöineen vaarantaa puiden juuriston, jolloin puut kuolevat pystyyn. Puut ovat täysi-ikäisiä osa hyvinkin iäkkäitä mäntyjä, joiden juuristo ulottuu pitkälle.

Kiitän kaavan laatijaa siitä, että kaavaehdotuksessa Tervaporvarin puistoaluetta on laajennettu Uiton taloon saakka. Olisiko mahdollista, että puistoalue jatkettaisiin koskemaan myös puustoa, jota esitän säilytettäväksi?

Olisi äärimmäisen tarpeellista, että aluetta kaavoitettaessa huomioitaisiin sekä olemassa olevien rakennusten että rakennettavien rakennusten näköyhteys luontoon. Mainittakoon vielä esittämäni ratkaisun eduksi se, että puusto toimisi luonnonmukaisena näkemästeenä rakennettavista kiinteistöistä Koskitie 3:n suuntaan.

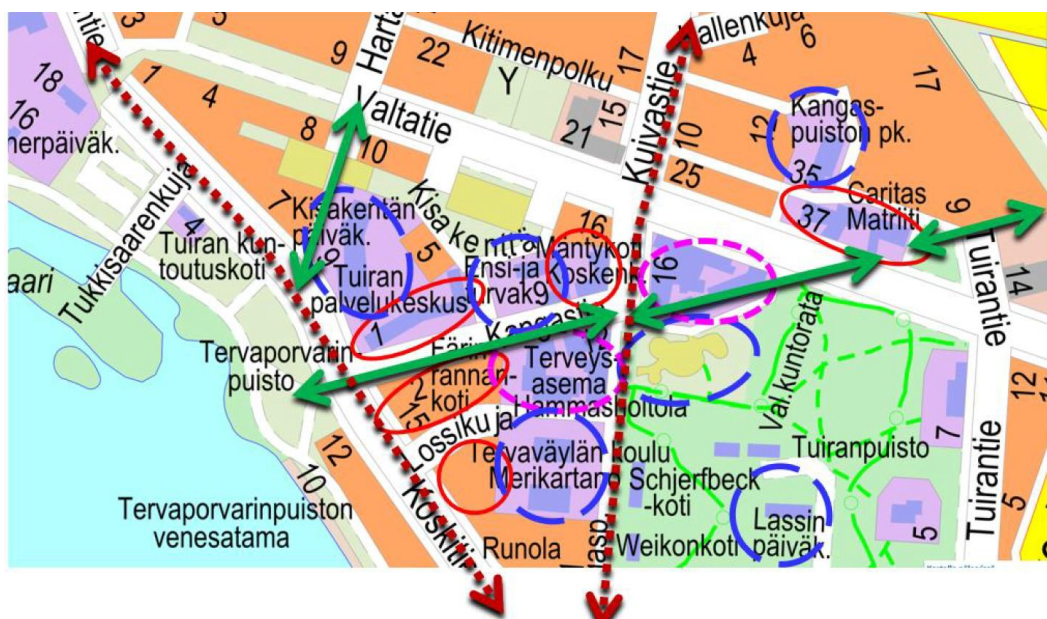
Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön palautteeseen

Palaute on huomioitu asemakaavassa.

Koskitien männyt on kartoitettu ja mitattu sekä lähes kaikki Koskitien varren männyt on pystytty kaavassa esittämään säilytettäväksi puiksi (ympyrä puun ympärillä), lisäksi on erikseen PR-merkintä kartalla, joka määrää, että kadun kulttuurihistoriallinen arvo osana Pohjanmaan rantatietä tulee huomioida katusuunnittelussa. Tien erityispiirteet esim. puustoinen ilme tulee säilyttää. Lisäksi korttelin 122 kohdalla katualuetta on laajennettu ja arvokkaat puut ovat osa katuvihreää.

Palaute 11, Ote yksityisen henkilön palautteesta

Opaskartalta on helppo nähdä, kuinka runsaasti Tervaporvarin puiston kohdalla on vanhusten asumispalveluita, kouluja ja päiväkoteja, ja myös iso leikkipuisto, jotka tarvitsevat esteettömän ja turvallisen yhteyden Koskitien yli. Jo nykytilanteessa Koskitiellä ja Kangastielläkin on yllättävän paljon ajoneuvoliikennettä mm. Tuiran hyvinvointikeskuksen liikenteestä johtuen. Liikennettä näillä kaduilla ei tule lisätä enää yhtään.

Kartalla Länsi-Tuiran tärkeät viheryhteydet rantaan (vihreät nuolet), ikäihmisten asumispalveluita (punaiset soikiot), kouluja, leikkipuisto ja päiväkoteja (siniset soikiot), terveyspalveluita (aniliini katkoviiva) ja baanat (ruskea pisteiviiva).

Kaavaluonnoksen ratkaisu lisää merkittävästi henkilöautoliikennettä Tuiran asuntokaduille, kun uusien kortteleiden 121 ja 122 autoliikenne ohjataan Koskitielle ja Kangastielle. Kaavaselostuksen mukaan pysäköintilaitos (LPA-1) ei palvele näitä kortteleita. Koskitielle on tulossa myös uusi baanayhteys, eikä tie kaipaa yhtään enempää pyöräilyä häiritsevää autoliikennettä. Ajoneuvoliikenne on syytä ohjata kortteleista 121 ja 122 mahdollisimman oikoista reittiä pohjoiseen Bertel Jungin tielle ja muulle päätieverkolle, eikä uuden baanan viereen kuten kaavaluonnoksessa on tehty, ja mahdollisesti osoittaa myös näiden kortteleiden pysäköintiä pysäköintilaitokseen (LPA-1).

Viheryhteyttä Hartaanrantaan ja yhteyden turvallisuutta ja esteettömyyttä tulee parantaa ja ohjata kortteleiden 121, 122, ja 51 ajoneuvoliikenne asemakaavalla Lipporannantien kautta suoraan Bertel Jungin kadulle – ei Tuiran sisäiseksi liikenteeksi Koskitielle ja Kangastielle. Koskitien ajoneuvoliikenne tulee asemakaavalla katkaista heti Tukksisaaren johtavan huoltotien pohjoispuolelta. Samalla tuetaan AL ja LPA -kortteleihin kaavailtua päivittäistavaramyymälää ja muita palveluita, kun kortteleihin 121 ja 122 autolla saavuttaessa ajetaan niiden ohi.

Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön palautteeseen

Palaute on huomioitu asemakaavaehdotuksessa.

Korttelin 121 pysäköinti on osoitettu korttelin 120 pysäköintilaitokseen, mikä vähentää Koskitien suunniteltua moottoriajoneuvoliikenteen määrää. Lipporannantien ja Koskitien välinen yhteys on moottoriajoneuvoilta katkaistu ja katkosta on laajennettu, mutta se sijaitsee samalla kohdalla kuin nykyään, eli Valtatien päässä. Vain korttelin 122 vähäinen automäärä kulkee Koskitien kautta.

Palaute 12, Ote yksityisen henkilön palautteesta

Kiitos hyvästä Keskustelu – ja tiedotustilaisuus Hartaanselänrannan alueesta torstaina 20.5.2021. Haluan korostaa vihreyden merkitys elämän ladun tekijänä. On ilon asia nähdä vihreää aluetta (männyt ja koivut) Koskitien laidalla ennen Uittotaloa lähestyessäni Koskitietä Lipporannasta.

Ymmärsin, että Uiton talon vieressä olevan pysäköintipaikan ja Koskitien välissä oleva männikkö oli tarkoitus säilyttää mutta kaavassa talot on merkitty tosi lähellä Koskitietä. Jos talot ovat rakennettu liian lähellä männikköä on suuri riski, että juuret vahingoitetaan ja ihanat puut kärsivät. Mitä voidaan tehdä? Toivon hartaasti, että Uiton talon ja päiväkodin väliin voidaan säilyttää mahdollisimman monta puuta Koskitien reunassa.

Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön palautteeseen

Palaute on huomioitu asemakaavassa.

Koskitien männyt on kartoitettu ja mitattu sekä lähes kaikki Koskitien varren männyt on pystytty kaavassa esittämään säilytettäväksi puiksi (ympyrä puun ympärillä), lisäksi on erikseen PR-merkintä kartalla, joka määrää, että kadun kulttuurihistoriallinen arvo osana Pohjanmaan rantatietä tulee huomioida katusuunnittelussa. Tien erityispiirteet esim. puustoinen ilme tulee säilyttää. Lisäksi korttelin 122 kohdalla katualuetta on laajennettu ja arvokkaat puut ovat osa katuvihreää.

Palaute 13, Ote yksityisen henkilön palaute

Tehdään hartaanrannasta monisukupolvinen asuinalue koko elämän ajaksi. Iso kysymys on, kuinka nämä nyt rakennettavat asunnot tukisivat valtakunnallista tavoitetta, että vähintään 93% yli 75-vuotiaista asuu kotonaan, ei laitoksissa. Tämä prosenttitavoite tulee vielä nousemaan, kun yhteiskunnalta rahat loppuvat.

Mallia historiasta. Rintamamiestaloihin rakennettiin ensin pihasauna, jossa asuttiin se aika, mikä meni päärakennuksen tekoon. Taloon tehtiin aluksi vain alakerta, ja yläkerta oli tyhjä ullakko. Perheen kasvun myötä rakennettiin sitten ullakolle kaksi vinttikamaria ja vessa.

Kun porras lähti talon nurkassa alakerran eteisestä, yläkerta vuokraamalla saatiin lisätuloja. Talo joustaa edelleenkin eri elämän tilanteisiin. Tästä joustavuudesta on syytä ottaa oppia myös nykyään.

Nyt on taas arkkitehtien vuoro omalla ammattitaidollaan suunnitella myös kerrostaloasunnot niin, että niiden asukkaat pystyvät asumaan koko elämänsä samalla paikalla, kerrostaloissakin. Kaavan esittelyissä on monesti mainittu joustavuus. Kaavaluonnoksessa tämä ei näy vielä missään.

Ehdotukseni oulun asuntomessujen johtavaksi ydinteemaksi: joustavuutta pariasunnoilla. Ratkaisuni tähän on suunnitella ja myös rakennuttaa asuntoja pareittain helposti yhdistettäväksi. Pariasunnot kerrostaloissakin tuovat joustoa eri elämäntilanteisiin.

Esittämäni malli onnistuu käytännössä parhaiten siten, että kaikkiin kerrostaloasuntokortteleihin tehdään seuraavan kaltainen asemakaavamääräys:

Jotta talot elinkaarensa aikana voivat muuntautua eri asumistarpeisiin ainakin seuraavaksi 100 vuodeksi, asunnoista vähintään 75% on suunniteltava ja rakennettava siten, että vierekkäiset asunnot on helposti ja edullisesti yhdistettävissä pareittain tai isommiksi asunnoiksi.

Toivon, että yhdyskuntalautakunta jaksaa paneutua syvällisesti ehdotuksiini, ja lisää asemakaavaan esittämäni kaavamääräyksen, jolloin saadaan Hartaanrannasta pilotti ja malli koko Suomeen, vastaamaan ikääntymisen ja huoltosuhteen rajun muutoksen aiheuttamaan vääjäämätä tulevaan talouskriisiin, ja ennalta ehkäisemään se.

Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön palautteeseen palautteeseen

Palaute on huomioitu kaavamuuostyössä.

Hartaanselänrannan suunnittelussa on tavoitteena ollut tehdä monisukupolvista asuinalueita, johon on varauduttu mm. runsailla yhteistiloilla ja monipuolisilla kaavamerkinnöillä, jotka mahdollistavat myös eri monipuolista asuinrakentamista.

Joustavuus on huomioitu asemakaavassa asetettuna tavoitteena. Suunnittelun edetessä nämä tavoitteet täsmentyvät. mm. Vaakunakylässä kerrostaloasunusten parvet ja mahdolliset loft-ratkasut luovat joustavuutta. Joustavuus on mahdollista myös pienten asuntojen yhdistämismahdollisuutena tai isojen jakamismahdollisuutena. Joustavuuden ja monipuolisuuden tavoite tulee ilmi kaavojen kolmiomääryksissä.

Palaute 14, Ote yksityisen henkilön palautteesta

Säilyttäkäämme Heikuran kaareva autohallikin. Oulun tavattoman monipuolisen ja tuotteliaan mutta henkilönä vaatimattoman kaupunginarkkitehti Martti Heikuran elämäntyön tärkein ja mittavin teollisuusrakennus, Oulun kaupunginvarikko on arkkitehtoninen ja erittäin vaikuttava kokonaisuus. Nythän se kaareva autohalli suorine jatko-osineen oli asenmakaavaluonnoksessa esitetty kokonaan purettavaksi matalien nappula-kerrostalojen tieltä.

Autohallin paikalle nyt piirretyt liian matalat 4-kerroksiset talot tulee korvata kolmella 8-kerroksisella tornitalolla, jotka porrastetaan kulmittain samalla tavalla kuin Hietasaarentien pohjoispuolen tornitalot. Nämä tornitalot yhdessä pohjoispuolen tornitalojen kanssa tekevät korkean portin Hietasaaresta kaupunkiin tulijoille. Asuinkerrosalaa saadaan jopa enemmän.

Aallon kaikille asunnoille auringonsaanti -periaatteen mukaisesti näissä pistetaloissa on taloista itäänpäin ulkonevissa yksiöissä ikkunat kolmeen suuntaan, ja luodekulman ulkonevissa kaksioissa on ikkunat peräti neljään suuntaan!

Jatkosuunnittelussa tulee osoittaa paikka asuntomessuhistorian ensimmäiselle maankohoamispolulle, jossa maastoon merkitään muinaisten rantaviivojen paikat nykyajasta viikinkiajan rannoille saakka. Koskitie on likipitään sillä paikalla, jossa ranta oli tuhat vuotta sitten.

Koskitie on osa muinaista Ruotsin vallan aikaista ratsupolkua Turusta Tukholmaan. Tästä polusta rakennettiin vaihteittain talonpoikien voimin Pohjanmaan Rantatie jo 1600- 1700-luvulla. Tämä esihistoria ja tien eri vaiheet tulee kertoa messuvieraillekin taululla, johon kopioidaan karttoja eri aikakausilta. Kartat löytyvät Kansallisarkistosta. Voin myös auttaa tässä historiassa.

Kaavoituksen vastine yksityisen henkilön palautteeseen palautteeseen

Palaute on osittain huomioitu asemakaavassa.

Asemakaavan muutos mahdollistaa, että Varikon kaarevan autohallin voidaan säilyttää, jos sille löydetään sopiva käyttötarkoitus. Kaarevan autohallin muodon ja materiaalin säilyminen on kaavalla vaadittu, mikäli alueelle rakentuu uudisrakentamista.

Koskitien männyt on kartoitettu ja mitattu sekä lähes kaikki Koskitien varren männyt on pystytty kaavassa esittämään säilytettäväksi puiksi (ympyrä puun ympärillä), lisäksi on erikseen PR-merkintä kartalla, joka määrää, että kadun kulttuurihistoriallinen arvo osana Pohjanmaan rantatietä tulee huomioida katusuunnittelussa. Tien erityispiirteet esim. puustoinen ilme tulee säilyttää. Lisäksi korttelin 122 kohdalla katualueita on laajennettu ja arvokkaat puut ovat osa katuviirreä.

8. Osallistamistilaisuudet ja niistä saatu palaute vuonna 2021

Hartaanselänrannan asemakaavaluonnos oli nähtävillä 7.5.-28.5.2021 valmiin yleissuunnitelman sekä Natura-arvioinnin ja lausunnon kanssa. Nähtävillä olon aikana järjestettiin seuraavat tilaisuudet:

- avoin esittely- ja keskustelutilaisuus 20.5.2021
- osallistamistilaisuus alueen lapsille ja nuorille 27.5.2021
- rakennushistoriaselvitysten esittelytilaisuus: Hartaanselänrannan vanhojen talojen tarinoita 27.5.2021

Lisäksi nähtävillä olon jälkeen järjestettiin seuraavat tilaisuudet:

- Hartaanselänrannalla sijaitsevien vanhojen rakennusten luovutukseen ja jatkokäyttöön liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus 9.6.2021.
- Työpaja YYP:n asiantuntijoille 13.8.2021.
- Hartaanselänrannan älyratkaisuihin ja digitaalisiin palveluihin liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus 14.9.2021.

Vuoden 2021 tilaisuudet järjestettiin etänä Teamsin kautta. YYP:n asiantuntijatyöpajaan oli lisäksi mahdollisuus osallistua pienryhmissä ympäristötalolla. Julkisista tilaisuuksista ilmoitettiin Kalevassa, nettisivuilla sekä sähköpostitse Hartaanselänrannan sähköpostilistalle liittyneille. Lasten ja nuorten osallistamistilaisuudesta sovittiin sähköpostitse Merikosken yläkoulun rehtorin ja opettajien kanssa. Syyskuun digitaalaisuudesta uutisoitiin myös BusinessOulun tiedotuskanavissa.

Tilaisuuksiin osallistui noin 246 henkilöä (+ Merikosken yläkoulun 7. – 8.-luokan oppilaita ja opettajia). Tilaisuuden muistiot ja muut mahdolliset esittelymateriaalit koottiin [Hartaanselänrannan nettisivulle](#). Kaikki tilaisuuksissa esitetyt kommentit ja ehdotukset tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa ja muutoksia tehdään mahdollisuuksien mukaan.

Seuraavaksi kuvataan lyhyesti kunkin osallistamistilaisuuden sisältöä ja painotuksia.

Avoin esittely- ja keskustelutilaisuus

Tilaisuus järjestettiin 20.5.2021, ja siihen osallistui 57 osallistujaa. Tilaisuudessa esiteltiin Hartaanselänrannan suunnittelutilannetta yleissuunnitelman, kiertotalouden, asemakaavaluonnoksen sekä ELY:n Natura-lausunnon osalta. Tilaisuudessa vastattiin myös yleisön esittämiin kysymyksiin. Tilaisuudesta laadittiin [muistio](#), joka on luettavissa Hartaanselänrannan verkkosivulla.

Osallistamistilaisuus alueen lapsille ja nuorille

Tilaisuus järjestettiin 27.5.2021 ja tilaisuus linkittyi Merikosken koulun 7. luokkalaisten monialainen oppimiskokonaisuus on OULU oma kotikaupunki -teemaan. Tilaisuuteen osallistui myös 8. luokan oppilaita. Tilaisuudessa oppilaille esiteltiin aluksi arkkitehdin työnkuvaa, kaavoitusprosessia sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden toimintaa. Oppilaille esiteltiin Hartaanselänrannan suunnitelmia opettajan johdolla laadittavan suunnittelutyön pohjaksi. Suunnittelutöissä oppilaiden tehtävänä oli suunnitella Hartaanselänrannalle nuorten tarpeita vastaavia ulkotiloja ja vapaa-ajan toimintoja. Sähköpostitse palautettavia töitä hyödynnettiin syksyllä 2021 toteutettavan lasten ja nuorten suunnittelukilpailun ideoinnissa.

Rakennushistoriaselvitysten esittelytilaisuus: Hartaanselänrannan vanhojen talojen tarinoita

Tilaisuus järjestettiin 27.5.2021 ja siihen osallistui 24 osallistujaa. Tilaisuudessa kerrottiin Hartaanselänrannan suunnittelutilanteesta ja rakennusten suojelumerkinnöistä sekä esiteltiin Hartaanselänrannan vanhojen rakennusten rakennushistoriaselvitykset (RHS) niiden laatijoiden toimesta: Nurron talo (kutsutaan myös mm. Lundmanin huvilaksi), Uiton talo sekä Varikon rakennusten kokonaisuus. Tallenteet tilaisuudesta, rakennushistoriaselvitykset ja tilaisuudesta laadittu [muistio](#) ovat luettavissa Hartaanselänrannan verkkosivuilla.

Vanhojen rakennusten luovutukseen ja jatkokäyttöön liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus

Tilaisuus järjestettiin 9.6.2021 ja siihen osallistui 27 henkilöä. Hartaanselänrannan luovutettavia rakennuksia ovat Villa Castrèn, Talo Store, Varikon korjaamo ja autohalli, Uiton talo ja Nurron talo. Tilaisuudessa esiteltiin kunkin rakennuksen osalta rakennushistoriaselvitykset arvojen näkökulmasta, kuntotutkimusten tuloksia sekä rakennusten luovutusehdotelmia. Lisäksi tilaisuuteen osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja rakennusten jatkokäyttöön liittyviä pitchauksia. Tilaisuudesta laadittiin [muistio](#), joka on luettavissa Hartaanselänrannan verkkosivuilla.

Hartaanselänrannan esittely- ja työpajatilaisuus YYP:n asiantuntijoille

Tilaisuus järjestettiin 13.8.2021 ja siihen oli mahdollista osallistua joko etänä Teamsin kautta tai ympäristötalolla pienryhmissä. Osallistujien oli mahdollista olla mukana joko pelkästään suunnittelutilanteen esittelyssä tai osallistua lisäksi esittelyjen jälkeen pidettävään työpajaan. Tilaisuuteen ilmoittautui ZEF:n kautta yhteensä 46 osallistujaa. Tilaisuudesta laadittiin muistio asuntomessutoimiston sisäiseen käyttöön.

Tilaisuudessa esiteltiin Hartaanselänrannan kiertotaloussuunnitelmia, laatukäsikirja, valaistuksen yleissuunnitelma ja alueen kaavaluonnos. Työpajan tavoitteena oli kommentoida ja kehittää Hartaanselänrannan kaupunkikuvaan rakentamistapaohjeen ja jatkosuunnittelun pohjaksi.

Ryhmätyöskentelyyn osallistui viisi työryhmää: viherympäristöryhmä (5 osallistujaa), liikenne ja kadut -ryhmä (6 osallistujaa) sekä kolme etäryhmää, joiden tehtävänä oli tarkastella yleisesti kaupunkikuvaan, rakentamistapaohjeeseen, taiteeseen, liikuntaan, tulevaisuuden trendeihin ja kiertotalouteen liittyviä asioita (21 osallistujaa).

Työryhmien tehtävänä oli kirjata kartalle muistilapuun ideoita tueksi jatkosuunnittelua varten: Mitä uutta Hartaanselänrannalla voisi olla tulevaisuudessa ja miten näitä asioita kannattaisi edistää? Ympäristötalolla työskentelevät ryhmät kirjasivat kommentteja manuaalisesti tulostetuille kartoille ja etätyöryhmät käyttivät MS Whiteboard-sovellusta. Osallistujia ohjeistettiin pohtimaan:

1. näkökulmia kaupunkikuvaan liittyviin asioihin kortteleissa ja katutiloissa (mm. rakennusmateriaalit, värit, rakennusten muodot, kiertotalouden ratkaisut, kalusteet ja muut kortteleiden toiminnallisuudet)
2. ideoita alueen taiteeseen ja sen sijoitteluun
3. tulevaisuuden trendejä ja WOW-elementtejä sekä teemoja, joita toivoisit edistettävän Hartaanselänrannalla
4. muita kommentteja ja vinkkejä jatkosuunnitteluun

Tilaisuudessa saatiin paljon uusia ideoita jatkosuunnittelua varten, ja niitä hyödynnetään alueen rakentamistapaohjeiden laadinnassa ja myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Työpajan kehittämisideat koko alueen osalta liittyen kaupunkikuvaan, taiteeseen sekä trendeihin ja WAU-elementteihin on koottu alla olevaan taulukkoon:

1. Kaupunkikuva	2. Taide	3. Trendit
<ul style="list-style-type: none"> Sään ääriolosuhteiden huomioiminen - Avoimuus on kaunista, mutta myrskyt (niin vesi kuin lumi) ovat tulevaisuutta ja tulisi huomioida etenkin rannan jalankulkureiteillä: Kinostuminen, valaistus, liukkaus, veden kasaantuminen, suojapaikat ja kunnossapito Alueen historian hyödyntäminen mm. tärkeimmät kokoontumispaikat Kattomuodot, puuverhoilu, aluetta leimaavaa arkkitehtuuria Materiaalina puu ja värikkyys; Murretut maanläheiset värit, Omaleimainen detaljointi Katoille ja julkisivuihin aurinkopaneeleja, jotka on integroitu samaksi materiaaliksi. Viherkattoja asuinrakennuksissa ja vähintäänkin talousrakennuksissa ja pysäköintirakennusten katoissa Viherkatot ja muut viherratkaisut pakotettuna mm. piharakennuksiin ja katoksiin Kellumisen korostaminen valaistuksella Yksikerroksisia rakennuksia Punatiili Ei nopeaa pyöräilyä Luontoon sulautuva pientalo 	<ul style="list-style-type: none"> Taiteelle teema ja sijoittumiselle hierarkia. Taiteen YS - pysyvän ja väliaikaisen taiteen paikat Taiderahan kerääminen kem2-perusteisesti, alueellinen ympäristötaidemaksu rakennuttajille Muita apurahahakuja? mm. kulttuuripääkaupunki Rakennusliikkeiden sitouttaminen tonteilla ja yhteisalueilla Taidetta näkyville paikoille, esim. katujen päihin. Vihertaidetta, puistoarkkitehtuuria Pop-up-lava kulttuuritapahtumille Esteettinen ja funktionaalinen valotaide Interaktiivinen valo lasten leikkejä varten. - > Valot tai taideteokset. Reagoivat rallileikit Taide osaksi ympäristöä, interaktiivinen liikunnallinen elementti, oleskelualue, taiteilijan suunnittelema Paikallinen Superkilen tai Finlayson 	<ul style="list-style-type: none"> koronan tuomat muutokset elintapoihin: etätyö, kotiin kuljetukset, kulutustottumusten ja liikkumisen muutokset, pienimuotoiset tapahtumat ulkoliikunta, lähimatkailu Pop-up-tilat pienyritystoiminnalle Historian ja tarinoiden tuominen teemaksi rakentamiseen Mikä tuo ihmiset katsomaan aluetta 10 vuoden kuluttua? - Talot (Toppilansaari) Katutason materiaalien ja ratkaisujen laadukkuus. Rohkeasti uusia ja kekseliäitä ratkaisuja, tästä alueen tunnusmerkki! Pilottikohde: Yhteiset kattopuutarhat ja yhteiskasvihuoneet wow-elementiksi esim. Kattoviljelmät ja syötävät puistot toimivat hyvin urbaaneissa tiloissa: <ul style="list-style-type: none"> KIVIREKI – Kaupunkiviljelystä resurssitehokasta liiketoimintaa teemoina vähähiilisyys, paikallisuus, liiketoiminta Kaupunki toteutti puiston rakentamisen, ja toiminta siellä

<ul style="list-style-type: none"> • Liikuntapaikkoja nuorille, pallokenttä • Muuttuvat valot: kesällä lämpimät sävyltään, talvella puhtaan valkoiset • Venepaikat kaupunkikuvallisesti laadukkaiksi, mm. valaistus, taide, julkinen laitur, näköalapaikka; venepaikat nähtävyytenä • Pääsy näköalapaikkaan • Luonnonmateriaalien käyttö vesipeilien läheisyydessä • Pysäköintilaitoksen julkisivut, esim. viherseinät tai kierrätysmateriaalin käyttö • Merkittävä kalastuskohde keskelle kaupunkia - mm. lippomarkkinat, merellisyys, kalastajien näkökulma - alueen syntyyn liittyvien teemojen näkyväksi tekeminen • Talvikäyttöiset puistokalusteet, älypenkit - mm. valaistus, kännykän lataus, liikunnallisuus (mm. porrasharrastus) • Huvilatunnelmaa esille: piholla ja puutarhoissa, huvimajat, yhteisöllisyys ja pikkukylämäisyys, Nurron talon piharakennukset • Yhteisölliset kasvihuoneet: viljely, kahvittelu, kiertotalousmateriaalit • Moderni huvila – ei jäljittelyä. Esimerkkinä Vantaan Kartanokoski (mittakaavat, värit, tunnelmat), Ruotsin Avestan suunnitteilla oleva puukerrostaloalue, Kuninkaantammi Helsingissä 	<ul style="list-style-type: none"> • Kelluva lava • Toiminnallinen taide, mutta ei vain yhteen asiaan • Valotaide luontevaa alueelle, mm. suiston sillat • Valotaide sillalla liittäisi alueen muihin suiston valaistuihin siltoihin • Vesipostit, yleiset juomakaivot alueelle • Puistomuuntamoille taideteema • Lähiruokateemaa - kalanperkaus, lähiruokatoimijoiden toimintaa • Katutaide - uuteen taloon taitelijan laatima pysyvä muraali - rakennuttajan yhteistyö • Bio- ja sammaltaide • Lukkoja yms. asukkaiden toteuttamia visuaalisia elementtejä siltaan - salliminen kaavassa, case Salzburgin uusi kävelysilta 	<p>jatkuu edelleen, mm. mehiläispesät, Blok garden Oy (laatikkopuutarhat) – kattokierrokset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hartaanselästä merkittävä kaupunkikalastuskohde. Todellinen wow-elementti, ei muissa kaupungeissa vastaavaa. • Varikolle omat Lippomarkkinat. • Tulevaisuuden trendit asumisessa: muuntojoustavuus ja uudenlaiset asuntotyypit, tontinluovutuksen kiertotalouskriteerit, elinkaariasuminen – sisältöjen määrittelyyn toivotaan työpajaa • Tulostetaanko tehokasta aurinkopaneelia kohta seiniin, kattoihin ja ikkunoihin?: <ul style="list-style-type: none"> - Oulun yliopistossa tutkimusta aiheesta (peroksiitti) - aurinkosähköä tuottavia pinnoitteita mm. katot, seinät, ikkunat, autot - rakennukset tuottamaan omaa energiaa, myös keinovalon hyödyntäminen
---	--	---

Taulukko. YYP:n asiantuntijoiden kehitysideat koko Hartaanselänrannan osalta

Alla olevaan taulukkoon on koottu työpajassa esiin tulleita kehitysideoita, jotka kohdistuvat koko Hartaanselänrannan alueen sijaan tiettyihin suunnittelualueen kohtiin: Holstinpuronpuistoon, Mustasaarenkujan ja Hietasaarentien väliselle alueelle, Lehtokylään, Nallibaanan alikulkuun, kevyenliikenteen väyliin ja rantareittiin, Tukkisaareen, Vaakunakylään sekä Varikon ja Hartaanrannan alueelle.

Alue/kortteli	Kommentit
Holstinpuronpuisto	<ul style="list-style-type: none"> • virkistysreitti uoman viereen, etäälle asunnoista • huolto pistoina altaiden kohdalle, ei läpikulkua lehtoalueiden läpi • lehtoalueilla kulku pitkospuin/ritilöin (ks. Prikipuisto) kulkua ohjaamaan • luo-merkintään tarkennuksia sallituista rakenteista • uoma kauemmaksi korttelin 43 kulmasta • Hulevesien ohjaus tonteilta lehtoon • vesiolot muuttuvat silti seurantaa
Mustasaarenkujan ja Hietasaarentien välinen alue	<ul style="list-style-type: none"> • meluuste: ympäristötaidetta, kivikoreja, uppotukkeja, kasvillisuutta, elävää meluaitaa? rytmitetysti: vaihtelevaa "seinämää" • viherkatu-konseptista apua tähän? • Tai muokataan uudelleen • rakennukset "meluaidaksi": rinnakkaisten reittien minimointi, rinnakkaisen valaistuksen minimointi
Lehtokylä ja sen rajautuminen viheralueisiin, Holstinpuronpuistoon	<ul style="list-style-type: none"> • suuret korkeuserot: tonteilla toteuttamisen sääntely kaavassa/rakentamistapaohjeissa yhtenäisellä maastoon istuvalla tavalla, • tulee määrittellä: tukimuurien materiaalit (kivikorit? betonitukimuuri?), niiden käsittely, kaiteiden/aitaamisen periaatteet, muurin kaltevuus/porrastus) • minikokoisia omakotitontteja • Lehto Holstinpuronpuistossa: isoja valaistavia puita; Muuntamoihin integroitua taidetta: mm. vanhoja valokuvia alueelta
Nallibaanan alikulku	<ul style="list-style-type: none"> • pohjoisreunan luiskaaminen, suhde pohjoispuolen AP-alueeseen - niukasti tilaa, vesitasapaino?
Jk+pp-yhteydet ja rantareitti	<ul style="list-style-type: none"> • ei sujuvia yhteyksiä Hietasaarentien yli • asuinalueelta ohjattuja yhteyksiä ympäristöön? vai annetaan syntyä itseksään? • Dokumenteissa piha-rakennus -korkeusero 30 cm, riittääkö? Pitäisikö olla 40 cm? • Esteettömien luiskien toteutus, mallia Fregatti-palvelutalo (TopSa), Ei Kauppaporvarintien asuinkortteli (L-maa) • Rantareitti, viivähtämisspaikat, kalusteita, taidetta, ruokarekat ja jäätelökioski
Tukkisaari	<ul style="list-style-type: none"> • uusi telaranta: varmistettu veneiden mahtuminen sillan ali ja ruoppauksen toteuttaminen • Uppotukkien käyttö mökkien rakennusaineena Tukkisaareessa
Vaakunakylä	<ul style="list-style-type: none"> • ahtaat kadut: shared space -viherkadut • korttelien avautuminen puistoon • Nurron huvilan liittyminen ympäristöön, olevan miljööän hyödyntämistä enemmän ympäröivien kortteleiden kannalta • kortteli 44 huomattava maamerkki ja näkymän päätte joka suuntaan: ei kuollutta pintaa, suunniteltava huolella, huomiota puistoon liittymiseen

	<ul style="list-style-type: none"> • Kortteli 44: korkean jalustaosan käsittely myös puiston puolelta, esim. taide; omaleimainen kattomuoto; Liiketilän edustalle rakennettua aukioaihetta Vaakunarantaan • Vaakunaranta: laitureiden pinnassa maalaus; graffittiseinä; katutaidepaikka • Kortteli 44: Muraali, historiaan liittyvä; Taidetta (esim. valo) arjen elinympäristöissä eli kortteleissa / katujen varsilla • Kortteli 40: kadunvarren muraali; liikenneympyrään mm. vuodenaikojen ympärillä vaihtuvia teoksia; Rautasillan korostaminen valolla
Varikon alue & Hartaanranta	<ul style="list-style-type: none"> • Korkeampaa rakentamista Castrenin aukion viereen • Kaaren säilyttäminen tärkeää kaupunkikuvallisesti, <ul style="list-style-type: none"> ○ tiilien uudelleenkäyttö ○ industriallisen hengen säilyttäminen ○ höyrymyllyn talo-case • Sillan juureen polkujen risteykseen jotakin mielenkiintoista, merkittävä saapumissuunta varikon alueelle sillalta • Sadepuutarhassa yhdistetään vesiaihe ja lasten leikkiminen; Pieniin vesiaiheisiin liittyvä leikki ja elämyksellisyys • Koskitien varressa julkisivuväriyten yhteensovittaminen suojelurakennuksiin, ei kuitenkaan liian "varovaisia" värejä vaan rohkeat ja runsaat värit

Taulukko. YYP:n asiantuntijoiden tiettyyn suunnittelualueen kohtaan kohdistuvat ideat

Hartaanselänrannan älyratkaisuihin ja digitaalisiin palveluihin liittyvä tiedotus- ja keskustelutilaisuus

Tilaisuus järjestettiin 14.9.2021 ja siihen osallistui noin 92 henkilöä. Tilaisuudessa esiteltiin Hartaanselänrannalle suunniteltujen digitaalisten ratkaisujen sisältöä ja tavoitteita sekä kartoitettiin niiden toteuttamisen mahdollisuuksia yhteistyössä rakennus-, kiinteistö- ja ohjelmistoalan yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kanssa. Tilaisuuden osallistujat pääsivät antamaan palautetta, verkostoitumaan ja tarjoamaan yrityksen osaamista Hartaanselänrannan kehittämiseen. Osallistujien toimialat ja kiinnostuksen kohteet kartoitettiin ilmoittautumisen yhteydessä ja koottiin osaksi [tilaisuuden muistiota](#).

Tilaisuus koostui viidestä asiantuntijapuheenvuorosta, joiden kunkin jälkeen oli varattu aikaa keskusteluille ja kysymyksille. Lisäksi 8 yritystä esitteli toimintaansa ja sen mahdollisia yhtymäkohtia Hartaanselänrannan suunnitteluun. Tilaisuuteen osallistuneille tahoille lähetettiin kooste muista osallistujista yhteystietoineen verkostoitumista ja yhteistyökumppaneiden löytämistä varten osallistujien luvalla (lupa kysyttiin ilmoittautumisen yhteydessä). Tilaisuuden muistio, esitysmateriaalit ja yritysten toimittamat puheenvuorot ovat luettavissa [Hartaanselänrannan verkkosivulla](#).

9. Kelluvien asuntojen kysely (2021), Oulun kaupunki

Hartaanselänrannan asemakaavaluonnoksessa osoitettiin paikat kahdeksalle kelluvalle pientalolle Vaakunarantaan. Kelluvien pientalojen rakentamismahdollisuuksien varmistaminen edellyttää tarkempia selvityksiä. Ennen selvitysten aloittamista selvitettiin kyselyn avulla kiinnostusta kelluvien talojen rakentamiseen ja niissä asumiseen. [Kyselyn tulosten yhteenvetoa](#) ja vastaajien esittämiä avoimia kysymyksiä ja kommentteja hyödynnetään kelluvien asuntojen jatkosuunnittelussa.

Kysely toteutettiin avoimena Lyyti kyselynä syksyllä 2021, ja siihen saatiin määräajassa 203 vastausta. Suurin osa kyselyyn vastaajista uskoi kelloville asunnoille löytyvän kysyntää Oulussa ja omakohtaista kiinnostusta kelluvaan asumiseen löytyi runsaasti. Asumisen ohella kiinnostusta löytyi jonkin verran myös sijoittamisen, rakennuttamisen ja palvelujen toteuttamisen näkökulmista. Myös syitä mahdolliselle kysynnän puutteelle ja muita epävarmuustekijöitä tuotiin esiin monipuolisesti. Eniten huolta aiheuttivat asuntojen korkean hinnan ohella turvallisuuteen ja kestävyteen liittyvät seikat.

Vastaajien esiin tuomissa asumisen tarpeissa korostui kysynnän monimuotoisuus: alueelle toivottiin suhteellisen tasaisesti eri kokoisia asuntoja. Ylivoimaisesti eniten vastaajat priorisoivat asumista kellovassa erillistalossa. Suurimmalla osalla vastaajista oli tarve sekä auto- että venepaikalle ja asuinkortteliin liittyviä yhteistiloja ja palveluita toivottiin runsaasti. Lisäksi valtaosa vastaajista koki erittäin tärkeäksi osallistua itse asuntojen suunnitteluun ja yksilöllistämiseen. Asuntojen kohtuuhintaisuuteen, luonto- ja maisema-arvoihin sekä palvelutarjonnan monipuolisuuteen toivottiin panostusta kellovaa asuinkorttelia laajemmin koko Hartaanselänrannan alueella.

Asemakaavatyön pohjalle laaditussa kellovien asuntojen esiselvityksessä tutkitaan, soveltuuko yleissuunnitelmaluonnoksen mukainen alue kellovaan rakentamiseen, miten pienvenesataman ja kellovien asuntojen sijoittelu kannattaa toteuttaa (massoittelu), miten toteutetaan mahdollinen aallonsuojauksen, virtausohjaimen tai jään törmäyssuoja, mikä on ehdotetun sijoittelun ja suunnitelman mukainen mahdollinen ruoppauksen tarve ja määrä sekä muut kellovalle rakentamiselle ominaiset ja toteutuksessa huomioonotettavat asiat. Esiselvitysraportissa käsitellään hankealueen taustaselvitys, päivitetyn vesialueen tutkimus, kellovan asuinalueen ehdotukset alueelle (VE 1 & VE2) ja jatkotoimenpidesuosituksset.